

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
DG Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Datum 27 mei 2026
Betreft Afschrift brief Uitvoeringsagenda's en Uitvoeringsrapportages
Landspakketten no.1 2026

Onze referentie
2026-0000238901

Bijlage(n)
4

Bijgaand treft u een afschrift van de brief "Uitvoeringsagenda's en
Uitvoeringsrapportages Landspakketten no.1 2026" die ik vandaag heb verzonden
aan de Tweede Kamer.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Eric van der Burg

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
DG Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2026-0000238877

Bijlage(n)
3

Datum 27 mei 2026
Betreft Uitvoeringsagenda's en Uitvoeringsrapportages
Landspakketten no.1 2026

Sinds de ondertekening van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen is door de Uitvoeringsorganisaties van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de Tijdelijke Werkorganisatie van mijn ministerie gewerkt aan het ondersteunen, begeleiden en monitoren van de hervormingen uit de Landspakketten. De voortgang van de hervormingen wordt beschreven in de halfjaarlijkse Uitvoeringsagenda's en -rapportages.

Onlangs zijn de Uitvoeringsagenda's en -rapportages over de periode 1 april tot en met 30 september 2026 door respectievelijk de minister-president van Aruba, de heer Eman, de minister-president van Curaçao, de heer Pisas, en de minister-president van Sint Maarten, de heer Marcelina, en door mijzelf vastgesteld.

Momenteel ben ik ook met hen in gesprek over de conclusies en aanbevelingen van de Evaluatiecommissie Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, waaronder de aanbeveling tot verlenging van deze regeling. Ik zal uw Kamer hier na de zomer nader over informeren.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Eric van der Burg

Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Landspakket

ARUBA

1 april — 30 september 2026

INHOUD

1. Inhoud	2	10. Economie	38
2. Inleiding	4	Inleiding	39
3. Begrippen	7	Resultaatketen	40
4. Symbolen	8	Resultaten	41
5. Overzicht thema's	9	11. Zorg	45
6. Financieel beheer	10	Inleiding	46
Inleiding	11	Resultaatketen	47
Resultaatketen	12	Resultaten	48
Resultaten	13	12. Onderwijs	51
7. Kosten en effectiviteit publieke sector	19	Inleiding	52
Inleiding	20	Resultaatketen	53
Resultaten	22	Resultaten	54
8. Belastingen	25	13. Overige maatregelen	57
Inleiding	26	Resultaten	58
Resultaatketen 1	27		
Resultaten 1	28		
Resultaatketen 2	29		
Resultaten 2	30		
9. Arbeidsmarkt en sociale zekerheid	31		
Inleiding	32		
Resultaatketen	33		
Resultaten	34		

Aruba en Nederland werken samen aan de implementatie van het Landspakket Aruba, op basis van de Onderlinge Regeling “Samenwerking bij Hervormingen”

Op de voorzijde van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage staat de *Aratinga pertinax arubensis* (Prikichi), welke in 2017 is benoemd tot nationale vogel van Aruba. De Prikichi is een beschermde diersoort en een weerspiegeling van de overlevingskracht van Aruba. Door op gelijke voet binnen het Koninkrijk samen te werken aan de hervormingen uit het Landspakket, wordt hieraan een bijdrage geleverd. In de Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage worden de lijnen uitgezet voor deze hervormingen en wordt de voortgang bijgehouden. Dit wordt gesymboliseerd door het potlood: de Prikichi zit klaar om de lijnen uit te zetten en te volgen. De vormgeving van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage is gebaseerd op de kleuren van de vlag van Aruba.

INLEIDING

Op 13 november 2020 hebben Aruba en Nederland het Landspakket Aruba ondertekend. Dit Landspakket bevat een breed palet aan hervormingen. Het beoogt een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en veerkracht van economie en samenleving en het verbeteren van de publieke dienstverlening. In het Landspakket zijn hervormingen opgenomen op het gebied van financieel beheer, publieke sector, belastingen, de financiële sector, economie, zorg, onderwijs en rechtsstaat.

De samenwerking tussen Aruba en Nederland voor het Landspakket heeft haar basis in de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, die richtinggevend is voor de gezamenlijke uitvoering van de overeengekomen hervormingen. Deze regeling kent een vaste looptijd, met de mogelijkheid tot verlenging, en vormt het kader waarbinnen de uitvoering plaatsvindt. Eigenaarschap, gelijkwaardigheid en gemeenschappelijkheid blijven daarbij de leidende beginselen.

De hervormingen uit het Landspakket worden periodiek uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda, waarin concrete stappen zijn opgenomen die nodig zijn om de hervormingen te realiseren. Tevens wordt periodiek gerapporteerd over de

voortgang in een Uitvoeringsrapportage. Deze agenda en -rapportage worden gezamenlijk door Aruba en Nederland opgesteld en vastgesteld. Voor u ligt de eerste Uitvoeringsagenda en -rapportage van 2026, waarin de nadruk nadrukkelijk ligt op afronding en resultaat.

Na het expliciet nemen van eigenaarschap door de regering AVP-Futuro is een duidelijke verschuiving zichtbaar van beleidsvorming naar uitvoering. Daarbij zijn binnen afzonderlijke thema's waar noodzakelijk keuzes gemaakt op basis van gerichte prioritering; enkele deelresultaten komen niet meer terug in deze Uitvoeringsagenda, zodat de focus kan gaan naar onderwerpen die binnen de resterende looptijd van de Onderlinge Regeling tot concrete resultaten zullen

leiden. De resultaten worden zodanig ingebed dat zij duurzaam zijn en structureel geborgd blijven binnen beleid, organisatie en regelgeving.

Samenhang

De gesprekken die zijn gevoerd in het kader van de verdere uitvoering van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen markeren de overgang naar een volgende fase binnen het Landspakket Aruba. Naast de aangegeven focus is aan de ambtsdragers expliciet de ruimte geboden om de noodzakelijke beleidsmatige en inhoudelijke verbinding te leggen tussen de hervormingsagenda van het Landspakket en de prioriteiten zoals vastgelegd in het regeringsakkoord van de Arubaanse overheid.

Samenvatting

De afgelopen periode is voor veel thema's extra ondersteuning in de vorm van menskracht geleverd vanuit Nederland, dit ter ondervanging van de uitdaging op uitvoeringscapaciteit. Zo ondersteunt O&P Rijk bij de ontwikkeling van HRM instrumenten en zijn een kwartiermaker Kansspelautoriteit en een programmamanager Economie aan de slag gegaan. Ook komt een deskundige voor enkele maanden ondersteuning leveren op het gebied van het onderwerp Carrying Capacity en komt er een projectmanager voor de uitbouw van het Zorgakkoord en de inrichting van het Kwaliteitsinstituut. Dit moet er aan bijdragen dat de beoogde resultaten, binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, zoveel mogelijk worden behaald of duurzaam worden ingebed.

Binnen het thema Financieel Beheer zijn in deze rapportageperiode belangrijke stappen gezet. Zo is gewerkt aan de inrichting van het three lines model. In dat kader was in oktober de start van het Steunpunt Interne Beheersing (SIB), dat de medewerkers versterkt en ondersteunt bij hun rol in het financieel beheer. Tegelijkertijd blijven de vertragingen in de vaststelling van de wetgeving Comptabiliteit, het verslaggevingsstelsel en het subsidiebesluit afrekening aandachtspunten, aangezien deze randvoorwaardelijk zijn voor verdere voortgang.

Binnen het thema Kosten en effectiviteit van de publieke sector wordt komend jaar de herinrichting van de overheid verder vormgegeven en wordt de modernisering van het HRM instrumentarium afgerond, evenals het leadershipprogramma, dat al voor veel positieve reacties heeft gezorgd. Afgelopen periode is onder begeleiding van ICTU de beeldvorming afgerond over een op te richten ICT Shared Service Organisation (SSO), waarbij ook de link is gelegd met het E-government traject (data uitwisseling binnen de overheid). Bestuurlijk is commitment uitgesproken over het daarbij geformuleerde beeld. De komende periode start de implementatie, waarbij nadrukkelijk wordt aangesloten bij de reorganisatie van de overheid.

Binnen het thema Belastingen is het inlopen van achterstanden nagenoeg gereed. Hierdoor werkt de Belastingdienst inmiddels grotendeels in de actualiteit en wordt belastingplichtigen sneller helderheid geboden over de ingediende bezwaren.

In het kader van de doorontwikkeling van het raffinaderijterrein is, tijdens een pressure cooker week, meer inzicht verkregen over de ontwikkelingsmogelijkheden van het terrein.

Binnen het thema Zorg is onder leiding van een zorgeconoom uitgewerkt hoe de inrichting van het kwaliteitsinstituut kan worden verbeterd. Voor de komende periode wordt dit concreet ter hand genomen. Ook wordt gestart met een vernieuwing van het zorgakkoord. Dit alles moet bijdragen aan goede en betaalbare zorg. Daarnaast is gestart met een nieuwe insteek van diabetische zorg, waarbij door een multidisciplinaire aanpak deze zorg meer doelmatig en kosteneffectief kan worden verleend.

Voor het thema Onderwijs heeft de start van een aantal projecten langer op zich laten wachten dan oorspronkelijk voorzien, als gevolg van een noodzakelijke herbeschouwing van de inhoudelijke context en de gekozen aanpak. Dit heeft zich in de agenda vertaald in het niet op schema kunnen plaatsen van deze projecten. Tegelijkertijd heeft deze herbeschouwing geleid tot meer duidelijkheid en structuur. De projecten zijn inmiddels, in het eerste kwartaal, gestart en daarnaast is een traject voor programmamanagement aangevangen. Verder verstrekte TWO Nederland een subsidie voor een nulmeting van de infrastructuur van scholen.

Deze nulmeting stelt Aruba in staat om beter te plannen en kosten te beheersen door gerichte onderhoudsplannen en doelmatige allocatie van middelen. Ook bood TWO Nederland financiële ondersteuning voor de ontwikkeling van leermiddelen in het Nederlands en het Papiaments.

Binnen het thema Arbeidsmarkt en Sociale Zekerheid is in de verslagperiode substantiële voortgang geboekt op meerdere fronten. Zo is op het terrein van de bijstand een ontwerp-landsverordening ingediend bij de directie Wetgeving en zijn er twee landsbesluiten opgesteld die binnenkort eveneens zullen worden ingediend. Daarnaast is, in samenwerking met de gemeente Leiden, een trainingstraject uitgevoerd voor het Departamento di Progreso Laboral (DPL). De Arbeidsinspectie is begonnen de aanbevelingen uit de peer review van 2025 te implementeren en er heeft een integrale doorlichting plaatsgevonden van de directie Arbeid en Onderzoek en het DPL die richting geeft aan de verdere ontwikkeling van beide diensten. Verder is een werkgroep opgericht om te adviseren over beleidskeuzes en parameters voor een werkloosheidsregeling en is een ICT-audit gestart van het systeem van de toelatingsorganisatie DIMAS.

Ten slotte verloopt binnen het thema Kansspelen de kwartiermakersfase voor de Kansspelautoriteit conform planning. In de komende periode wordt de conceptwetgeving opgeleverd, waarmee een volgende stap wordt gezet richting een robuust stelsel van regulering en toezicht op de kansspelen.

Leeswijzer

Deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage volgt een vaste opzet per themahoofdstuk, waarin plannings- en voortgangsinformatie wordt gecombineerd. Elk thema start met een visie een beschrijving van de samenhang met andere nationale beleidsdocumenten en/of de Sustainable Development Goals. Ook worden reeds behaalde resultaten gepresenteerd. Daarna volgt een resultaatketen, waarin de link tussen de beoogde resultaten en lange termijn doelstellingen is gevisualiseerd en geconcretiseerd. Aan de hand van deze resultaatketen kan verder in kaart gebracht worden in hoeverre de gevoerde inspanningen het gewenste effect hebben en of daarmee de doelen ook dichterbij komen.

Bij de uitvoering van het Landspakket ligt de focus op het realiseren van de resultaten door Aruba. Nederland ondersteunt daarbij via de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). Daarom volgt tenslotte voor elk thema een nadere uitwerking van de plannen voor realisatie van de resultaten via deelresultaten, en de rapportage van de voortgang daarop.

M.G. Eman, Minister-president van Aruba

E. van der Burg, Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Activiteit

Werkzaamheden, acties, actions, activities

Het werk dat nodig is om een deel- of tussenresultaat tot stand te brengen. Wordt per agenda geconcretiseerd en gerealiseerd. Kost doorgaans meerdere weken tot maanden.

Deel-/ tussenproduct

Deelresultaat, deliverable, component, tussenstap, tussenresultaat, tussentijds resultaat

Component van een resultaat en opbrengst van de uitgevoerde activiteiten. Wordt tussentijds opgeleverd en per agenda geactualiseerd. Kost meestal meerdere maanden tot een jaar.

Effect

Outcome, baat, voordeel, benefit

Meetbare, positieve effecten van de veranderingen die het landspakket tot stand probeert te brengen; beslaat soms meerdere jaren om op het gewenste niveau te brengen (afhankelijk van complexiteit, ambitieniveau, beschikbare tijd).

Eigenaar

Project-verantwoordelijk opdrachtgever

Het desbetreffende ministerie van het land, eindverantwoordelijke voor de realisatie van een resultaat.

Impact

Doel, bedoeling, objective, goal, purpose

Kernachtige omschrijving van wat het landspakket uiteindelijk beoogt te bereiken op het thema en wanneer het succesvol is in het werken aan het toekomstbeeld.

Resultaat

Product, output

Datgene wat we nodig hebben om in staat te zijn bepaalde effecten te kunnen realiseren; vaak combinaties van mensen, processen en systemen. Kost een jaar, soms enkele jaren.

Samenhang

Coherentie

Samenhang tussen het landspakket en nationaal beleid en interventies (inclusief SDG's).

Visie

Voornemens, vision

Korte beschrijving van het toekomstbeeld op dit thema, waaraan het landspakket bijdraagt, op basis van de doelstellingen uit het landspakket.

Voor het aanduiden van de voortgang op resultaatniveau en deelresultaatniveau, worden de volgende symbolen gebruikt in dit document.

Gereed

Dit (tussen)resultaat is afgerond of opgeleverd; voor de laatste keer op deze plek in de rapportage.

Loopt op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt op schema; geen verdere maatregelen of bespreking nodig.

Aandachtspunt

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Er zijn veel of grote uitdagingen om op te lossen, welke een risico vormen voor tijdige realisatie van de geplande effecten. Dit vraagt aandacht en/of besluitvorming op bestuurlijk niveau.

Niet op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Onderliggende activiteiten hebben te maken met uitdagingen op het gebied van planning, kwaliteit of scope. Deze uitdagingen zijn oplosbaar en TWO en uitvoeringsorganisatie Land hebben afspraken gemaakt om weer op schema te komen en/of nieuwe deadlines afgesproken.

Nog niet gestart

De onderliggende activiteiten die moeten bijdragen aan de realisatie van dit (tussen) resultaat zijn nog niet gestart.

OVERZICHT THEMA'S

A.

FINANCIËEL BEHEER

Visie

De begrotingscyclus is doelmatig en doeltreffend waardoor de Landsoverheid 'in control' is van de openbare financiën en aan de volksvertegenwoordiging wordt adequaat verantwoording afgelegd.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- National Mission 1: The public sector of Aruba is an agile, lean, trusted and value-added public service provider;
- National Mission 2: Achieve island-wide systemic transition toward circular economy that is affordable and realizable.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen), SDG 13 (Klimaatactie), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

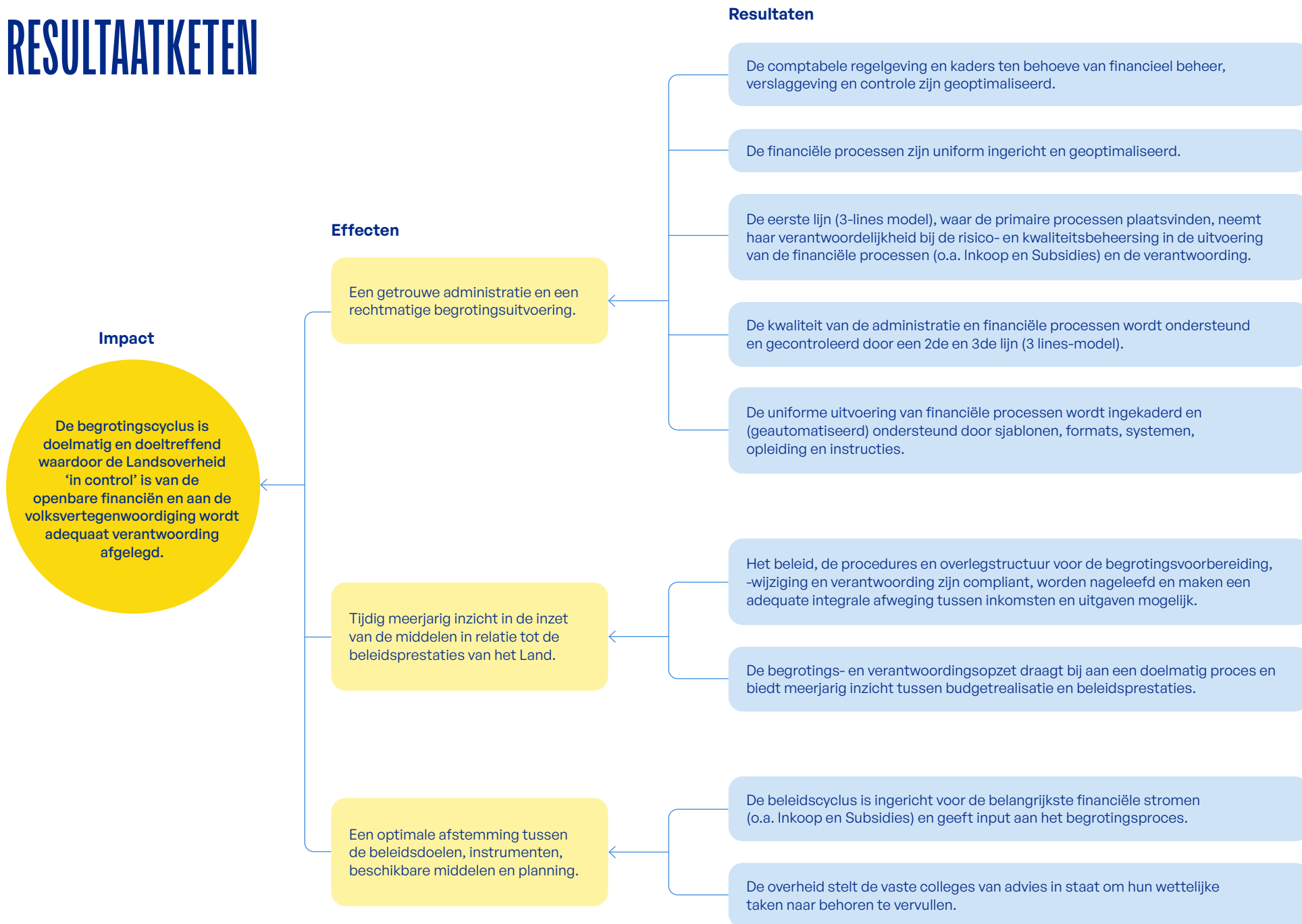
Owner

Ministerie van Financiën & Cultuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Nieuw verslaggevingsstelsel in wetgevingstraject gebracht.
- Verbeteringen in het begrotingsproces doorgevoerd (tijdigheid en invoering Voorjaarsnota).
- Nieuwe aanbestedingsregelgeving in wetgevingstraject gebracht.
- Nulmeting controleerbaarheid financiële gegevens Douane afgerond.
- Blauwdruk en implementatieplan vastgesteld voor de inrichting van de financiële werkprocessen (incl. organisatie, personeel en systemen) en het '3-lines' model.
- Nieuwe aanbestedingsregelgeving ingevoerd.
- Nieuwe regelgeving voor het materieel beheer ingevoerd.
- Instelling van het Steunpunt Interne Beheersing, als overheid brede AO/IC functie.
- Nieuwe financiële werkprocessen en controles ingevoerd bij 6 grotere directies/diensten.
- Lancering van de digitale leeromgeving voor de Leergang Openbare Financiën Aruba.
- Beoogde inhaalslag bij het opstellen van de jaarrekeningen voltooid.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>De comptabele regelgeving en kaders ten behoeve van financieel beheer, verslaggeving en controle zijn geoptimaliseerd.</p>	<p> Een deel van de onderliggende tussenresultaten is conform planning afgerond, maar de wijziging van de Comptabiliteitsverordening en de daaraan gerelateerde LBHAM Verslaggevingsstelsel duurt langer dan gepland.</p>	<p>Nieuwe aanbestedingsregels ingevoerd. ✓</p>	<p>Informatiesessies zijn afgerond en de wetgeving is per 1 januari 2026 in werking getreden. De uitvoering vindt verder plaats via Project 3-lines.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Wetgevingstraject wijziging Comptabiliteitsverordening (CV) doorlopen. </p>	<p>Het ontwerp voor wijziging is door de ministerraad aangeboden aan Raad van advies.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Nieuwe regeling materieel beheer ingevoerd. ✓</p>	<p>De wetgeving is per 1 januari 2026 ingevoerd en informatievoorziening hieromtrent heeft plaatsgevonden. De verdere borging vindt plaats via het project 3-lines.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Nieuw verslaggevingsstelsel ingevoerd. </p>	<p>Het ontwerp verslaggevingsstelsel is door de ministerraad goedgekeurd en het implementatietraject loopt, maar de toepassing hiervan is afhankelijk van de vaststelling van de wijziging van de Comptabiliteitsverordening.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>De financiële processen zijn uniform ingericht en geoptimaliseerd.</p>	<p> Hoewel er vertraging is bij enkele deelproducten, zou het resultaat nog steeds haalbaar moeten zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling. Voorwaarde daarbij is wel dat er geen verdere vertragingen optreden, iets waar dan ook nadrukkelijk op gestuurd wordt.</p>	<p>Nulmeting controleerbaarheid financiële gegevens DIMP afgerond. </p>	<p>Het veldwerk is samen met de ingehuurde deskundige afgerond. Op basis van deze resultaten zal door de CAD een validatie van de financiële module plaatsvinden. Daarna zal het definitieve rapport van het nulmetingsresultaat afgerond worden.</p>	<p>Q2 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Implementatie aanbevelingen knelpunten controleerbaarheid financiële gegevens in de centrale administratie afgerond.</p>	<p> Vele aanbevelingen zijn reeds afgerond, ook als onderdeel van het project 3-lines. De aanbevelingen die nog dienen te worden uitgevoerd, worden opgepakt door het reeds ingestelde Steunpunt Interne Beheersing. Voor knelpunten m.b.t. studiefinanciering wordt sepeeraat een project ingericht voor de aanschaf en inrichting van een leningsadministratiesysteem.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Financiële processen voor de materiële geldstromen zijn beschreven en ingericht.</p>	<p> De financiële processen voor de materiële geldstromen die deel uit maken van het 3-lines project zijn beschreven en voor 6 van de 15 processen ingericht. Wegens diverse omstandigheden waaronder met name capaciteitsgebrek heeft de inrichting bij de overige processen vertraging opgelopen. Dit wordt naar verwachting eind Q2 afgerond.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Financieel beheer changemanagement traject afgerond.</p>	<p> Nog niet gestart.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>De eerste lijn (3-lines model), waar de primaire processen plaatsvinden, neemt haar verantwoordelijkheid bij de risico- en kwaliteitsbeheersing in de uitvoering van de financiële processen (o.a. Inkoop en Subsidies) en de verantwoording.</p>	<p> Hoewel er vertraging is bij enkele deelproducten, zou het resultaat nog steeds haalbaar moeten zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling. Voorwaarde daarbij is wel dat er geen verdere vertragingen optreden, iets waar dan ook nadrukkelijk op gestuurd wordt.</p>	<p>Draagvlak, bewustzijn en eigenaarschap voor de controle en uitvoering van financiële processen is gecreëerd.</p>	<p> Instelling van het Steunpunt Interne Beheersing bij de Directie Financiën heeft plaatsgevonden en bij 6 directies en diensten is de nieuwe werkwijze geïmplementeerd.</p>	<p>Q4 2025</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Control- en proceseigenaren in de 1e lijn zijn aangewezen en opgeleid.</p>	<p> Betreffend deelproduct maakt onderdeel uit van het project 3-lines, waarin de verbeterde processen en financiële organisatie worden ingericht. Door beperkte capaciteit in de eerste lijn is vertraging ontstaan in het aanwijzen van de proces- en controle-eigenaren waardoor deze deels nog moeten worden opgeleid. Verwachting is dat dit alsnog Q3 2026 wordt afgerond.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Een control framework op basis van de Risk Control Matrix (RCM) is ingevoerd.</p>	<p> Betreffend deelproduct maakt onderdeel uit van het project 3-lines, waarin de verbeterde processen en financiële organisatie worden ingericht. Bij 6 van de 15 directies/ diensten heeft de implementatie plaatsgevonden. Het overige deel wordt naar verwachting in Q3 2026 afgerond.</p>	<p>Q3 2026</p>
<p>De kwaliteit van de administratie en financiële processen wordt ondersteund en gecontroleerd door een 2de en 3de lijn (3 lines-model).</p>	<p> Hoewel er vertraging is bij enkele deelproducten, zou het resultaat nog steeds haalbaar moeten zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling. Voorwaarde daarbij is wel dat er geen verdere vertragingen optreden, iets waar dan ook nadrukkelijk op gestuurd wordt.</p>	<p>Overheid breed ondersteunende AO/ IC functie is operationeel bij Directie Financiën.</p>	<p> Het Steunpunt Interne Beheersing is ingesteld bij de Directie Financiën en er wordt invulling gegeven aan de nieuwe taken. De formele plaatsing en het wervingsproces loopt.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Controlecapaciteit bij de Centrale Accountantsdienst is op peil.</p>	<p> Het wervingstraject heeft eerder niet tot het gewenste resultaat geleid. Er is een alternatieve oplossing uitgewerkt die voor de korte termijn (3 jaar) uitgaat van de inzet van externe controle capaciteit. De aanbesteding hiervoor loopt.</p>	<p>Q1 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
		De jaarrekening is gecontroleerd door een accountant.	 Nog niet gestart. De aanbesteding voor de externe controle loopt en zal naar verwachting in de eerste helft van 2026 worden afgerond, zodat vanaf de tweede helft van 2026 met de controle gestart kan worden.	Q3 2027
		Ontwerp organisatie inrichting Directie Financiën afgerond.	 Nog niet gestart.	Q4 2026
De uniforme uitvoering van financiële processen wordt ingekaderd en (geautomatiseerd) ondersteund door sjablonen, formats, systemen, opleiding en instructies.	 Verschillende trajecten zijn iets vertraagd en er vindt bijsturing plaats.	Basismodule E-LOFA financiële opleiding is gelanceerd.	 E-LOFA modules zijn live en de eerste 100 cursisten zijn in december 2025 van start gegaan.	Q4 2025
		Aanbesteding begrotings-ondersteunings-applicatie afgerond.	 Na de eerdere vertraging is de marktconsultatie afgerond en is het plan van aanpak voor de implementatie vastgesteld. Het aanbestedingstraject wordt opgestart en naar verwachting in Q2 2026 afgerond.	Q2 2026
		Nieuwe IT- en IM organisatie operationeel.	 De door ICTU in 2025 geadviseerde, gefaseerde aanpak richt zich eerst op het oplossen van de meest urgente knelpunten in het IT beheer in Q2 2026. De verdere operationalisering van de nieuwe IT/ IM organisatie zal waarschijnlijk later worden meegenomen in de bredere organisatieinrichting van de Directie Financiën.	Q1 2027
		Begrotings-ondersteunings-applicatie is volledig operationeel.	 Aanbestedingstraject wordt opgestart. Afhankelijk van de afstemming met mogelijke implementatiepartners zal de implementatie in 2 fasen plaatsvinden. Daarbij wordt rekening gehouden met de beschikbare capaciteit en richt het traject zich eerst op de implementatie bij Directie Financiën.	Q4 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
<p>Het beleid, de procedures en overlegstructuur voor de begrotingsvoorbereiding, -wijziging en verantwoording zijn compliant, worden nageleefd en maken een adequate integrale afweging tussen inkomsten en uitgaven mogelijk.</p>	<p> Loopt op schema.</p>	<p>Ontwerp voor planning& control-cyclus en organisatie-opzet ter ondersteuning van de begrotingscyclus is opgeleverd.</p>	<p> Het ontwerp is opgeleverd, de eerste stappen daaruit zijn inmiddels gezet ten behoeve van het opstellen van de begroting 2027.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Planning & control-cyclus en aangepaste organisatie-opzet ter ondersteuning van de begrotingscyclus is ingevoerd.</p>	<p> Eerste stappen uit het ontwerp en het implementatieplan zijn inmiddels gezet.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>De begrotings- en verantwoordingsopzet draagt bij aan een doelmatig proces en biedt meerjarig inzicht tussen budgetrealisatie en beleidsprestaties.</p>	<p> Loopt op schema.</p>	<p>Ontwerp-model met versterking beleidskoppeling aan begrotingscyclus is afgerond.</p>	<p> Het ontwerp is opgeleverd, de eerste stappen daaruit zijn inmiddels gezet ten behoeve van het opstellen van de begroting 2027.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Nieuw model met versterkte beleidskoppeling aan begrotingscyclus gerealiseerd.</p>	<p> De eerste verbeteringen zijn reeds meegenomen in begrotingsproces 2027.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Achterstand tot en met Jaarrekening 2024 ingehaald.</p>	<p> De jaarrekening 2024 is opgesteld.</p>	<p>Q4 2025</p>
<p>De beleidscyclus is ingericht voor de belangrijkste financiële stromen (o.a. Inkoop en Subsidies) en geeft input aan het begrotingsproces.</p>	<p> Door gebrek aan voldoende capaciteit richten de verbetertrajecten zich vooralsnog op het opschonen van de subsidie administratie en het beter borgen van het werkproces.</p>	<p>Inhaalslag vaststelling subsidies is afgerond.</p>	<p> De ministerraad heeft ingestemd met de voorgestelde aanpak voor de inhaalslag van de eindafrekening van subsidies. Nadere analyse dient intern plaats te vinden zodat de vaststellingsbeschikkingen kunnen worden opgesteld en aangeboden voor bestuurlijke besluitvorming. Ook dienen de Staten geïnformeerd te worden over het besluit.</p>	<p>Q2 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>De overheid stelt de vaste colleges van advies in staat om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.</p>	<p>... Nog niet gestart</p>		<p>Aan dit resultaat wordt vooralsnog bijgedragen vanuit de andere opgenomen resultaten en deel- of tussenproducten. De geplande verbeteringen in het financieel beheer, zoals het op orde brengen van de (comptabele) regelgeving, de inrichting en controle van de financiële werkprocessen door middel van het 3-lines model en het doorvoeren van verbeteringen in het begrotingsproces/-opzet, zullen de vaste colleges van advies beter in staat stellen om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.</p>

Thema

KOSTEN EN EFFECTIVITEIT PUBLIEKE SECTOR

INLEIDING

Visie

Hogere kwaliteit, effectiviteit en doelmatigheid van de publieke sector.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- National Mission 1: The public sector of Aruba is an agile, lean, trusted and value-added public service provider.
- National Mission 6: Aruban citizens, visitors and local industries benefit from an enhancement of the shared value of tourism.
- National Mission 7: Aruba has a flexible labor market and adaptable local work force that have the tools and skills to maximize their earnings potential and to adapt with a moving market.

Sustainable Development Goals

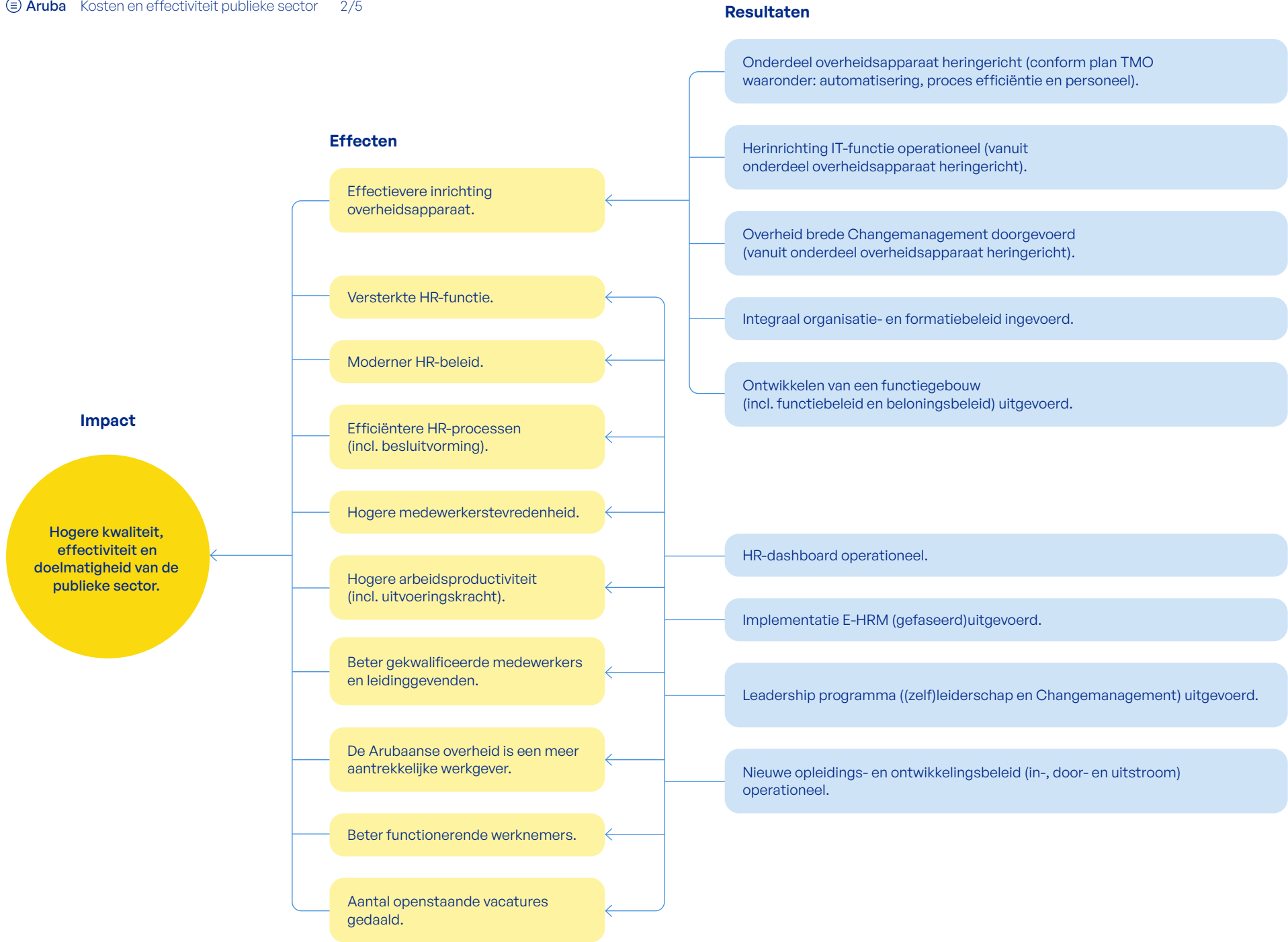
Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs), SDG 5 (Gendergelijkheid), SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), SDG 10 (Ongelijkheid verminderen), SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen), SDG 13 (Klimaatactie), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten), SDG 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Eigenaar

Ministerie van Algemene zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Analyse formatie v.s bezetting uitgevoerd.
- HR-functie doorgelicht.
- Overheidsbreed prestatie managementsysteem ingevoerd.
- HR-portal en HR-dashboard live.
- Land Aruba Academy live.
- Werving en selectie instroom en doorstroom beleid ingevoerd.
- Beleid i.h.k.v. niet-integer gedrag ingevoerd.
- Beleid i.h.k.v. proefplaatsing ingevoerd.
- Procesmatige aanpak non-actieven ingevoerd.
- HR strategie ontwikkeld.
- Advies Afwegingskader en topstructuur herinrichting van het overheidsapparaat opgeleverd.
- Diverse plannen van aanpak, waaronder Leiderschap en changemanagement en Implementatie E-HRM (incl visie).

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Onderdeel overheidsapparaat heringericht (conform plan TMO, waaronder: proces efficiëntie, personeel en changemanagement).</p>	<p>↑ Het reorganisatieplan is in Q1 2026 opgeleverd en de implementatiewerkzaamheden zijn gestart.</p>	<p>Voorstel instellingsbesluit en formatierapport TMO ingediend voor bestuurlijke besluitvorming. ✓</p>	<p>De programmaorganisatie wordt binnen het DRH ingebed, waardoor het traject van goedkeuring van het instellingsbesluit niet meer nodig is. Er is een Plan van Aanpak ter goedkeuring ingediend bij TWO Nederland i.v.m. subsidiering additionele capaciteit.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Reorganisatieplan TMO is opgesteld (waaronder: proces efficiëntie, personeel en changemanagement). ✓</p>	<p>Reorganisatieplan inclusief change management is in Q1 2026 opgeleverd en de implementatiewerkzaamheden zijn gestart. Zie daarvoor de (deel)resultaten hieronder.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Concept wetgeving ter vaststelling domeinen aangeboden aan de Staten. ...</p>	<p>Nog niet gestart.</p>	<p>Q2 2027</p>
<p>Herinrichting IT-functie operationeel (vanuit onderdeel overheidsapparaat heringericht).</p>	<p>↑ Zie Toelichting deelresultaat.</p>	<p>Voorstel IT-functie, bijbehorende IT-organisatie en governance is vastgesteld. ↑</p>	<p>In Q1 2026 is tijdens een zgn. Pressure Cooker week een rapport opgesteld t.b.v. de Ministerraad, waarin conclusies zijn geformuleerd over de inrichting van een ICT Shared Service Organisatie (ICT-SSO). Deze organisatie dient in staat te zijn om de dagelijkse ICT-dienstverlening, ICT-herformingen en ICT-ontwikkeling binnen de overheid van Aruba te coördineren en uit te voeren. De Ministerraad heeft inmiddels haar commitment uitgesproken t.a.v. de opgenomen conclusies. De volgende stap is het aantrekken van een projectleider, die een integrale aanpak zal opstellen, met als doel dat de Arubaanse overheid begin 2028 beschikt over een ICT SSO en dat de regie op de ICT-ontwikkelingen structureel is ingebed binnen de organisatie.</p>	<p>Q2 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Integraal organisatie- en formatiebeleid ingevoerd.	 Op basis van een oriënterend bezoek heeft O&P Rijk inmiddels een plan van aanpak opgesteld, dat als basis zal dienen voor de implementatiewerkzaamheden voor de komende jaren. De uitwerking door O&P Rijk en DRH is in Q1 2026 gestart.	Contractering voor opstellen O&F beleid gereed.	 Betreft inschakeling O&P Rijk.	Q3 2025
		Nieuw organisatie- en formatiebeleid is bestuurlijk vastgesteld.	 De uitwerking op basis van co-creatie met DRH is in Q1 2026 gestart.	Q3 2026
Ontwikkelen van een functiegebouw (incl. functiebeleid en beloningsbeleid) uitgevoerd.	 Op basis van een oriënterend bezoek heeft O&P Rijk inmiddels een plan van aanpak opgesteld, dat als basis zal dienen voor de implementatiewerkzaamheden voor de komende jaren. De uitwerking door O&P Rijk en DRH is in Q1 2026 gestart.	Contractering voor opstellen functiegebouw gereed.	 Betreft inschakeling O&P Rijk.	Q4 2025
		Functiegebouw is ontwikkeld en bestuurlijk vastgesteld, en de implementatie van het functiegebouw is van start	 Op grond van de door O&P Rijk in Q4 2025 uitgewerkte aanpak is de planning verschoven. De uitwerking op basis van co-creatie met DRH is in Q1 2026 gestart conform die planning.	Q1 2027
HR-dashboard operationeel.	 Een dashboard dat KPI's bijhoudt voor kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht is operationeel en wordt dit jaar nog uitgebreid.	Uitbreiding digitaal dashboard is live.	 Nog niet gestart.	Q4 2026
		Evaluatie digitaal dashboard is afgerond.	 Nog niet gestart.	Q1 2027
Implementatie E-HRM (gefaseerd) uitgevoerd.	 Advies van P-Direkt maakte duidelijk dat een aantal stappen nodig is voordat tot implementatie van E-HRM kan worden overgegaan. Belangrijke stap daarbij is een marktconsultatie, bedoeld om meer inzicht te krijgen in de (on)mogelijkheden, functionaliteiten etc van E-HRM oplossingen.	Vorbereiding marktconsultatie gereed.	 Zie toelichting bij resultaat.	Q1 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Leadership programma ((zelf) leiderschap en Changemanagement) uitgevoerd.</p>	<p> Het Leadership- en Changemanagement programma is in oktober 2025 gestart met ca 300 deelnemers en loopt conform schema.</p>	<p>Eerste cyclus Leadership programma afgerond en geëvalueerd.</p>	<p> Zie toelichting bij resultaat.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Nieuwe opleidings- en ontwikkelingsbeleid (in-, door- en uitstroom) operationeel.</p>	<p> Op basis van een oriënterend bezoek heeft O&P Rijk inmiddels een plan van aanpak opgesteld, dat als basis zal dienen voor de implementatiewerkzaamheden voor de komende jaren. De uitwerking door O&P Rijk en DRH is in Q1 2026 gestart. Verwachting is dat het beoogde resultaat een kwartaal later wordt opgeleverd dan eerder voorzien.</p>	<p>Contractering voor opstellen Organisatie en Formatie (O&F) beleid gereed.</p>	<p> O&P rijk beschikt niet over de capaciteit om deze opdracht te doen. Binnen het inkooptraject wordt nu gekeken welke aanbestedingsroute passend is.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Nieuwe opleidings- en ontwikkelingsbeleid is bestuurlijk vastgesteld.</p>	<p> Verwachting is dat het beoogde resultaat een kwartaal later dan eerder voorzien wordt opgeleverd.</p>	<p>Q1 2027</p>

Thema

BELASTINGEN

Visie

Het creëren van een belastingstelsel dat eerlijk, efficiënt en transparant is en dat bijdraagt aan een gezonde economische groei en sociale ontwikkeling op Aruba.

Samenhang

Belastinghervormingen dienen zich te richten op het versterken van de fiscale infrastructuur door middel van (1) heldere en toegankelijke belasting wet- en regelgeving om de naleving door belastingbetalers te bevorderen, (2) technologische innovatie om de efficiëntie van belastingheffing en -inning te verbeteren, door middel van de beschikbaarheid van elektronische aangiften en belastingssystemen, en (3) effectief risicobeheer om potentiële belastingontduiking en -ontwijking te identificeren en aan te pakken. Dit hangt samen met National Mission 1 project 17, National Mission 1 project 18, National Mission 2 project 19.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur) en SDG 12 (Verantwoorde consumptie en productie).

Eigenaar

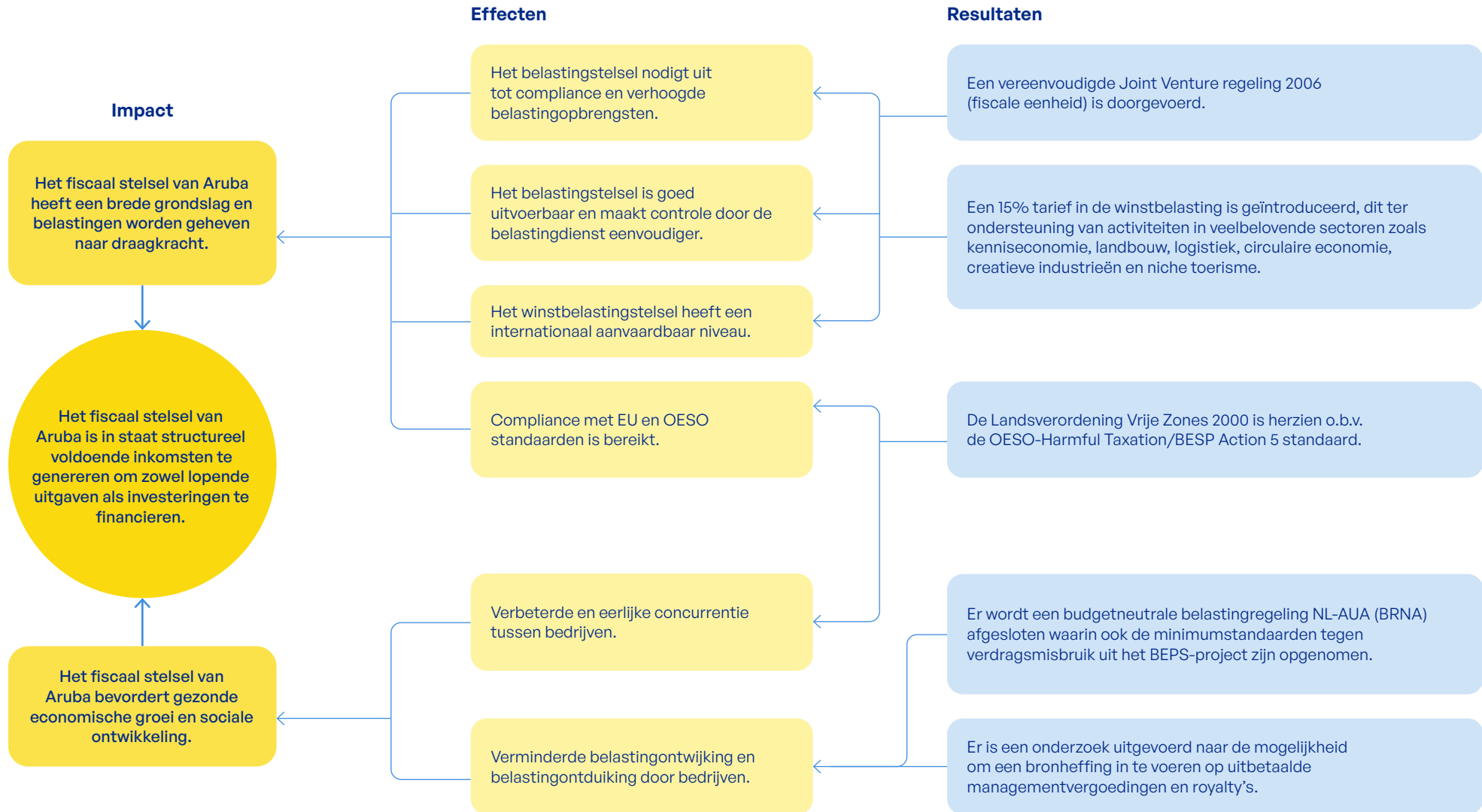
Ministerie van Financiën & Cultuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Gegevensuitwisseling Fiscus - Banken gecodificeerd.
- Internationale gegevensuitwisseling gerealiseerd.
- Diverse aanpassingen doorgevoerd, waaronder inkomstenbelasting, loonbelasting, winstbelasting, dividendbelasting, belasting over bedrijfsomzetten, overdrachtsbelasting, toeristenheffing, en algemene landsverordening belastingen.
- Concept wetgeving 15% tarief winstbelasting gereed.
- Landsverordening Vrije Zones 2000 herzien.

RESULTAATKETEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

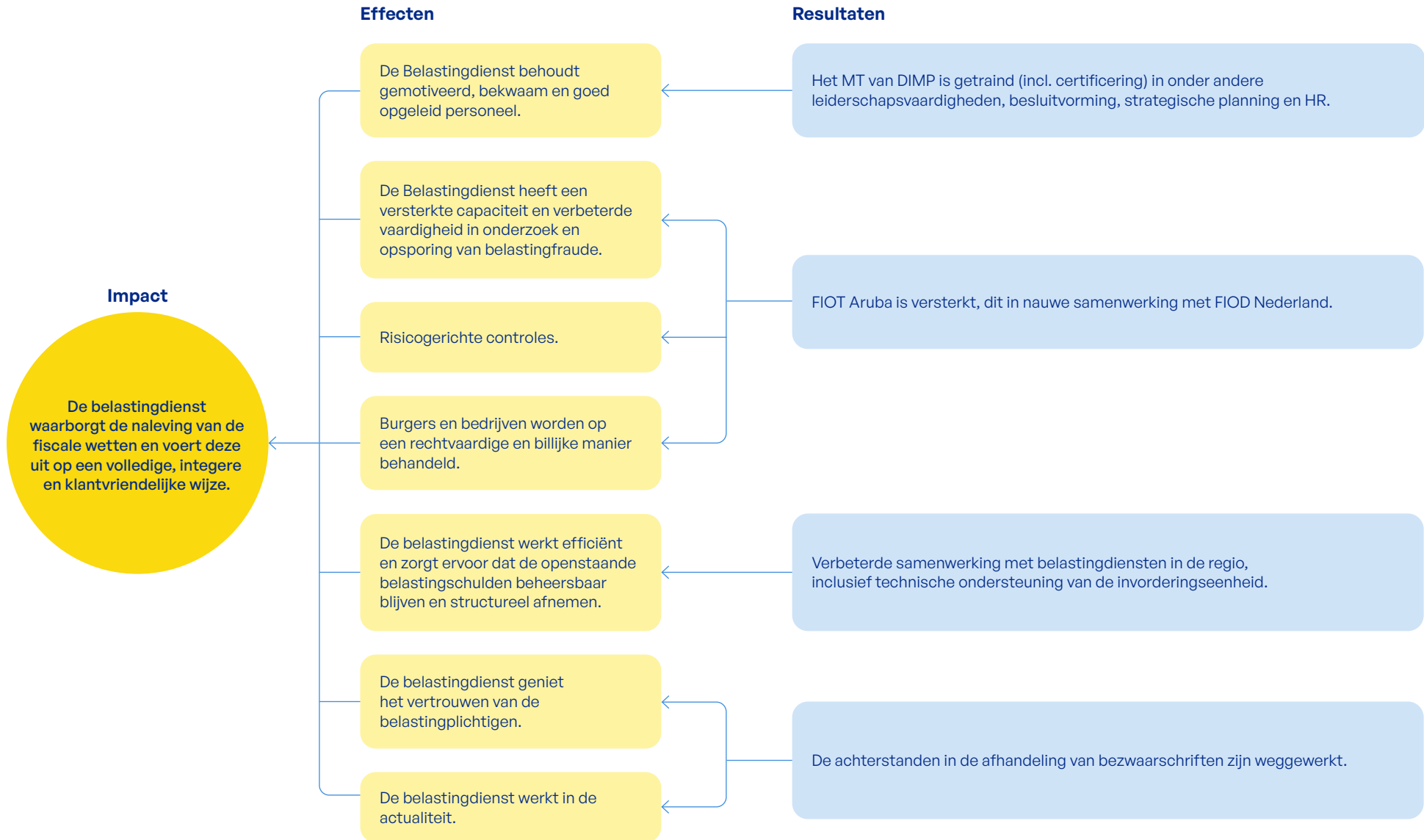
RESULTATEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Een 15% tarief in de winstbelasting is geïntroduceerd, dit ter ondersteuning van activiteiten in veelbelovende sectoren zoals kenniseconomie, landbouw, logistiek, circulaire economie, creatieve industrieën en niche toerisme.</p>	<p>✓ De wetgeving is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden.</p>	<p>Introductie van een 15% tarief in de winstbelasting.</p>	<p>✓ De regeling is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden. Overigens betreft het geen verlaagd tarief in de Winstbelasting, maar een startersregeling.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>De Landsverordening Vrije Zones 2000 is herzien o.b.v. de OESO-Harmful Taxation/BESP Action 5 standaard.</p>	<p>✓ De wetgeving is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden.</p>	<p>Aangepaste wetgeving van kracht.</p>	<p>✓ De wetgeving is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Er wordt een budgetneutrale belastingregeling NL-AUA (BRNA) afgesloten waarin ook de minimumstandaarden tegen verdragsmisbruik uit het BEPS-project zijn opgenomen.</p>	<p>🕒 Er is afgelopen periode concensus bereikt over nagenoeg alle punten. Er rest nog één punt van discussie (artiesten- en sportersregeling), waarover een bestuurlijke beslissing nodig is.</p>	<p>Duidelijkheid over de mogelijkheden om tot overeenstemming te komen over de BRNA.</p>	<p>🕒 Er is afgelopen periode concensus bereikt over nagenoeg alle punten. Er rest nog één punt van discussie (artiesten- en sportersregeling), waarover een bestuurlijke beslissing nodig is.</p>	<p>Q2 2026</p>

RESULTAATKETEN 2

Hervorming van de belastingdienst

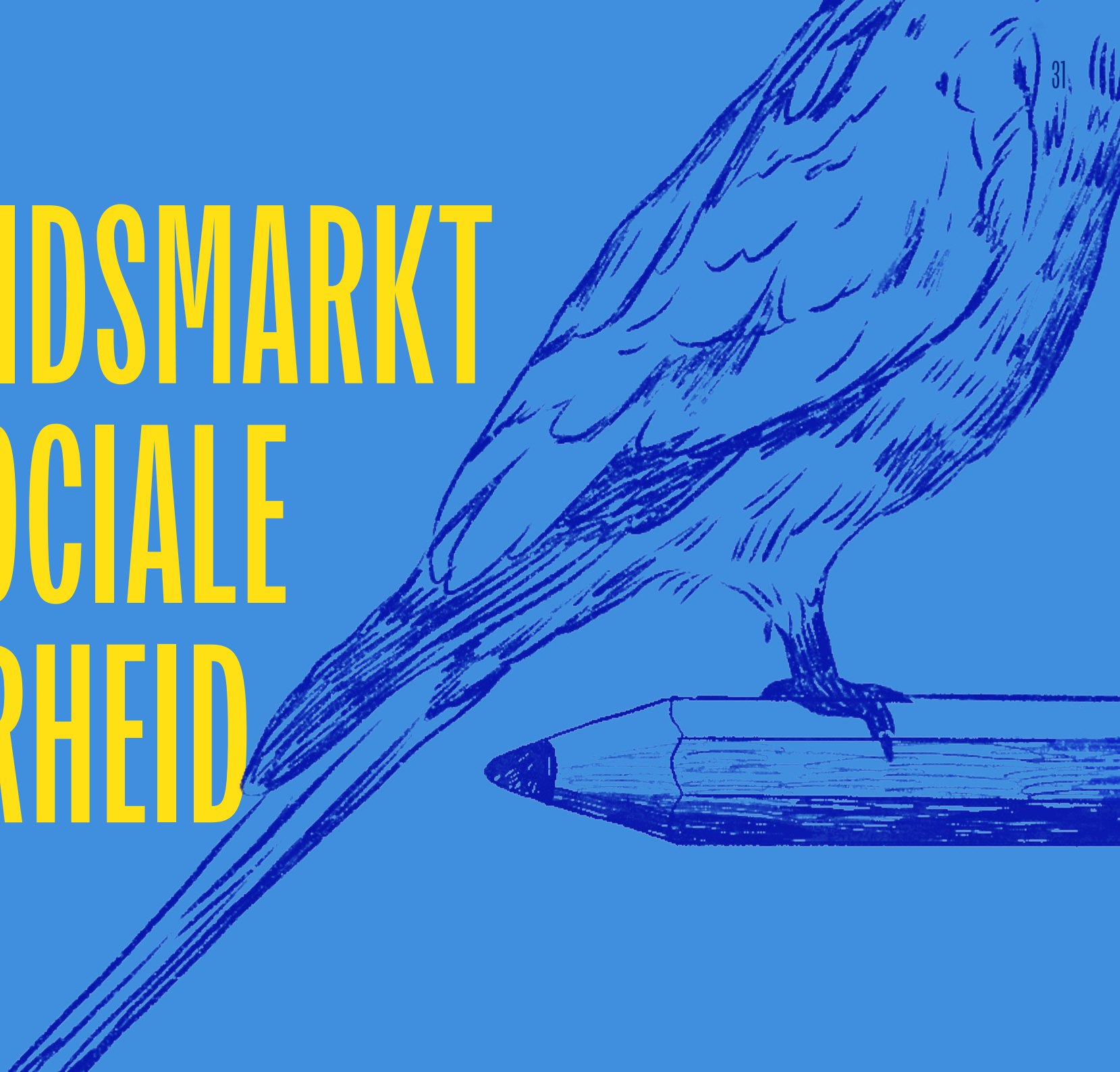
RESULTATEN 2

Hervorming van de belastingdienst

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum																
<p>FIOT Aruba is versterkt, dit in nauwe samenwerking met FIOD Nederland.</p>	<p> FIOD Nederland ondersteunt FIOT Aruba met onder meer kennis en begeleiding. Ook investeert FIOT zelf in kwaliteitsverbetering.</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="920 400 1368 699"> <p>Aanpak “Versterking en capaciteitsopbouw van FIOT Aruba” gereed.</p> </td> <td data-bbox="1368 400 1458 699"> <p></p> </td> <td data-bbox="1458 400 1917 699"> <p>De capaciteit van de FIOT is uitgebreid tot nagenoeg de beschikbare formatie. In december heeft FIOD Nederland een bezoek gebracht aan Aruba om de aanpak en insteek van de ondersteuning vorm te geven. Dit heeft geresulteerd in een Plan van Aanpak dat binnenkort geaccordeerd wordt, en waarvan de uitvoering reeds is gestart.</p> </td> <td data-bbox="1917 400 2159 699"> <p>Q4 2025</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="920 699 1368 794"> <p>BOA opleiding voltooid.</p> </td> <td data-bbox="1368 699 1458 794"> <p></p> </td> <td data-bbox="1458 699 1917 794"> <p>Betreft opleiding en beëdiging van vijf Bijzondere Opsporings Ambtenaren.</p> </td> <td data-bbox="1917 699 2159 794"> <p>Q3 2026</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="920 794 1368 919"> <p>Self assessment FIOT uitgevoerd.</p> </td> <td data-bbox="1368 794 1458 919"> <p></p> </td> <td data-bbox="1458 794 1917 919"> <p>Self Assessment start in Q2 en geschiedt volgens de "ten global principles" , een internationale standaard van de OECD.</p> </td> <td data-bbox="1917 794 2159 919"> <p>Q2 2026</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="920 919 1368 1129"> <p>Ondersteuning bij de uitvoering van fiscale fraudezaken door FIOD gestart.</p> </td> <td data-bbox="1368 919 1458 1129"> <p></p> </td> <td data-bbox="1458 919 1917 1129"> <p>FIOD Nederland zal FIOT Aruba ondersteunen bij fiscale opsporingszaken en daarbij veel aandacht besteden aan overdracht van kennis en vaardigheden. Dit start na de zomer en gebeurt in elk geval tot en met Q4 2026.</p> </td> <td data-bbox="1917 919 2159 1129"> <p>Q3 2026</p> </td> </tr> </table>	<p>Aanpak “Versterking en capaciteitsopbouw van FIOT Aruba” gereed.</p>	<p></p>	<p>De capaciteit van de FIOT is uitgebreid tot nagenoeg de beschikbare formatie. In december heeft FIOD Nederland een bezoek gebracht aan Aruba om de aanpak en insteek van de ondersteuning vorm te geven. Dit heeft geresulteerd in een Plan van Aanpak dat binnenkort geaccordeerd wordt, en waarvan de uitvoering reeds is gestart.</p>	<p>Q4 2025</p>	<p>BOA opleiding voltooid.</p>	<p></p>	<p>Betreft opleiding en beëdiging van vijf Bijzondere Opsporings Ambtenaren.</p>	<p>Q3 2026</p>	<p>Self assessment FIOT uitgevoerd.</p>	<p></p>	<p>Self Assessment start in Q2 en geschiedt volgens de "ten global principles" , een internationale standaard van de OECD.</p>	<p>Q2 2026</p>	<p>Ondersteuning bij de uitvoering van fiscale fraudezaken door FIOD gestart.</p>	<p></p>	<p>FIOD Nederland zal FIOT Aruba ondersteunen bij fiscale opsporingszaken en daarbij veel aandacht besteden aan overdracht van kennis en vaardigheden. Dit start na de zomer en gebeurt in elk geval tot en met Q4 2026.</p>	<p>Q3 2026</p>	
<p>Aanpak “Versterking en capaciteitsopbouw van FIOT Aruba” gereed.</p>	<p></p>	<p>De capaciteit van de FIOT is uitgebreid tot nagenoeg de beschikbare formatie. In december heeft FIOD Nederland een bezoek gebracht aan Aruba om de aanpak en insteek van de ondersteuning vorm te geven. Dit heeft geresulteerd in een Plan van Aanpak dat binnenkort geaccordeerd wordt, en waarvan de uitvoering reeds is gestart.</p>	<p>Q4 2025</p>																
<p>BOA opleiding voltooid.</p>	<p></p>	<p>Betreft opleiding en beëdiging van vijf Bijzondere Opsporings Ambtenaren.</p>	<p>Q3 2026</p>																
<p>Self assessment FIOT uitgevoerd.</p>	<p></p>	<p>Self Assessment start in Q2 en geschiedt volgens de "ten global principles" , een internationale standaard van de OECD.</p>	<p>Q2 2026</p>																
<p>Ondersteuning bij de uitvoering van fiscale fraudezaken door FIOD gestart.</p>	<p></p>	<p>FIOD Nederland zal FIOT Aruba ondersteunen bij fiscale opsporingszaken en daarbij veel aandacht besteden aan overdracht van kennis en vaardigheden. Dit start na de zomer en gebeurt in elk geval tot en met Q4 2026.</p>	<p>Q3 2026</p>																
<p>De achterstanden in de afhandeling van bezwaarschriften zijn weggewerkt.</p>	<p> De inhaalactie loopt voor op het oorspronkelijke schema. Daarbij zijn maatregelen genomen die er aan bijdragen dat er geen nieuwe achterstanden zullen ontstaan.</p>	<p>Inhaalactie voltooid en lessons learned geïmplementeerd.</p> <p></p> <p>Het Plan van Aanpak wordt conform schema uitgevoerd. Afgelopen jaar zijn 62.435 bezwaarschriften afgedaan.</p>	<p>Q1 2027</p>																

Thema

ARBEIDSMARKT EN SOCIALE ZEKERHEID

INLEIDING

Visie

Het arbeidsmarktstelsel van Aruba bevordert arbeidsparticipatie, productiviteit en waardig werk en wordt ondersteund door een toereikend, duurzaam en betaalbaar socialezekerheidsstelsel.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- Het masterplan Repositioning our Sails.
- National Mission 4: Aruban Citizens boast high standards of health(care) and social security.
- National Mission 7: Aruba has a flexible labor market and adaptable local work force that have the tools and skills to maximize their earnings potential and to adapt with a moving market.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 1 (geen armoede) en SDG 8 (eerlijk werk en economische groei).

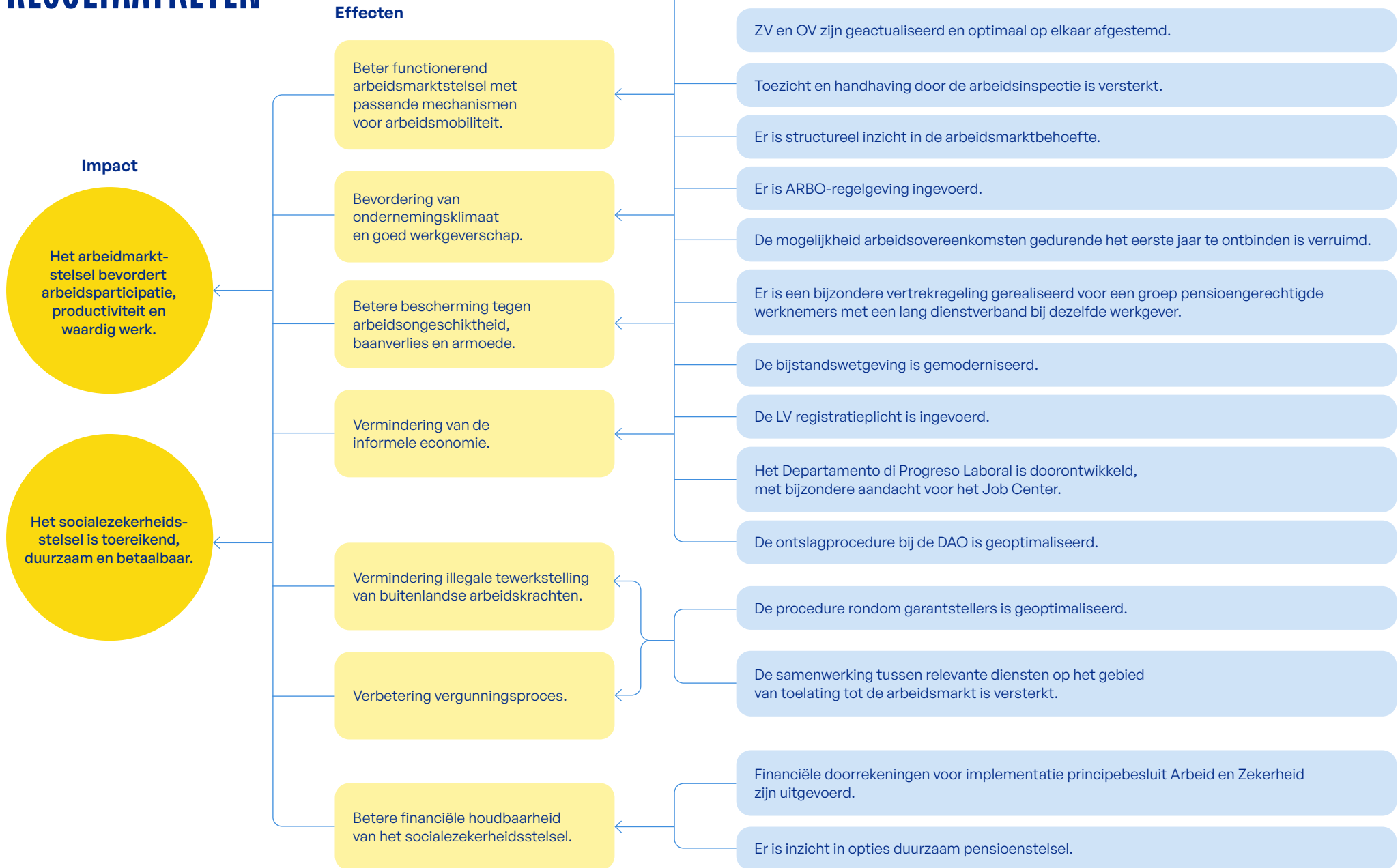
Eigenaar

Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie en Ministerie van Justitie en Sociale Zaken.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Onderzoeken naar arbeidsmarktbeleid en naar sociale zekerheid afgerond.
- Consultatietraject met sociale partners afgerond, leidend tot nota 'Un Rumbo Nobo brindando prosperidad y seguridad'.
- Principebesluit modernisering arbeidsmarkt en sociale zekerheidsstelsel.
- Meerjarenplan aanpak illegale tewerkstelling buitenlandse arbeidskrachten vastgesteld.
- Peer review Nederlandse Arbeidsinspectie.
- Implementatie van nieuwe werkwijze verzamelen personeelsbehoefte.
- Doorrekening scenario's werkloosheidsregeling.
- Landsverordening registratieplicht afgerond.
- Ontwikkeling nieuwe werkwijze van verzamelen personeelsbehoefte, uitvoeren pilot en evaluatie plus besluitvorming.

RESULTAATKETEN

Impact

Het arbeidmarktstelsel bevordert arbeidsparticipatie, productiviteit en waardig werk.

Het socialezekerheidsstelsel is toereikend, duurzaam en betaalbaar.

Effecten

Beter functionerend arbeidsmarktstelsel met passende mechanismen voor arbeidsmobiliteit.

Bevordering van ondernemingsklimaat en goed werkgeverschap.

Betere bescherming tegen arbeidsongeschiktheid, baanverlies en armoede.

Vermindering van de informele economie.

Vermindering illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten.

Verbetering vergunningsproces.

Betere financiële houdbaarheid van het socialezekerheidsstelsel.

Resultaten

Een Werkloosheidsregeling is gerealiseerd.

ZV en OV zijn geactualiseerd en optimaal op elkaar afgestemd.

Toezicht en handhaving door de arbeidsinspectie is versterkt.

Er is structureel inzicht in de arbeidsmarktbehoefte.

Er is ARBO-regelgeving ingevoerd.

De mogelijkheid arbeidsovereenkomsten gedurende het eerste jaar te ontbinden is verruimd.

Er is een bijzondere vertrekregeling gerealiseerd voor een groep pensioengerechtigde werknemers met een lang dienstverband bij dezelfde werkgever.

De bijstandswetgeving is gemoderniseerd.

De LV registratieplicht is ingevoerd.

Het Departamento di Progreso Laboral is doorontwikkeld, met bijzondere aandacht voor het Job Center.

De ontslagprocedure bij de DAO is geoptimaliseerd.

De procedure rondom garantstellers is geoptimaliseerd.

De samenwerking tussen relevante diensten op het gebied van toelating tot de arbeidsmarkt is versterkt.

Financiële doorrekeningen voor implementatie principebesluit Arbeid en Zekerheid zijn uitgevoerd.

Er is inzicht in opties duurzaam pensioenstelsel.

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Een Werkloosheidsregeling is gerealiseerd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Het rekenmodel is voltooid, advies over (keuzes m.b.t.) de regeling is nu in voorbereiding.	Advies Werkloosheidsregeling inclusief contouren wetgeving gereed voor bestuurlijke besluitvorming. De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Het rekenmodel is voltooid, advies over (keuzes m.b.t.) de regeling is nu in voorbereiding.	Q2 2026
		SER advies aangevraagd. De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Het rekenmodel is voltooid, advies over (keuzes m.b.t.) de regeling is nu in voorbereiding.	Q3 2026
		Concept Wetgeving werkloosheid De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Op basis van de bestuurlijke besluitvorming en extern advies zal wetgeving worden voorbereid.	Q4 2026
Toezicht en handhaving door de arbeidsinspectie is versterkt.	 Loopt op schema.	Implementatietraject aanbevelingen peer review gereed. Loopt op schema. In het traject voor de doorontwikkeling van DPL/DAO (zie hieronder) zal ook aandacht zijn voor de Arbeidsinspectie (onderdeel van de DAO).	Q2 2026
Er is structureel inzicht in de arbeidsmarktbehoefte.	 Om structureel inzicht te krijgen in de arbeidsmarktbehoefte wordt een prognosemodel ontwikkeld en gewerkt aan betere gegevensverzameling.	Invoering forecasting model gereed. De gunning voor de bouw van dit model is later dan gepland afgerond, onder meer om rekening te houden met de uitkomsten van de doorlichting van DAO en DPL. Het model zal naar verwachting worden opgeleverd in Q2 2026.	Q2 2026
Er is ARBO-regelgeving ingevoerd.	 De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. In overleg met ARBO experts wordt gezien welke stappen (wetgeving, communicatie) zinnig en haalbaar zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling en daarna.	Advies ARBO - regelgeving inclusief uitvoeringsaspecten en kosteninschatting gereed voor bestuurlijke besluitvorming. De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. In overleg met ARBO experts wordt gezien welke stappen (wetgeving, communicatie) zinnig en haalbaar zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling en daarna.	Q3 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>De mogelijkheid tot het aangaan van tijdelijke arbeids-overeenkomsten is verruimd.</p>	<p> De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Op basis van juridisch advies gaat de Minister de mogelijkheden tot uitbreiding van contractsoorten verkennen. Deze verkenning zal betrokken worden bij de bestuurlijke besluitvorming over dit traject.</p>	<p>Bestuurlijk besluit ten aanzien van het aangaan en ontbinden van arbeids-overeenkomsten, dat is opgesteld naar aanleiding van SER advies.</p>	<p> De SER is Q4 2025 om advies gevraagd over de mogelijkheid tot verruiming van tijdelijke contracten voor specifieke groepen. Dat advies wordt meegewogen in het bestuurlijke besluit. Het verruimen van tijdelijke contractmogelijkheden wordt naast verbetering van de ontslagprocedure in samenhang gezien met de ontwikkeling van een werkloosheidsregeling.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Concept wetgeving verruiming tijdelijke arbeidsovereenkomsten ingediend bij DWJZ.</p>	<p> Dit deelresultaat volgt uit het bestuurlijk besluit terzake.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>De bijstandswetgeving is gemoderniseerd.</p>	<p> Meerdere Landsbesluiten en Landsverordeningen dienen te worden gerealiseerd. Inmiddels is één Landsverordening aangeboden aan DWJZ. Aan de overige wetgevingsproducten wordt gewerkt. Daarnaast wordt gewerkt aan de uitvoeringsaspecten.</p>	<p>Implementatietraject nieuwe bijstandswetgeving gestart</p>	<p> Het implementatietraject is inmiddels gestart.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Concept wetgeving bijstand ingediend bij DWJZ.</p>	<p> Meerdere Landsbesluiten en Landsverordeningen dienen te worden gerealiseerd. Inmiddels is één Landsverordening aangeboden aan DWJZ. Aan de overige wetgevingsproducten wordt gewerkt. De onderlinge samenhang en afhankelijkheid is een complicerende factor.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Aanpassing aan werkprocessen en benodigde ICT ter ondersteuning van de uitvoering van de nieuwe bijstandswetgeving zijn gerealiseerd.</p>	<p> Overleg met de relevante partijen is opgestart.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
De LV registratieplicht is ingevoerd.	🕒 De minister is in afwachting van het nader rapport terzake en zal op basis daarvan bezien of de Lv registratieplicht aan de Staten zal worden aangeboden.	Start indieningstraject wetgeving LV.	🕒 Zie toelichting bij resultaat.	Q1 2025
Het Departamento di Progreso Laboral en de Directie Arbeid en Onderzoek zijn doorontwikkeld.	! De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet.	Adviestraject DPL en DAO gereed.	✓ Het adviestraject is begin 2026 afgerond. Daarbij is integraal gekeken naar de benodigde doorontwikkeling van zowel DPL als DAO. Naar aanleiding hiervan is een bestuurlijk besluit genomen over het vervolgtraject.	Q4 2025
		Advies ontslagprocedure DAO gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	✓ Er is een advies terzake aan de Minister voorgelegd, die inmiddels heeft besloten over het vervolgtraject.	Q4 2025
		Concept wetgeving ontslagprocedure DAO ingediend bij DWJZ.	🕒 Naar aanleiding van de besluitvorming zal de benodigde wetgeving worden uitgewerkt. Vanwege de afhankelijkheid van die besluitvorming verschuift de planning met één kwartaal.	Q3 2026
		Implementatie doorontwikkeling DPL en DAO gestart	... Op basis van het bestuurlijk besluit wordt een implementatietraject gestart.	Q2 2026
De procedure rondom garantstellers is geoptimaliseerd.	↗ De minister heeft verzocht om een integrale aanpak voor de verbetering van het toelatingsbeleid, waarbinnen ook aandacht dient te zijn voor de garantstellers-problematiek.	Start Uitvoering stappenplan implementatie aanbevelingen garantstellers.	✓ Een deskundige is inmiddels gestart met de ondersteuning van de diensten bij de uitvoering van het stappenplan.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Het beleid rondom garantstellers is herzien, met als doel een eenduidige gecentraliseerde registratie en betere controle van garantstellingen.</p>	<p>↗ In overleg met de diensten is begonnen aan herziening van het beleid inclusief de praktische aspecten, zoals het realiseren van een centrale plek voor de registratie van de verschillende soorten van garantstelling. Dit zal meelopen in het traject gericht op de ICT-ontwikkeling van DIMAS.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>De samenwerking tussen relevante diensten op het gebied van toelating tot de arbeidsmarkt is versterkt.</p>	<p>🕒 De minister heeft verzocht om een integrale aanpak voor de verbetering van het toelatingsbeleid, waar binnen ook aandacht dient te zijn voor de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen diensten.</p>	<p>PvA verbetering gegevensuitwisseling gereed voor bestuurlijke besluitvorming.</p>	<p>🕒 Op basis van extern advies over het applicatielandschap van DIMAS – de dienst die een centrale rol speelt binnen het toelatingsbeleid – wordt het reeds opgestelde Plan van Aanpak aangepast.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Start traject verbetering gegevensuitwisseling.</p>	<p>🕒 Deze actie volgt uit de hierbovengenoemde bestuurlijke besluitvorming. Hierbij zal naar verwachting vooral aandacht uitgaan naar versterking van de ICT-ondersteuning van de werkprocessen bij DIMAS.</p>	<p>Q3 2026</p>

Thema

ECONOMIE

Visie

Aruba heeft een nieuw economisch model dat duurzaam, inclusief en veerkrachtig is met een gastvrij zakenklimaat. Aruba is milieuverantwoord en vergroot zijn concurrentievoordeel in de regio.

Samenhang

De visie is in overeenstemming met het masterplan “Repositioning our sails” en het beleid van de minister van EZCDO “Aruba’s transitie naar een duurzame en inclusief economisch model”.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 1 (Geen armoede), SDG 7 (Betaalbare en duurzame energie), SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

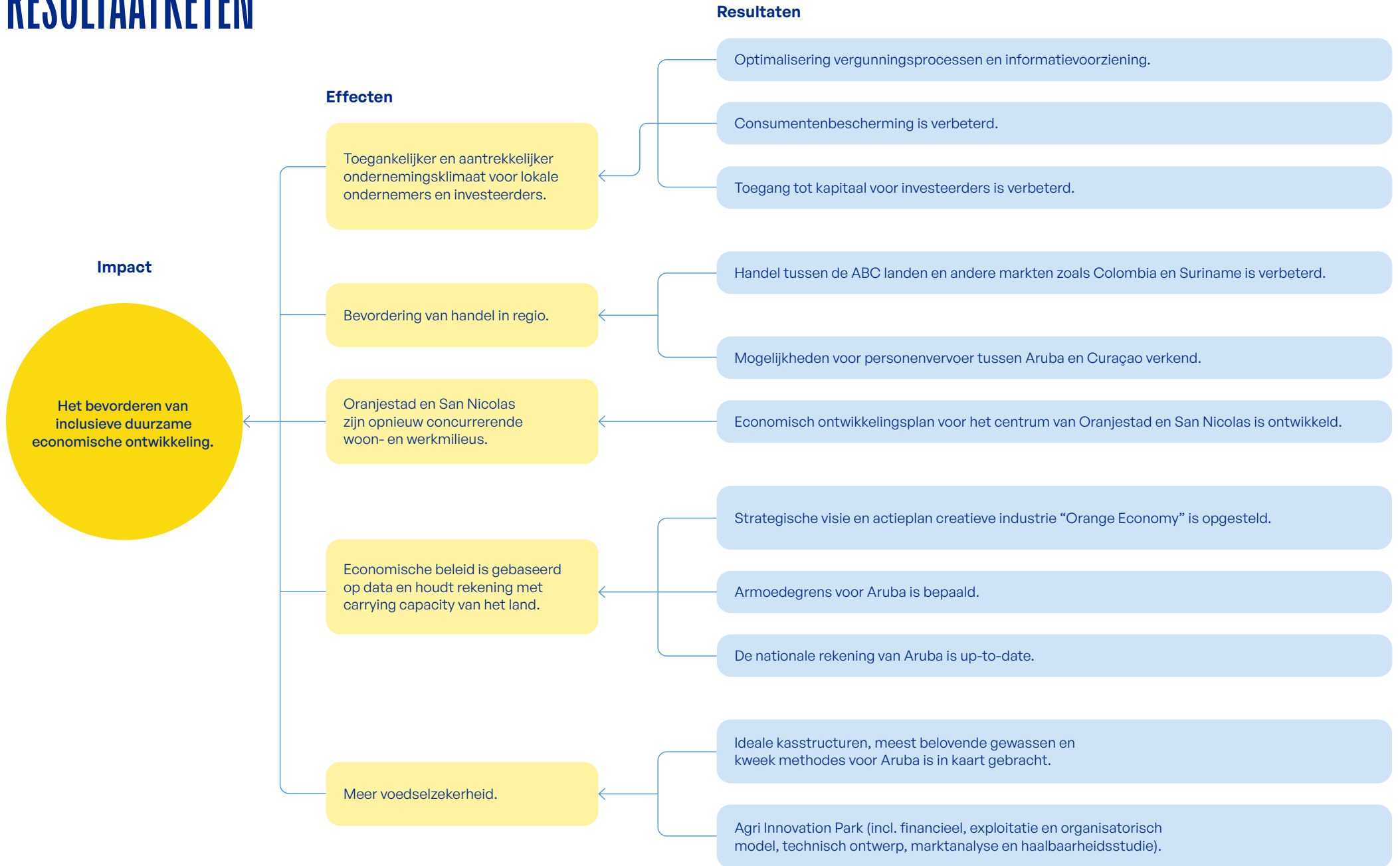
Eigenaar

Ministerie van Economische Zaken, Communicatie, Duurzame Ontwikkeling.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Oprichting Aruba Fair Trade Authority.
- Onderzoek naar ondernemings- en investeringsklimaat afgerond.
- Landsverordening basisbetaalrekening aangeboden aan Raad van Advies.
- Landsverordening handhaving consumentenbescherming aangeboden aan Raad van Advies.
- Onderzoeksrapport Ideale Kasstructuren.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Optimalisering vergunningsprocessen en informatievoorziening.	 Dit traject vergt nog inhoudelijke bestuurlijke besluitvorming. Wel is inmiddels een projectleider aange trokken.	Concept wetgeving vestigingsverorde ning aangeboden aan Parlement.t 	Wetgevingsjurist heeft aanpassing vestigingsverordening volgens planning opgeleverd. Concept ligt bij DWJZ om aangeboden te worden aan RvA. Q2 2026
		PvA virtueel vergunningsportaal bestuurlijk vastgesteld. 	Betreft PvA inclusief implementatie aspecten zoals keuze systeem. Vanwege capaciteitsgebrek is hier weinig vooruitgang in geweest, inmiddels is een programmamanager aangesteld die dit zal oppakken. Q3 2026
		Relevante werkprocessen beschreven en gedigitaliseerd (voor bouwvergunningen (DOW), verblijfsvergunningen (DIMAS) en Horecavergunningen). 	De relevante werkprocessen voor de overige diensten zal Aruba zelf oppakken na Q1 2027. Q1 2027
Consumentenbescherming is verbeterd.	 Loopt op schema	Inhuren wetgevingsjurist voor randvoorwaarden mededinging AFTA. 	Met de afronding van dit project is AFTA toegerust om haar taken m.b.t. mededinging uit te voeren en is aan de benodigde randvoorwaarden voldaan. Q2 2026
		Regulering van water en energietarieven ingevoerd. 	Loopt op schema. Q1 2027
Toegang tot kapitaal is verbeterd.	 Loopt op schema.	Implementatiestrategie voor de FinTech sector is opgesteld. 	De gunning voor het opstellen van de implementatie strategie heeft pas plaats gevonden in Q1 2026, waardoor de planning verschuift. Q4 2026

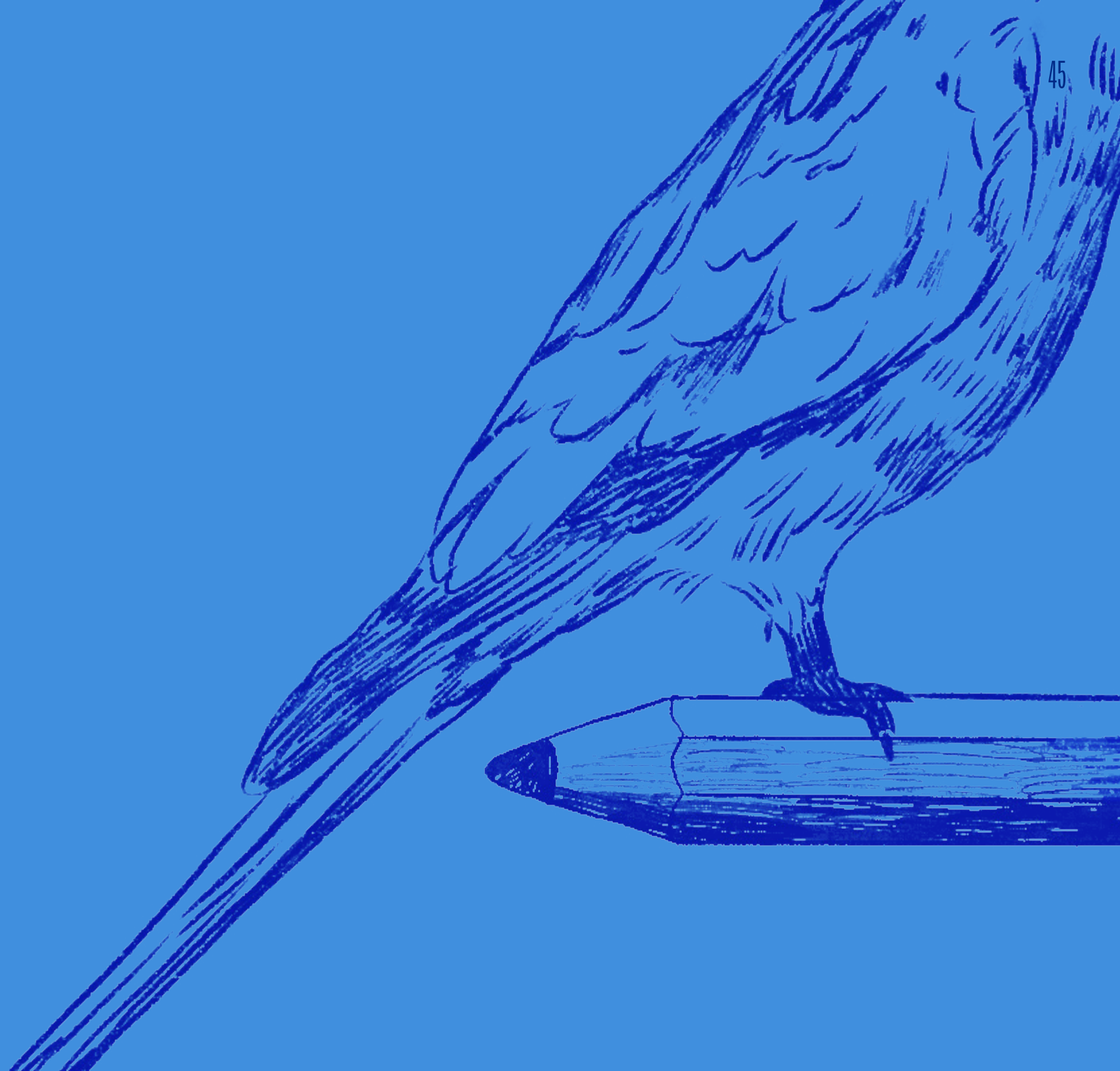
Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Vereenvoudiging openen bankrekening gerealiseerd.</p>	<p> Het advies van de RvA wordt verwerkt in het nadere rapport. Het wetsontwerp wordt vervolgens aangeboden aan het parlement. Vanwege de complexiteit (waaronder het aantal betrokken actoren, ook buiten de overheid) duurt dit langer dan verwacht.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Het implementatieplan Start Aruba bestuurlijk vastgesteld.</p>	<p> Voor de verdere ontwikkeling van het ondernemersklimaat is een verdiepende ecosysteemanalyse noodzakelijk. Deze analyse brengt in kaart welke schakels in het ecosysteem ontbreken of versterking behoeven, zoals startup support, wet- en regelgeving of incubatiecapaciteit. Daarnaast worden kansen voor samenwerking tussen overheid, onderwijs, bedrijfsleven en impact hubs geïdentificeerd. Op basis van deze inzichten kan gericht beleid worden ontwikkeld en uitgevoerd om het startup-ecosysteem van Aruba toekomstbestendig en effectief te maken.</p>	<p>Q3 2026</p>
<p>Handel ABC landen met andere landen in de regio (zoals Colombia en Suriname) is verbeterd.</p>	<p> Vooralsnog heeft de vertraging bij het deelresultaat geen invloed op het beoogde resultaat.</p>	<p>Adviesrapport bevordering handel gereed.</p>	<p> Het opstellen van het PvA voor dit adviesrapport vergt meer afstemming met Curacao en Bonaire waardoor de datum wederom is verschoven.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Mogelijkheden voor personenvervoer tussen Aruba en Curaçao verkend.</p>	<p>↗ De ministeries van economische ontwikkeling van Curaçao en Aruba werken gezamenlijk aan het lanceren van een aanbesteding van de ferry-route. Op bestuurlijk niveau is in beide Landen akkoord gegeven om van start te gaan met de verkenningsfase. De ministeries hebben gezamenlijk gewerkt aan een Terms of Reference voor het uitvoeren van een onderzoek naar de publieke, economische, juridische en technische voorwaarden voor een passagiersferryverbinding en het voorbereiden, uitvoeren en afronden van een Request voor Proposals voor de selectie van een geschikte operator, die in februari openbaar is gepubliceerd.</p>	<p>Het concept call for proposal is gereed. ↗ Zie toelichting bij resultaat.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>Economisch ontwikkelingsplan voor het centrum van Oranjestad en San Nicolas is ontwikkeld.</p>	<p>↗ Loopt op schema.</p>	<p>Adviesrapport inclusief actieplan economische ontwikkeling centrum San Nicolas en Oranjestad bestuurlijk vastgesteld. ↗ Samen met de consultant wordt gewerkt aan het plan.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Strategische visie en actieplan creatieve industrie "Orange Economy" is opgesteld.</p>	<p>↗ Loopt op schema.</p>	<p>Mapping uitgevoerd en strategische visie en actieplan creatieve industrie Orange Economy bestuurlijk vastgesteld. ↗ Gunning voor de consultant die de visie en het actieplan gaat maken is in Q1 2026 afgerond.</p>	<p>Q3 2026</p>
<p>Armoedegrens voor Aruba is bepaald.</p>	<p>🕒 Ambtelijke feedback heeft langer geduurd dan verwacht.</p>	<p>Methodologie en databronnen voor structurele bepaling armoedegrens en het meten van koopkracht is bepaald. 🕒 Ambtelijke feedback PvA heeft langer geduurd dan verwacht.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Administratieve Organisatie (AO), Interne Controle (IC), en interne beheersing (IB) van de CBS is versterkt.	 Vooral nog heeft de vertraging bij het deelresultaat geen invloed op het beoogde resultaat.	Administratieve Organisatie (AO), Interne Controle (IC), en interne beheersing (IB) van de CBS beschreven en vastgesteld inclusief AO/IC handboek.	 Wegens de complexiteit en scope uitbreiding duurt het opstellen van het Plan van Aanpak langer dan gedacht. Q1 2027
Agri Innovation Park (incl. financieel, exploitatie en organisatorisch model, technisch ontwerp, marktanalyse en haalbaarheidsstudie).	 Ondanks de vertragingen bij de deelresultaten komt de realisatie van het eindresultaat niet in gevaar.	Technisch ontwerp Agri Innovation Park afgerond.	 Gereed. Q1 2026
		Financieel, exploitatie en organisatorisch model Agri Innovation Park opgesteld.	 Het financieel, exploitatie, organisatorisch model, marktanalyse en haalbaarheidsstudie zijn samengevoegd in 1 rapport. Q1 2026
		Marktanalyse en haalbaarheidsstudie Agri Innovation Park afgerond.	 Het financieel, exploitatie, organisatorisch model, marktanalyse en haalbaarheidsstudie zijn samengevoegd in 1 rapport. Q1 2026
		Planvorming en fysieke faciliteiten gereed (fase 2).	 Fase 2 zal naar verwachting in Q2 aanvangen. Q1 2027
		Start realisatie Agri Innovation Park.	 Nog niet gestart. Q1 2027
Scenario's herontwikkeling raffinaderij terrein uitgewerkt.	 Zie Toelichting deelresultaat.	Start aanbestedingstraject externe inhuur advies hergebruik terrein olieraffinaderij.	 In overleg wordt onderzocht wat de beste aanbestedingsroute is. Q2 2026

Thema

ZORG

Visie

Op basis van het gesloten Zorgakkoord (dat is gebaseerd op bestaand en aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (incl. bekostiging) en effectiviteit van de zorg) ontwikkelen en implementeren van projecten en programma's die de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg waarborgen, en door middel van preventie werken aan de verduurzaming van zorg.

Samenhang

Dit thema hangt samen met Visiedocument Volksgezondheid Aruba 2021-2025; National strategic framework for Health Sector Aruba 2021-2030; Aruba National Multi-Sectoral Action Plan for Non Communicable Diseases 2020-2030; Zorgakkoord Juli 2023; Meerjarenplan Financieel Kader UO AZV- 1 november 2023.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn), SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs), SDG 10 (Duurzame steden en gemeenschappen).

Eigenaar

Ministerie van Volksgezondheid.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Zorgakkoord afgesloten inclusief financiële prognose.
- Financieel prognosemodel t.b.v. zorgakkoord opgeleverd, wat meerjarige sturing op zorgkosten mogelijk maakt.
- Rationalisering van tarieven van laboratoriumtesten gerealiseerd.
- Landsverordening verpakte geneesmiddelen in werking
- Vroegtijdige interventieprogramma's obesitas uitgebreid
- Contracteringssysteem van de eerstelijnszorg gereed.
- Nulmeting diabeteszorg.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
<p>Protocollen terug- en doorverwijzingen (5) zijn vastgesteld en geïmplementeerd.</p>	<p> Zeven protocollen zijn vastgesteld en geïmplementeerd. De overlegstructuur tussen eerste en tweede lijn die hiervoor is opgezet, wordt voortgezet ter ontwikkeling van aanvullende protocollen.</p>	<p>Eerste 5 protocollen gereed en vastgesteld door het Kwaliteitsinstituut.</p>	<p>✓ Zeven (in plaats van vijf) protocollen zijn gereed.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Nulmeting gereed.</p>	<p>✓ Nulmeting is uitgevoerd, afspraken zijn gemaakt over de monitoring.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Evaluatie protocollen gereed.</p>	<p>... Betreft evaluatie ten behoeve van een eventuele verbetering van de vastgestelde protocollen. Omdat de protocollen later dan gepland worden vastgesteld, verschuift ook de datum evaluatie gereed.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>De vroege interventieprogramma's op het gebied van obesitas zijn uitgebreid.</p>	<p> De interventieprogramma's zijn ontwikkeld, getest en geëvalueerd. De opschaling is gestagneerd vanwege verschil van inzicht over de dekking vanuit de ziektekostenverzekering en over mogelijke andere vormen van financiering. Daarover wordt nu juridisch advies ingewonnen, waarna besloten kan worden over het vervolg.</p>	<p>Nog niet bepaald. Nog niet bepaald.</p>		
<p>De diabeteszorg wordt geïntensiveerd door het toepassen van een multidisciplinaire aanpak.</p>	<p> De multidisciplinaire aanpak diabeteszorg is in Q1 2026 van start gegaan. Daarbij is nadrukkelijk ook aandacht voor obesitas, als primaire drijver van diabetes.</p>	<p>Multidisciplinaire aanpak diabeteszorg gestart.</p>	<p>✓ Het traject is in januari 2026 van start gegaan. Het implementatieplan is afgerond en de werving van patiënten gaat 1 maart beginnen. Verwachting is, dat Aruba een verzoek om ondersteuning zal doen aan TWO Nederland voor projectmanagement en ondersteuning.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Evaluatie gereed.</p>	<p>... Nog niet gestart.</p>	<p>Q2 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>De huisartsenopleiding is uitgebreid (bovenformatief).</p>	<p>✓ Zoals eerder gerapporteerd, zal het aantal bovenformatieve opleidingsplaatsen in de project fase die valt binnen de OR lager uitvallen, vooral door specifieke eisen van de opleider over de verhouding Nederlands opgeleide basisartsen versus regionaal opgeleide basisartsen. Verwachting is nu dat één huisarts november 2027 bovenformatief afstudeert en twee huisartsen in mei 2028. Naar aanleiding daarvan heeft Aruba een verzoek tot herallocatie van subsidiegelden ingediend. Verdere bovenformatieve werving wordt gestaakt, reguliere (formatieve) werving wordt voortgezet.</p>	<p>3 aspirant huisartsen boven formatie met opleiding gestart.</p>	<p>✓ Zoals eerder gerapporteerd, zal het aantal bovenformatieve opleidingsplaatsen in de project fase die valt binnen de OR lager uitvallen, vooral door specifieke eisen van de opleider over de verhouding Nederlands opgeleide basisartsen versus regionaal opgeleide basisartsen. Verwachting is nu dat één huisarts november 2027 bovenformatief afstudeert en twee huisartsen in mei 2028. Naar aanleiding daarvan heeft Aruba een verzoek tot herallocatie van subsidiegelden ingediend. Verdere bovenformatieve werving wordt gestaakt, reguliere (formatieve) werving wordt voortgezet.</p>	<p>Q3 2026</p>
<p>Het contracteringssysteem van de tweedelijnszorg is gereed.</p>	<p>↗ Een MOU is afgesloten, de implementatie geschiedt in 2026.</p>	<p>Implementatieplan opgesteld.</p>	<p>✓ Een MOU, inclusief stappenplan voor de invoering in 2026, is ondertekend door alle stakeholders in de tweede lijns zorg, waaronder de betrokken zorgverleners, instellingen, de AZV en land Aruba.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Contracteringssysteem gereed en ingevoerd.</p>	<p>↗ Met de MOU is het contracteringssysteem gereed. Daarmee kan de gefaseerde implementatie starten, die loopt gedurende 2026.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Herstructurering en versterking Kwaliteitsinstituut.	 Het bestaande kwaliteitsinstituut bevindt zich nog in een fase waarin de institutionele capaciteit en de borging van het mandaat niet volledig zijn gerealiseerd. Een zorgeconoom is aangetrokken om met het veld een adviesrapport te schrijven over de gewenste ontwikkeling van het instituut. Deze rapportage wordt april 2026 verwacht. Aan de hand van dat rapport zal het bestuur een besluit nemen over de te nemen vervolgstappen.	Rapport m.b.t. doorontwikkeling Kwaliteitsinstituut gereed.	 Het rapport zal naar verwachting volgens planning in Q2 worden opgeleverd. Verwachting is, dat naar aanleiding daarvan een verzoek om ondersteuning aan TWO Nederland zal worden gedaan ter ondersteuning van de doorontwikkeling van het Kwaliteitsinstituut. Met deze ondersteuning kan tevens de opvolging van het zorgakkoord, in 2023 afgesloten i.h.k.v. het Landspakket, geborgd worden.	Q2 2026

Thema

ONDERWIJS

Visie

Kwaliteitsonderwijs dat generaties (van jong tot oud) in staat stelt om hun individuele leerbehoeften, ambities en talenten optimaal te ontwikkelen en bij te dragen aan een duurzame samenleving.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het Beleidsplan 2021-2025 en PEN 2030.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs).

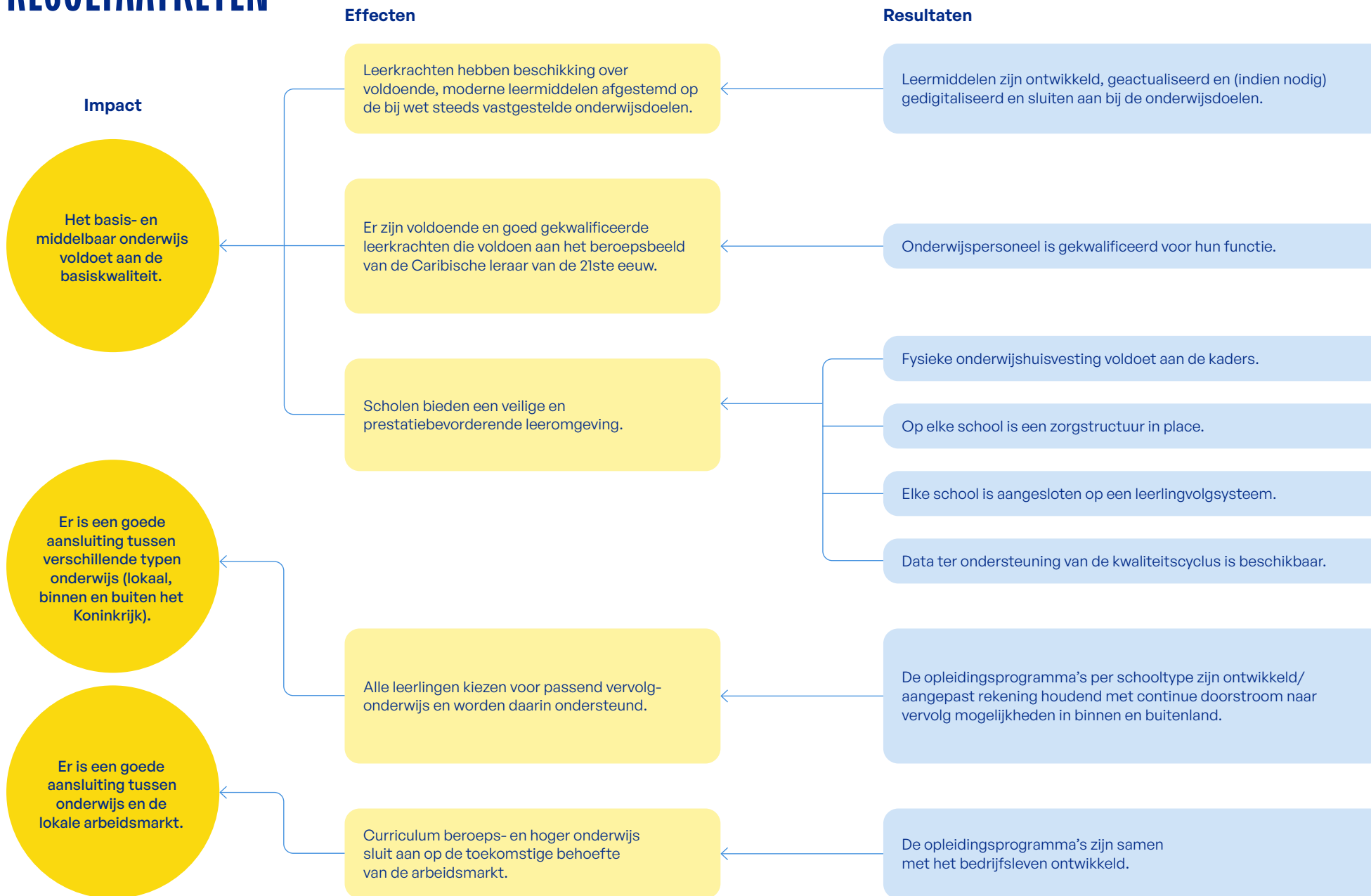
Eigenaar

Ministerie van Onderwijs en Sport.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Doorlichting afgerond.
- Professionaliseringskader vastgesteld en implementatie gestart.
- Keuzeprocès leermiddelen door schoolbesturen in gang gezet.
- Visie leerlingenzorg gereviseerd en implementatieplan in ontwikkeling.
- Fase 1 inventarisatie schoolgebouwen afgerond.
- Fase 1 inventarisatie inventaris afgerond.
- Kengetallen vastgesteld.
- Technische eisen, wensen en behoeften data systeem geïnventariseerd.
- Nulmeting inrichting schoolgebouwen afgerond.
- Uitvoeringstoets/uitvoeringsanalyse duurzaam registratiesysteem kengetallen afgerond.
- Implementatieplan Professionaliseringstraject en zorgstructuur.
- Onderwijsdoelen beroepsonderwijs zijn gevalideerd door het bedrijfsleven middels PEL.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

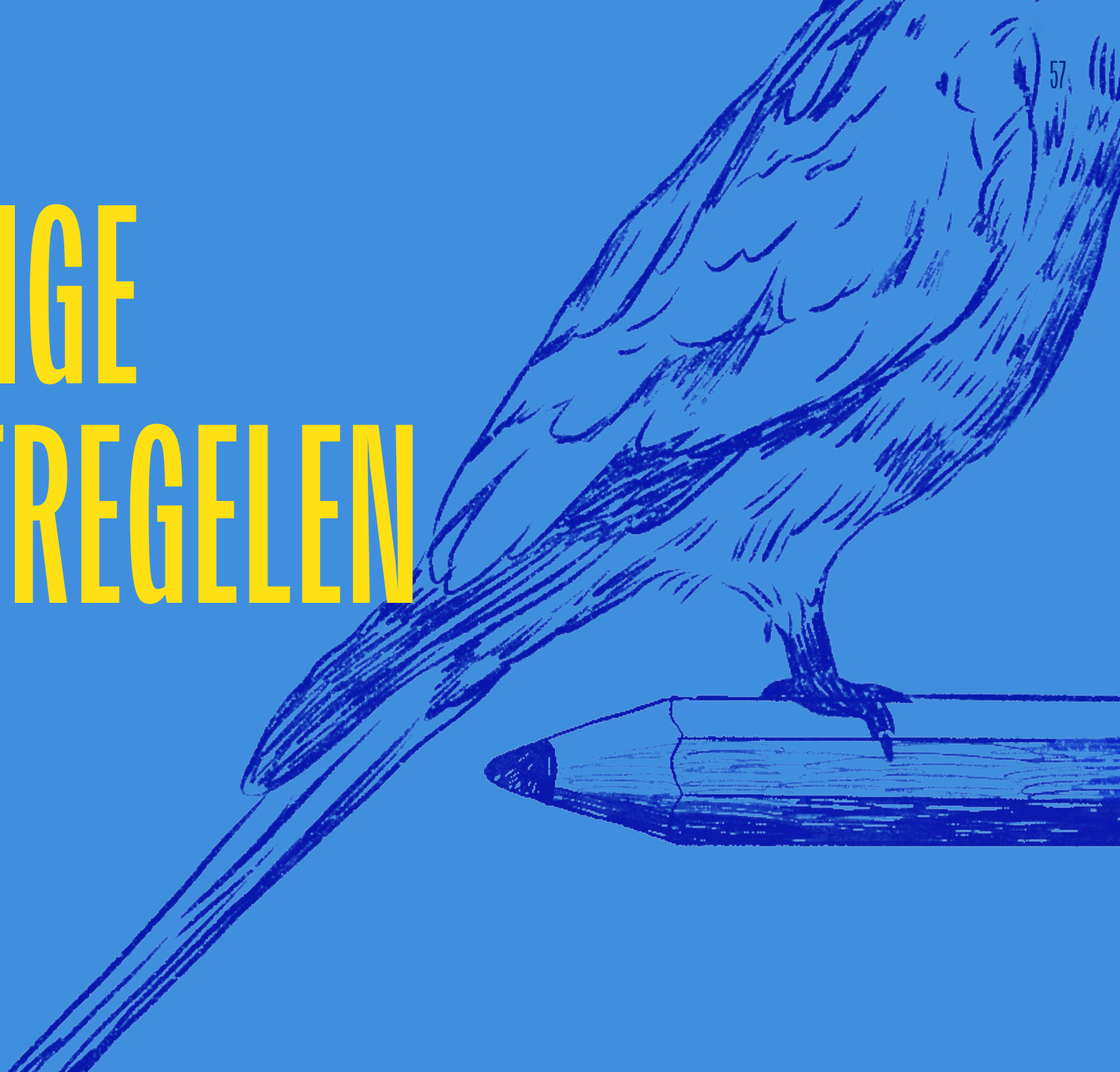
Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Leermiddelen zijn ontwikkeld, geactualiseerd en (indien nodig) gedigitaliseerd en sluiten aan bij de onderwijsdoelen.</p>	<p>⌚ Inmiddels is een start gemaakt met de ontwikkeling van de leermiddelen. Vanwege benodigde afstemming op de plannen van aanpak schuift de planning een kwartaal op.</p>	<p>Inzicht in bekostiging van leermiddelen en examinering. ✓</p>	<p>Besloten is, de bekostiging van leermiddelen en examinering niet te wijzigen ten opzichte van de bekostigingswijze die in 2024 is bepaald.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Aanvullende leermiddelen Papiamento ontwikkeld. ⌚</p>	<p>In Q1 is opdracht gegeven dit traject in gang te zetten. Doel daarbij is dat Q1 2027 de leermiddelen ontwikkeld en beschikbaar zijn.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Leermiddelen "Nederlands als Vreemde Taal" ontwikkeld. ⌚</p>	<p>In Q1 is opdracht gegeven dit traject in gang te zetten. Doel daarbij is dat Q1 2027 een eerste aantal thema's ontwikkeld zijn. De beschikbaarstelling hiervan en de ontwikkeling van volgende thema's volgt later.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Ondersteunende leermiddelen Papiamento ontwikkeld. ⌚</p>	<p>In Q1 is opdracht gegeven dit traject in gang te zetten. Doel daarbij is dat Q1 2027 een eerste aantal ondersteunende leermiddelen ontwikkeld en beschikbaar is. De ontwikkeling van volgende ondersteunende leermiddelen volgt later.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Onderwijspersoneel is gekwalificeerd voor hun functie.</p>	<p>⌚ Zie Toelichting deelresultaat.</p>	<p>M&E professionalisering leraren ingevoerd. ⌚</p>	<p>Inmiddels zijn de indicatoren voor monitoring en evaluatie bepaald. Het gehele M&E systeem kan pas worden ingevoerd bij de start van een nieuw schooljaar. Daar was bij de initiële planning geen rekening gehouden, daarom verschuift de planning naar Q3. Dit maakt ook dat er extra tijd is voor goede communicatie/instructies richting scholen.</p>	<p>Q3 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Fysieke onderwijshuisvesting voldoet aan de kaders.</p>	<p>! De nulmeting van de staat van de schoolgebouwen wordt door Dienst Openbare Werken (DOW) in Q1 2026 afgerond voor de onderbouw; voor de bovenbouw wordt een externe partij ingeschakeld. Hierdoor wordt de eerdere vertraging beperkt. Dit blijft een aandachtspunt omdat de haalbaarheid onder druk staat.</p>	<p>Nulmeting staat schoolgebouwen afgerond.</p>	<p>⌚ Omdat de subsidie vanuit TWO NED pas recentelijk geregeld kon worden, is de contractering van de coördinator pas in Q1 2026 afgerond. De coördinator is verantwoordelijk voor de aanbesteding van de nulmeting van de bovenbouw. De Dienst Openbare Werken (DOW) heeft Q1 2026 de opnames van de onderbouw afgerond, waarna de coördinator de uitkomsten nog zal verwerken. Daarom verschuift de planning.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>PvA renovatie en inrichting scholen o.b.v. prioriteitenlijst bestuurlijk vastgesteld.</p>	<p>⌚ Naar aanleiding van de verschillende nulmetingen (staat gebouwen en staat inrichting scholen) wordt een Plan van Aanpak opgesteld, waarin beschreven staat wat op welke manier moet gebeuren om te zorgen dat de fysieke onderwijshuisvesting voldoet en blijft voldoen aan de kaders.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Inzicht in de benodigde financiën voor renovatie/ inrichting van schoolgebouwen.</p>	<p>⋮ Dit punt wordt meegenomen in het Plan van Aanpak renovatie en inrichting scholen (zie hierboven).</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Op elke school is een zorgstructuur aanwezig.</p>	<p>⌚ Als er inzicht is in doel, bekostiging en organisatie van de vernieuwde zorgstructuur, kan een aanvang worden gemaakt met de implementatie. Dit zal gefaseerd geschieden.</p>	<p>Inzicht in bekostiging zorgstructuur.</p>	<p>⌚ Een traject hiertoe is gestart en zal naar verwachting in Q2, iets later dan gepland, het beoogde inzicht opleveren.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>M&E zorgstructuur primair en beroeps-onderwijs ingevoerd.</p>	<p>⌚ Inmiddels zijn de indicatoren voor monitoring en evaluatie bepaald. Het gehele M&E systeem kan pas worden ingevoerd bij de start van een nieuw schooljaar. Daar was bij de initiële planning geen rekening gehouden, daarom verschuift de planning naar Q3. Dit maakt ook dat er extra tijd is voor goede communicatie/instructies richting scholen.</p>	<p>Q3 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
		Eerste facetten van vernieuwde zorgstructuur zijn ingevoerd.	... Zie toelichting bij resultaat.	Q1 2027
Elke school is aangesloten op een leerlingvolgsysteem.	↑ Loopt op schema.	API's gereed voor Try Out.	🕒 Gekozen is, de API's gereed te maken als de eerste testfase "Bucket" is afgerond, zie hieronder.	Q3 2026
Data ter ondersteuning van de kwaliteitscyclus is beschikbaar.	↑ Loopt op schema.	Convenant tussen de onderwijsentiteiten getekend.	✓ Afspraken zijn gemaakt tussen Dienst Inspectie Onderwijs, Departamento Ensenansa Aruba en Dienst Uitvoering Onderwijs Subsidies over gebruik van de data.	Q1 2026
		Eerste testfase "Bucket" afgerond.	↑ Bezien wordt of de koppeling werkt voor de 20 kengetallen. ("Bucket" refereert naar het centrale data systeem.)	Q2 2026
		Implementatie Uitvoeringsplan Onderwijs Management Systeem afgerond.	↑ Opdracht aan leverancier is gegeven voor de ontwikkeling en implementatie van het systeem.	Q1 2027
De opleidingsprogramma's per schooltype zijn ontwikkeld/aangepast rekening houdend met continue doorstroom naar vervolgmogelijkheden in binnen en buitenland.	🕒 Zie Toelichting deelresultaat.	Onderwijsdoelen primair en beroepsonderwijs geactualiseerd.	🕒 De onderwijsdoelen voor het beroepsonderwijs zijn inmiddels geactualiseerd. De Beroeps Kwalificatie Dossiers (BKD's) met daarin de onderwijsdoelen voor beroepsonderwijs zijn goedgekeurd en gepubliceerd op de website www.ea.aw. De actualisatie van de kerndoelen voor het primair onderwijs is gestart.	Q4 2026

Thema

OVERIGE MAATREGELEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Nationaal Statistisch Systeem opgezet en operationeel. Met het operationeel worden van het zgn NSS beschikt Aruba over een platform (digitaal en organisatorisch), waarmee zorg wordt gedragen voor de beschikbaarheid en toegankelijkheid van kwalitatief hoogwaardige, relevante en tijdige officiële statistieken ten behoeve van zowel beleidsmakers als het brede nationale en internationale publiek. Het NSS-platform zal in fases steeds verder worden uitgebouwd om officiële statistieken te kunnen produceren en publiceren op aandachtsgebieden die voldoen aan de behoeften van voornoemde gebruikers van officiële statistieken.</p>	<p> De technische en de BI infrastructuur (eerste onderdeel) zijn inmiddels, na enige vertraging, opgeleverd. Vervolgacties, waaronder de review en uitwerking van nieuwe onderdelen, kunnen nu worden opgepakt. Streven blijft het project uiterlijk Q1 2027 af te ronden, ervan uitgaande dat geen nieuwe vertragingen optreden.</p>	<p>NSS wetgeving ter goedkeuring aangeboden aan Staten. Het nader rapport over de concept NSS wetgeving is, n.a.v. advies van de Raad van Advies, in concept gereed en ligt nu bij DWJZ ter afronding aanbidding aan de Staten van Aruba, nu gepland Q2 2026.</p> <p>De opzet van de technische infrastructuur en de eerste fase van de BI-infrastructuur van het NSS Data Platform is gereviewd. Nu de technische infrastructuur is opgeleverd kan de review daarvan worden ingepland. De offerte is reeds goedgekeurd. In samenspraak met de uitvoerder zal de datum van aanvang en de opleveringsdatum worden ingepland. Ook de review van de eerste fase van de BI-infrastructuur wordt uitgevoerd.</p> <p>De opzet van de technische infrastructuur en de eerste fase van de BI-infrastructuur van het NSS Data Platform is gereed. Nog wordt gewerkt aan de BI infrastructuur voor onder meer buitenlandsehandelstatistiek, onderwijsstatistiek en statistiek op basis van surveys. Verwachting is dat deze in Q4 2026 gereed komen.</p> <p>Lagere regelgeving goedgekeurd. Nadat de wetgeving geaccordeerd is, zal nadere regelgeving moeten worden opgesteld.</p>	<p>Q2 2026</p> <p>Q3 2026</p> <p>Q4 2026</p> <p>Q1 2027</p>
<p>In werking treding ministeriële regeling consumentenkrediet. In de regeling consumentenkrediet worden regels vastgesteld m.b.t. het verstrekken van geld- en goederenkrediet en de overeenkomst van pandleningen. Dit ter verbetering van de financiële en economische positie van de consumenten.</p>	<p> Het bestuur heeft kennis genomen van de diverse adviezen en heeft op grond daarvan besloten tot inwerkingtreding op 1 januari 2027 van de Landsverordening Regeling Consumentenkrediet. De inwerkingtreding van regelgeving over het kredietregistratiestelsel volgt later.</p>	<p>Regeling in werking. Zie toelichting bij resultaat.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Implementatie Kansspelautoriteit. Op basis van onderzoek is bepaald dat het toezicht op kansspelen versterkt moet worden middels het opzetten van een Kansspelautoriteit (KSA). De KSA draagt bij aan het tegengaan van criminele invloeden in de kanspelsector en aanbidding van illegale kansspelen.</p>	<p>↗ Op 1 september 2025 is de kwartiermaker gestart. De activiteiten lopen conform planning, waarbij alle relevante actoren betrokken zijn.</p>	<p>Onderzoek kansspelverslaving uitgezet. ✓</p>	<p>Het onderzoek is inmiddels gegund.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Roadmap KSA geactualiseerd. ✓</p>	<p>Het Plan van Aanpak is opgesteld en inmiddels goedgekeurd</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Bestuur KSA aangesteld. ↗</p>	<p>De voorbereidingen voor de werving zijn inmiddels gestart.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Conceptwetgeving ingediend bij de Staten. ↗</p>	<p>Is inmiddels gestart.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Onderzoek kansspelverslaving afgerond. ↗</p>	<p>Het onderzoek is feitelijk een nulmeting, aan de hand waarvan te zijner tijd de effectiviteit van de activiteiten van de KSA op het gebied van spelersbescherming kan worden bepaald.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>In werking treding rijkswet privacy gegevens. Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet.</p>	<p>! Landen hebben kennis genomen van de voortgangsrapportage van de JVO-werkgroep Bescherming Persoonsgegevens. Verschillen in zienswijze tussen de landen, zowel over vorm als inhoud als uitvoering, maakt dat er weinig voortgang gemaakt kon worden. Bestuurlijk moet bezien worden of en op welke wijze dit onderwerp in vierlanden verband wordt opgepakt.</p>	<p>Nog niet bepaald. ...</p>	<p>Nog niet gestart.</p>	<p>Q1 2027</p>
				<p>Nog niet bepaald.</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Moderne rechtspositie regeling voor Caribische beroepsmilitairen, inclusief wettelijke inkadering. Aruba komt met behulp van Defensie met een concept landsverordening en landsbesluit om de ARUMIL te professionaliseren, waarbij onder andere de doorstroommogelijkheden van de ARUMIL naar de landelijke veiligheidspartners worden verankerd.</p>	<p> Loopt op schema.</p>	<p>Concepten voor landsverordening en landsbesluit ambtelijk vastgesteld.</p>	<p> Het ministerie van Defensie heeft de concepten opgesteld van zowel de landsverordening Arumil en het landsbesluit Arumil, elk met bijbehorende toelichting. De concepten zijn nu in behandeling bij het DWJZ en zullen in 2026 -Q1 ambtelijk worden vastgesteld.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Aanbieden concept-landsverordening en -landsbesluit ter parlementaire behandeling.</p>	<p>... Aanbieding concept ter parlementaire behandeling : Q2 2026.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Moderne rechtspositie regeling voor Caribische beroepsmilitairen, inclusief wettelijke inkadering. Aruba komt met behulp van Defensie met een concept landsverordening en landsbesluit om de verouderde dienstplichtverordeningen aan te passen.</p>	<p>... Gelet op de aard van de maatregel is herbezinning nodig op aanpak, organisatie en tijdpad.</p>	<p>Concepten voor landsverordening en landsbesluit ambtelijk vastgesteld.</p>	<p>... Nog niet gestart.</p>	<p>Nog niet bepaald.</p>
		<p>Aanbieden concept-landsverordening en -landsbesluit ter parlementaire behandeling.</p>	<p>... Nog niet gestart.</p>	<p>Nog niet bepaald.</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Introductie Deposito Garantiestelling.</p>	<p>↑ Het landsbesluit DGS is nagenoeg gereed. Voordat dat vastgesteld kan worden, moet andere regelgeving (ic de verordening) worden aangepast. De doorlooptijd hiervan is nu nog niet in te schatten, ook omdat deze mede afhankelijk is van onder meer advisering van de Raad van Advies en goedkeuring door de Staten. Na uiteindelijke vaststelling volgt het implementatietraject, onder meer het oprichten van een stichting, een bewustwordingscampagne etc. Verwachting is dat de regeling rond 2028 zal ingaan.</p>	<p>Vaststelling landsbesluit DGS. ↑ Loopt op schema.</p>	<p>Nog niet bepaald.</p>
		<p>Inwerkingtreding landsbesluit DGS. ↑ Loopt op schema.</p>	<p>Q2 2028</p>
<p>Deelneming en dividendbeleid is van kracht.</p>	<p>↑ Loopt op schema.</p>	<p>Deelnemingen en dividendbeleid van kracht. ↑ Het nieuwe beleid is conform planning bestuurlijk vastgesteld. Op basis hiervan kan de organisatorische inbedding van de nieuwe verdeling van rollen- en verantwoordelijkheden plaatsvinden. Het beleid is geformuleerd als 'einddoel' en zal stapsgewijs worden geïmplementeerd. De planning is iets aangepast en in lijn gebracht met het aangescherpte plan van aanpak, waarbij het streven is om de eerste stap in de uitvoering van het beleid in Q3/Q4 2026 af te ronden.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Definitie en kader bepaald voor omvang externe inhuur.</p>	<p>⋯ Door het aflopen van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen is er niet voldoende tijd om nog activiteiten op te starten en af te ronden die bijdragen aan dit resultaat. Andere zaken krijgen nu prioriteit. Omdat dit resultaat wel belangrijk is, wordt dit mogelijk in een later stadium alsnog opgepakt.</p>	<p>Definitie en kader bepaald voor omvang externe inhuur. ⋯ Zie toelichting bij resultaat.</p>	<p>Nog niet bepaald.</p>
<p>Kader bepaald voor omvang huisvestingskosten Arubaanse overheid.</p>	<p>⋯ Door het aflopen van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen is er niet voldoende tijd om nog activiteiten op te starten en af te ronden die bijdragen aan dit resultaat. Andere zaken krijgen nu prioriteit. Omdat dit resultaat wel belangrijk is, wordt dit mogelijk in een later stadium alsnog opgepakt.</p>	<p>Kader bepaald voor omvang huisvestingskosten Arubaanse overheid. ⋯ Zie toelichting bij resultaat.</p>	<p>Nog niet bepaald.</p>
<p>Verhoogde efficiency en kwaliteit van wetgevingsproducten.</p>	<p>🕒 Zie Toelichting deelresultaat.</p>	<p>Arubaans Beleidskompas ontwikkeld en ingevoerd. 🕒 Bezien wordt of het beleidskompas toegespitst op de Arubaanse situatie kan worden uitgewerkt met ondersteuning van een externe leverancier, die ook kan helpen bij de uitrol. Verwachting is dat dit inderdaad het geval is en het beleidskompas uiterlijk Q1 2027 kan worden ingevoerd.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Wettenbank online.</p>	<p>⌚ Een verzoek om financiering is met TWO voorbesproken en zal - na indiening - in beginsel door TWO Nederland worden gehonoreerd. Daarna kan het inkooptraject voor de website gestart worden. Parallel daaraan wordt gewerkt aan de project-structuur aan Arubaanse zijde, nodig om de content van de website te verzorgen. Verwachting is nu dat de wettenbank begin 2027, één kwartaal later dan oorspronkelijk gepland, on line zal gaan. De komende maanden moet duidelijk worden welk deel van de wetten dan zal zijn ontsloten.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Versterkte IT functie binnen de overheid.</p>	<p>⌚ Aruba is voornemens een Shared Service Organisatie voor ICT op te richten en tevens de centrale regie op ICT vorm te geven. Streven is dat een en ander uiterlijk Q1 2028 operationeel is.</p>	<p>IT functie en bijbehorende IT organisatie en governance zijn vastgesteld.</p>	<p>⌚ In Q1 2026 is in een zgn. Pressure Cooker week een advies opgesteld voor de Ministerraad voor de inrichting van een ICT Shared Service Organisatie, die in staat is om de dagelijkse ICT-activiteiten, ICT hervormingen en ICT-ontwikkeling van de overheid van Aruba te coördineren en uit te voeren. De Ministerraad heeft inmiddels ingestemd met het rapport. Volgende stap is het aantrekken van een projectleider, die een aanpak zal opstellen met als doel dat de Arubaanse overheid begin 2028 beschikt over een SSO ICT en de regie op de ICT ontwikkelingen structureel heeft ingebed in de organisatie.</p>	<p>Q1 2028</p>

Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Landspakket

CURAÇÃO

1 april — 30 september 2026

INHOUD

1. Inhoud	2	10. Economie	44
2. Inleiding	4	Inleiding	45
3. Begrippen	6	Resultaatketen	46
4. Symbolen	7	Resultaten	47
5. Overzicht thema's	8	11. Zorg	53
6. Financieel beheer	9	Inleiding	54
Inleiding	10	Resultaatketen	55
Resultaatketen	11	Resultaten	56
Resultaten	12	12. Onderwijs	61
7. Kosten en effectiviteit publieke sector	20	Inleiding	62
Inleiding	21	Resultaatketen	63
Resultaatketen	22	Resultaten	64
Resultaten	23	13. Overige maatregelen	70
8. Belastingen	31	Resultaten	71
Inleiding	32		
Resultaatketen 1	33		
Resultaten 1	34		
Resultaatketen 2	35		
Resultaten 2	36		
9. Arbeidsmarkt en sociale zekerheid	38		
Inleiding	39		
Resultaatketen	40		
Resultaten	41		

Curaçao en Nederland werken samen aan de implementatie van het Landspakket Curaçao, op basis van de Onderlinge Regeling “Samenwerking bij Hervormingen”

Op de voorzijde van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage staat de Troepiaal, een bekende vogel op Curaçao. De Troepiaal symboliseert vooruitgang en slagkracht. Dit is wat Curaçao en Nederland nastreven bij de uitvoering van de hervormingen uit het Landspakket: een meer weerbare en veerkrachtige economie en samenleving. In de Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage worden de lijnen uitgezet voor deze hervormingen en wordt de voortgang bijgehouden. Dit wordt gesymboliseerd door het potlood: de Troepiaal zit klaar om de lijnen uit te zetten en te volgen. Tenslotte is de vormgeving gebaseerd op de kleuren van de vlag van Curaçao.

INLEIDING

Op 2 november 2020 hebben Curaçao en Nederland het Landspakket Curaçao ondertekend. Dit Landspakket bevat een breed palet aan hervormingen, die gezamenlijk beogen een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en veerkracht van de economie en samenleving van Curaçao. In het Landspakket zijn hervormingen opgenomen op het gebied van financieel beheer, kosten en effectiviteit van de publieke sector, belastingen, de financiële sector, economie en sociale zekerheid, zorg, onderwijs en versterking van de rechtsstaat.

De samenwerking tussen Curaçao en Nederland bij de uitvoering van het Landspakket heeft op 4 april 2023 een juridische basis gekregen middels de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen. Deze regeling kent een looptijd van vier jaar met de mogelijkheid tot verlenging. Eigenaarschap, gelijkwaardigheid en gemeenschappelijkheid vormen de leidende beginselen van de Onderlinge Regeling.

De hervormingen in het Landspakket worden periodiek uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda, waarin concrete stappen worden aangegeven om de hervormingen te realiseren. Ook wordt periodiek over de voortgang gerapporteerd in een Uitvoeringsrapportage. De Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage worden gezamenlijk door Curaçao en Nederland opgesteld en vastgesteld. Voor u ligt de eerste Uitvoeringsagenda en -rapportage van 2026.

Samenvatting

Door vertragingen in de trajecten om het financieel beheer te verbeteren is een verbeterprogramma vastgesteld, waardoor betere sturing en ondersteuning geboden kan worden aan de uitvoering van de diverse projecten.

Er is een doorstart gemaakt met het programma Verbeteren Functioneren Overheid (VFO) middels het nieuwe project Future Proof Organisation (FPO). Het hele programma zal niet binnen de looptijd van het landspakket kunnen worden afgerond, maar onderdelen zullen het komende jaar nog wel in het kader van het landspakket kunnen worden opgepakt, zoals de quick scan fase 2, waarin organisatieontwerpen voor ieder ministerie zullen worden opgesteld. Ook zal een start gemaakt worden met de voorziene veranderingen binnen de ministeries.

Op het gebied van de belastingwetgeving en belastingdienst is voortaan de focus op de invoering van een nieuw BTW-stelsel en op de reorganisatie en modernisering van de belastingdienst. Voor beide trajecten is onlangs een duidelijk bestuurlijk commitment uitgesproken. Voor de belastingdienst is een gezamenlijk plan van aanpak in de maak. Ook een plan voor omzetbelasting wordt vóór de zomer verwacht.

Op het vlak van sociale zekerheid zal in het kader van het landpakket verder gewerkt worden aan de modernisering van de bijstandswetgeving en aan het versterken van de toezicht en handhavingsfunctie ten aanzien van de sociale verzekeringen.

Er wordt gestart met de tweede fase van het programma Red tape & Cost of doing business, daarin wordt voor Red tape onder andere gestreefd naar verbeterde (digitale) informatievoorziening en de introductie van de digitale handtekening. Voor Cost of doing business staan onder meer programma's voor digitalisering, verduurzaming, access-to-finance en samenwerking in de planning. Daarnaast is er een Kwartiermaker Binnenstad aangesteld en gaat Curaçao na de afronding van het onderzoek naar de Carrying capacity een integrale toekomstvisie ontwikkelen voor de toeristische sector.

In het wetgevingstraject is de wet voor het Speciaal onderwijs aan de Staten aangeboden. Daarin wordt onder meer geregeld dat leraren in het speciaal onderwijs een aanvullende bevoegdheid dienen te bezitten. Daarnaast wordt onder meer gestart met projecten op het gebied van Functiehuis en beloningsstructuur in het onderwijs en de ontwikkeling van een Inspecteursleergang.

Leeswijzer

De gecombineerde Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage volgt een vaste opzet per thema, waarbij plannings- en voortgangsinformatie wordt gecombineerd. Elk thema start met een visie en een beschrijving van de samenhang met andere nationale beleidsdoelen en de 'Sustainable Development Goals' (SDG). Ook worden reeds behaalde resultaten gepresenteerd. Daarna volgt een resultaatketen, waarin het verband tussen de beoogde resultaten en lange termijn doelstellingen wordt gevisualiseerd en geconcretiseerd. Aan de hand van deze resultaatketen kan in kaart gebracht worden in hoeverre de inspanningen het gewenste effect hebben gehad, namelijk of daarmee de doelen ook gerealiseerd worden. Tenslotte volgt voor ieder thema een overzicht met de planning en voortgang voor elk individueel resultaat.

Dhr. G.S. Pisas, Minister-president
van Curaçao

E. van der Burg, Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Activiteit

Werkzaamheden, acties, actions, activities

Het werk dat nodig is om een deel- of tussenresultaat tot stand te brengen. Wordt per agenda geconcretiseerd en gerealiseerd. Kost doorgaans meerdere weken tot maanden.

Deel-/ tussenproduct

Deelresultaat, deliverable, component, tussenstap, tussenresultaat, tussentijds resultaat

Component van een resultaat en opbrengst van de uitgevoerde activiteiten. Wordt tussentijds opgeleverd en per agenda geactualiseerd. Kost meestal meerdere maanden tot een jaar.

Effect

Outcome, baat, voordeel, benefit

Meetbare, positieve effecten van de veranderingen die het landspakket tot stand probeert te brengen; beslaat soms meerdere jaren om op het gewenste niveau te brengen (afhankelijk van complexiteit, ambitieniveau, beschikbare tijd).

Eigenaar

Project-verantwoordelijk opdrachtgever

Het desbetreffende ministerie van het land, eindverantwoordelijke voor de realisatie van een resultaat.

Impact

Doel, bedoeling, objective, goal, purpose

Kernachtige omschrijving van wat het landspakket uiteindelijk beoogt te bereiken op het thema en wanneer het succesvol is in het werken aan het toekomstbeeld.

Resultaat

Product, output

Datgene wat we nodig hebben om in staat te zijn bepaalde effecten te kunnen realiseren; vaak combinaties van mensen, processen en systemen. Kost een jaar, soms enkele jaren.

Samenhang

Coherentie

Samenhang tussen het landspakket en nationaal beleid en interventies (inclusief SDG's).

Visie

Voornemens, vision

Korte beschrijving van het toekomstbeeld op dit thema, waaraan het landspakket bijdraagt, op basis van de doelstellingen uit het landspakket.

Voor het aanduiden van de voortgang op resultaatniveau en deelresultaatniveau, worden de volgende symbolen gebruikt in dit document.

Gereed

Dit (tussen)resultaat is afgerond of opgeleverd; voor de laatste keer op deze plek in de rapportage.

Loopt op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt op schema; geen verdere maatregelen of bespreking nodig.

Aandachtspunt

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Er zijn veel of grote uitdagingen om op te lossen, welke een risico vormen voor tijdige realisatie van de geplande effecten. Dit vraagt aandacht en/of besluitvorming op bestuurlijk niveau.

Niet op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Onderliggende activiteiten hebben te maken met uitdagingen op het gebied van planning, kwaliteit of scope. Deze uitdagingen zijn oplosbaar en TWO en uitvoeringsorganisatie Land hebben afspraken gemaakt om weer op schema te komen en/of nieuwe deadlines afgesproken.

Nog niet gestart

De onderliggende activiteiten die moeten bijdragen aan de realisatie van dit (tussen) resultaat zijn nog niet gestart.

OVERZICHT THEMA'S

A.

FINANCIËEL BEHEER

Visie

De begrotingscyclus is doelmatig en doeltreffend waardoor de Landsoverheid ‘in control’ is van de openbare financiën en zich adequaat kan verantwoorden aan de volksvertegenwoordiging door goed inzicht te bieden in deze financiën.

Samenhang

Dit thema is een prioriteit in het Regeerprogramma 2022-2025 en hangt samen met het National Development Plan (2015 – 2030) ‘Building on Strengths’.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten) en SDG 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Eigenaar

Ministerie van Financiën.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- Doorlichting begrotingsproces.

2023

- Inhaalslag opstellen jaarrekeningen 2019, 2020, 2021, 2022
- Verbeteringen in het proces van het opstellen en de controle van de jaarrekeningen.
- Inrichting subsidie-unit en beleidsontwikkeling ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (SOAW).

2021-2024

- Roadmap: Functiebeschrijvingen financieel directeuren, controllers en auditors opgesteld.
- Roadmap: Voor diverse processen zijn handboeken, procedures en richtlijnen opgesteld.
- Roadmap: Training subsidiebeheer verzorgd voor relevante ministeries.
- Roadmap: Contractenregistermodule geïmplementeerd en procedure aangescherpt.
- Roadmap: Diverse verbeteringen doorgevoerd in het beheer van de financieel gerelateerde systemen.
- Roadmap: UO Publieke Zaken heeft een nieuw kassasysteem geïmplementeerd.
- Roadmap: Landsbesluit Visserij op volle zee gewijzigd.

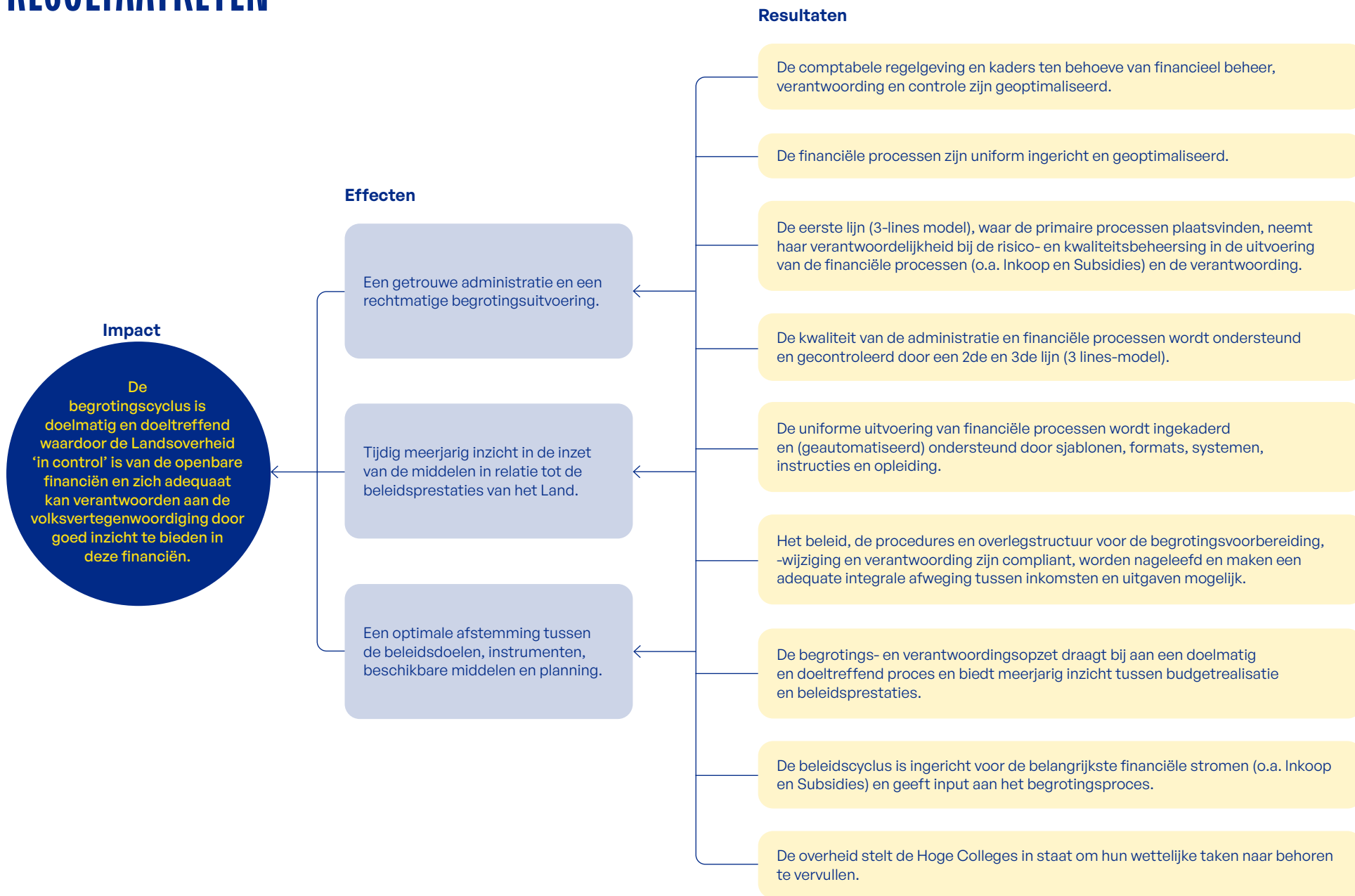
2024

- Versterking capaciteit van de financiële functie.

2025/2026

- Voorstel vastgesteld en deels reeds geïmplementeerd, waarmee de overlegstructuur en procedures binnen het begrotingsproces en, waar mogelijk, de opzet van de begroting worden verbeterd.
- Aanpak vervolg ontwikkeltraject subsidies SOAW bepaald. De subsidie-unit, het proces, het beleid en de bijbehorende programma's van eisen zijn in de basis vastgesteld en ingericht.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>De comptabele regelgeving en kaders ten behoeve van financieel beheer, verantwoording en controle zijn geoptimaliseerd.</p>	<p>⌚ Doordat de wijziging van de Landsverordening later wordt behandeld dan eerder werd verwacht kan ook het nieuwe subsidiebesluit nog niet in werking treden.</p>	<p>Wetgevingstraject Wijziging Landsverordening Financieel Beheer is doorlopen.</p> <p>⌚ De vragen van het parlement zijn nog in behandeling binnen de overheid van Curaçao. De verwachting is dat de reactie hierop eind maart 2026 naar het parlement wordt gestuurd. Het is echter nog onzeker wanneer vaststelling kan plaatsvinden in verband met het grote aantal ingediende wetsvoorstellen. Naar verwachting zal dit in het derde kwartaal van 2026 plaatsvinden.</p>	<p>Q3 2026</p>
<p>De financiële processen zijn uniform ingericht en geoptimaliseerd.</p>	<p>⌚ Er was in het 'Roadmap' programma sprake van veel vertraging. Hierdoor is de opzet en de aanpak van het programma, in de tweede helft van 2025 aangepast en begin 2026 vastgesteld, om de voortgang beter te kunnen borgen. Er is meer focus en een betere fasering aangebracht. Ook zal intensiever ondersteund worden bij de diverse trajecten.</p>	<p>Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde personeelskosten geborgd.</p> <p>⌚ Dit tussenresultaat is onderdeel van het verbetertraject van de Shared Service Organisatie bij het Ministerie van BPD (onderdeel van thema B) en richt zich op het in orde brengen van de personeelsdossiers. Hiervoor vindt opschoning en digitalisering plaats van de personeelsadministratie. Daarbij worden ook de processen, systemen en de interne beheersing beter ingericht zodat de financiële gevens ook getrouw en controleerbaar blijven. Door de eerdere vertragingen kan dit tussenresultaat pas na de einddatum van de onderlinge regeling volledig worden afgerond. Over eventuele voortzetting van het programma na deze einddatum, moet nog besluitvorming plaatsvinden.</p>	<p>Q4 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde subsidies en overdrachten geborgd.</p>	<p>⌚ Voor dit tussenresultaat is een specifiek project binnen het nieuwe programma ingericht. Focus ligt eerst op het verbeteren van de getrouwheid van de financiële administratie. Hiervoor vindt een herstelactie plaats van in het verleden vertrekke Subsidies en Overdrachten. Daarna worden ook de processen, systemen en de interne beheersing verder ingericht om de controleerbaarheid en de rechtmatigheid van de uitgaven te kunnen borgen. Hierbij wordt direct voortgebouwd op de eerdere resultaten uit het Roadmap programma.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Getrouwheid en rechtmatigheid geborgd van de overige significante balansposten en posten op de verlies- en winstrekening.</p>	<p>⌚ Voor dit tussenresultaat is een specifiek project binnen het nieuwe programma ingericht. Focus ligt eerst op het verbeteren van de getrouwheid van de financiële administratie ten aanzien van de uitgaven van onderstand en noodvoorzieningen. Daarna worden ook de processen, systemen en de interne beheersing beter ingericht om de controleerbaarheid en de rechtmatigheid van deze uitgaven te kunnen borgen. Hierbij wordt direct voortgebouwd op de resultaten uit eerdere trajecten bij het Ministerie van SOAW. Door de eerdere vertragingen kan dit tussenresultaat pas na de einddatum van de onderlinge regeling volledig worden afgerond. Over eventuele voortzetting van het programma na deze einddatum, moet nog besluitvorming plaatsvinden.</p>	<p>Q4 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde financiële vaste activa (inclusief studieleningen) geborgd.</p>	<p> De problematiek rondom de studieleningen is opgelost. Wat met name nog speelt is dat de meerderheid van de overheidsentiteiten hun jaarrekeningen nog niet tijdig indienen. Om daarbij tot een duurzame oplossing te kunnen komen, is een wetswijziging nodig, waardoor het eindresultaat van dit tussenresultaat in Q4 2028 wordt verwacht. Door de eerdere vertragingen kan dit tussenresultaat pas na de einddatum van de onderlinge regeling volledig worden afgerond. Over eventuele voortzetting van het programma na deze einddatum, moet nog besluitvorming plaatsvinden.</p>	<p>Q4 2028</p>
		<p>Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van het verantwoorde verbruik goederen en diensten geborgd.</p>	<p> Voor dit tussenresultaat is een specifiek project binnen het nieuwe programma ingericht. Focus ligt eerst op het verbeteren van de dossiervorming (controleerbaarheid) rondom het "Inkoop tot Betalen - proces" bij de belangrijkste ministeries. Daarnaast wordt het werkproces en de interne beheersing beter ingericht om de rechtmatigheid van de uitgaven beter te kunnen borgen. Hierbij wordt direct voortgebouwd op de eerdere resultaten uit het Roadmap programma.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde materiële vaste activa geborgd.</p>	<p>⌚ Dit tussenresultaat is onderdeel van een breder verbetertraject bij het Ministerie van VVRP (eerder onderdeel van thema E) en richt zich op het vaststellen van het bestaan, de waardering en het eigendom van de onroerende goederen van het Land. Hiervoor vindt opschoning en digitalisering plaats van de administratie. Daarbij worden ook de processen en de interne beheersing beter ingericht zodat de financiële gevens ook getrouw en controleerbaar blijven. Door de eerdere vertragingen kan dit tussenresultaat pas na de einddatum van de onderlinge regeling volledig worden afgerond. Over eventuele voortzetting van het programma na deze einddatum, moet nog besluitvorming plaatsvinden.</p>	Q4 2027
		<p>Betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de verantwoorde niet-belastinginkomsten geborgd.</p>	<p>⌚ Voor dit tussenresultaat wordt binnen het nieuwe programma een specifiek project ingericht. Gezien de kleinere impact van deze knelpunten op de verbetering van het financieel beheer, is de afronding lager geprioriteerd. 2026 zal vooral in het teken staan van het in kaart brengen en het oplossen van de voornaamste knelpunten. Dit tussenresultaat kan pas na de einddatum van de onderlinge regeling volledig worden afgerond. Over eventuele voortzetting van het programma na deze einddatum, moet nog besluitvorming plaatsvinden.</p>	Q4 2028

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>De eerste lijn (3-lines model), waar de primaire processen plaatsvinden, neemt haar verantwoordelijkheid bij de risico- en kwaliteitsbeheersing in de uitvoering van de financiële processen (o.a. Inkoop en Subsidies) en de verantwoording.</p>	<p>↗ De duurzame inrichting van het 3-lines model is afhankelijk van de bredere herinrichting van de overheid (onderdeel van thema B). Dat traject heeft een langere doorlooptijd en om alvast tot de gewenste verbetering van het financieel beheer te kunnen komen ligt de focus eerst op het oplossen van de grootste knelpunten en risico's t.a.v. de kennis en capaciteit in de financiële keten.</p>	<p>3-lines organisatiemodel volledig ingericht.</p>	<p>↗ In het Roadmap programma waren al belangrijke stappen gezet om de kennis en capaciteit in de financiële keten te verbeteren. Binnen het nieuwe programma is een specifiek project ingericht die eerst in beeld zal brengen waar nog belangrijke knelpunten en risico's resteren bij de uitvoering van de financiële processen bij de beleidsministeries (1e lijn) en het Ministerie van Financiën (1e en 2e lijn), die dan in 2026 alsnog opgelost zullen worden.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>De kwaliteit van de administratie en financiële processen wordt ondersteund en gecontroleerd door een 2de en 3de lijn (3 lines-model).</p>	<p>↗ De duurzame inrichting van het 3-lines model is afhankelijk van de bredere herinrichting van de overheid (onderdeel van thema B). Dat traject heeft een langere doorlooptijd en om alvast tot de gewenste verbetering van het financieel beheer te kunnen komen ligt de focus eerst op het oplossen van de grootste knelpunten en risico's t.a.v. de kennis en capaciteit in de financiële keten.</p>	<p>3-lines organisatiemodel volledig ingericht.</p>	<p>↗ In het Roadmap programma waren al belangrijke stappen gezet om de kennis en capaciteit in de financiële keten te verbeteren. Binnen het nieuwe programma is een specifiek project ingericht die eerst in beeld zal brengen waar nog belangrijke knelpunten en risico's resteren bij de uitvoering van de financiële processen bij de beleidsministeries (1e lijn) en het Ministerie van Financiën (1e en 2e lijn), die dan in 2026 alsnog opgelost zullen worden.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>De uniforme uitvoering van financiële processen wordt ingekaderd en (geautomatiseerd) ondersteund door sjablonen, formats, systemen, instructies en opleiding.</p>	<p>↗ De implementatie van de subsidie-ondersteuningsapplicatie was eerder verschoven naar 2026, maar inmiddels is de aanpak goedgekeurd en kan de implementatie van start gaan.</p>	<p>Subsidie-ondersteuningsapplicatie volledig operationeel.</p>	<p>↗ De implementatie van het nieuwe subsidie-systeem richt zich eerst op het Ministerie van SOAW, waarna eventueel een bredere uitrol naar andere ministeries kan plaatsvinden. Met het systeem wordt een deugdelijk subsidiebeheer en een goed werkende subsidiecyclus ondersteund.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
<p>Het beleid, de procedures en overlegstructuur voor de begrotingsvoorbereiding, -wijziging en verantwoording zijn compliant, worden nageleefd en maken een adequate integrale afweging tussen inkomsten en uitgaven mogelijk.</p>	<p>↗ Ondanks de vertraging in de formele vaststelling, vindt, conform planning, stapsgewijze implementatie plaats in begroting 2026, 2027 en 2028.</p>	<p>Voorstel om de overlegstructuur en procedures binnen het begrotingsproces en, waar mogelijk, de opzet van de begroting op korte termijn te verbeteren.</p>	<p>✓ Er is een voorstel uitgewerkt en goedgekeurd door de Minister van Financiën. Onderdelen daaruit worden ook al geïmplementeerd.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Een begrotingsproces waarvan de werking verbeterd is en iedereen zijn/haar rol- en verantwoordelijkheid neemt.</p>	<p>↗ Een aantal verbetervoorstellen van de werkgroep zijn, zoals gepland, meegenomen in de voorbereiding van Begroting 2026. Het betreft verbeteringen in de overlegstructuur, verduidelijkingen in de begrotingsregels en procedures en verbeteringen in de ramingen. De overige voorstellen zijn grotendeels afhankelijk van de implementatie van een nieuw financieel systeem en worden naar verwachting vanaf begroting 2028 meegenomen. Dit tussenresultaat kan pas na de einddatum van de onderlinge regeling volledig worden afgerond. Over eventuele voortzetting van het programma na deze einddatum, moet nog besluitvorming plaatsvinden.</p>	<p>Q4 2027</p>
		<p>Een blauwdruk voor de stapsgewijze implementatie van Policy Based Budgeting.</p>	<p>⌚ Traject heeft vertraging opgelopen doordat de benodigde subsidie, voor het aantrekken van de externe ondersteuning om de blauwdruk op te stellen, pas later kon worden verleend dan verwacht.</p>	<p>Q3 2026</p>
<p>De begrotings- en verantwoordingsopzet draagt bij aan een doelmatig en doeltreffend proces en biedt meerjarig inzicht tussen budgetrealisatie en beleidsprestaties.</p>	<p>↗ Ondanks de vertraging in de formele vaststelling, vindt, conform planning, stapsgewijze implementatie plaats in begroting 2026, 2027 en 2028.</p>	<p>Voorstel om de overlegstructuur en procedures binnen het begrotingsproces en, waar mogelijk, de opzet van de begroting op korte termijn te verbeteren.</p>	<p>✓ Er is een voorstel uitgewerkt en goedgekeurd door de Minister van Financiën. Onderdelen daaruit worden ook al geïmplementeerd.</p>	<p>Q4 2025</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Een blauwdruk voor de stapsgewijze implementatie van Policy Based Budgeting.</p>	<p>⌚ Traject heeft vertraging opgelopen doordat de benodigde subsidie, voor het aantrekken van de externe ondersteuning om de blauwdruk op te stellen, pas later kon worden verleend dan verwacht.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Een begroting waarvan de opzet van de beleidsbegroting is vereenvoudigd en verbeterd.</p>	<p>⌚ Op basis van de voorstellen uit de werkgroep en de blauwdruk voor de stapsgewijze implementatie van Policy Based Budgeting kan een gefaseerde implementatie plaatsvinden in begroting 2028. Dit tussenresultaat kan pas na de einddatum van de onderlinge regeling volledig worden afgerond. Over eventuele voortzetting van het programma na deze einddatum, moet nog besluitvorming plaatsvinden.</p>	<p>Q4 2027</p>
<p>De beleidscyclus is ingericht voor de belangrijkste financiële stromen (o.a. Inkoop en Subsidies) en geeft input aan het begrotingsproces.</p>	<p>↗ De focus ligt op de inrichting van de subsidiecyclus bij het Ministerie van SOAW, wat als voorbeeld kan dienen voor de andere beleidsministeries. Hierbij was eerder sprake van vertraging maar inmiddels is de doorontwikkeling van het beleid, de programma's van eisen en de subsidie-unit weer opgepakt.</p>	<p>Aanpak vervolg ontwikkeltraject subsidies SOAW bepaald.</p>	<p>✓ De aanpak is bepaald en het ontwikkeltraject is voortgezet.</p>	<p>Q4 2025</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Ontwikkeltraject subsidies SOAW afgerond.</p>	<p>↗ De subsidie-unit, het proces, het beleid en de bijbehorende programma's van eisen zijn in de basis vastgesteld en ingericht . Gedurende 2026 vindt een doorontwikkeling en verdere invulling en verfijning van het subsidieproces plaats, waarmee de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de subsidieverlening verder kan worden verbeterd.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>De overheid stelt de Hoge Colleges in staat om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.</p>	<p>↗ Loopt op schema.</p>	<p>Collegiale ondersteuning Algemene Rekenkamer Curaçao.</p>	<p>↗ In 2025 en 2026 wordt in het kader van het Landspakket Curaçao vanuit BZK in de financiële dekking voorzien van de collegiale ondersteuning van de Algemene Rekenkamer Nederland aan de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC), met als doel de positie van de ARC te versterken.</p>	<p>Q4 2026</p>

Thema

KOSTEN EN EFFECTIVITEIT PUBLIEKE SECTOR

INLEIDING

Visie

Een meer doelmatige en doeltreffende publieke sector: Goed en efficiënt functionerende publieke sector met duidelijk bestuurlijk mandaat en robuuste en toegankelijke interne en externe dienstverlening.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Financieel Beheer, en met Versterken domeinbeheer en instellen afdeling vastgoed Vergunningenloket bij het ministerie van MEO.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG's 8 (Eerlijk werk en economische groei) en 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

Eigenaar

Ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- I-visie Curaçao vastgesteld.

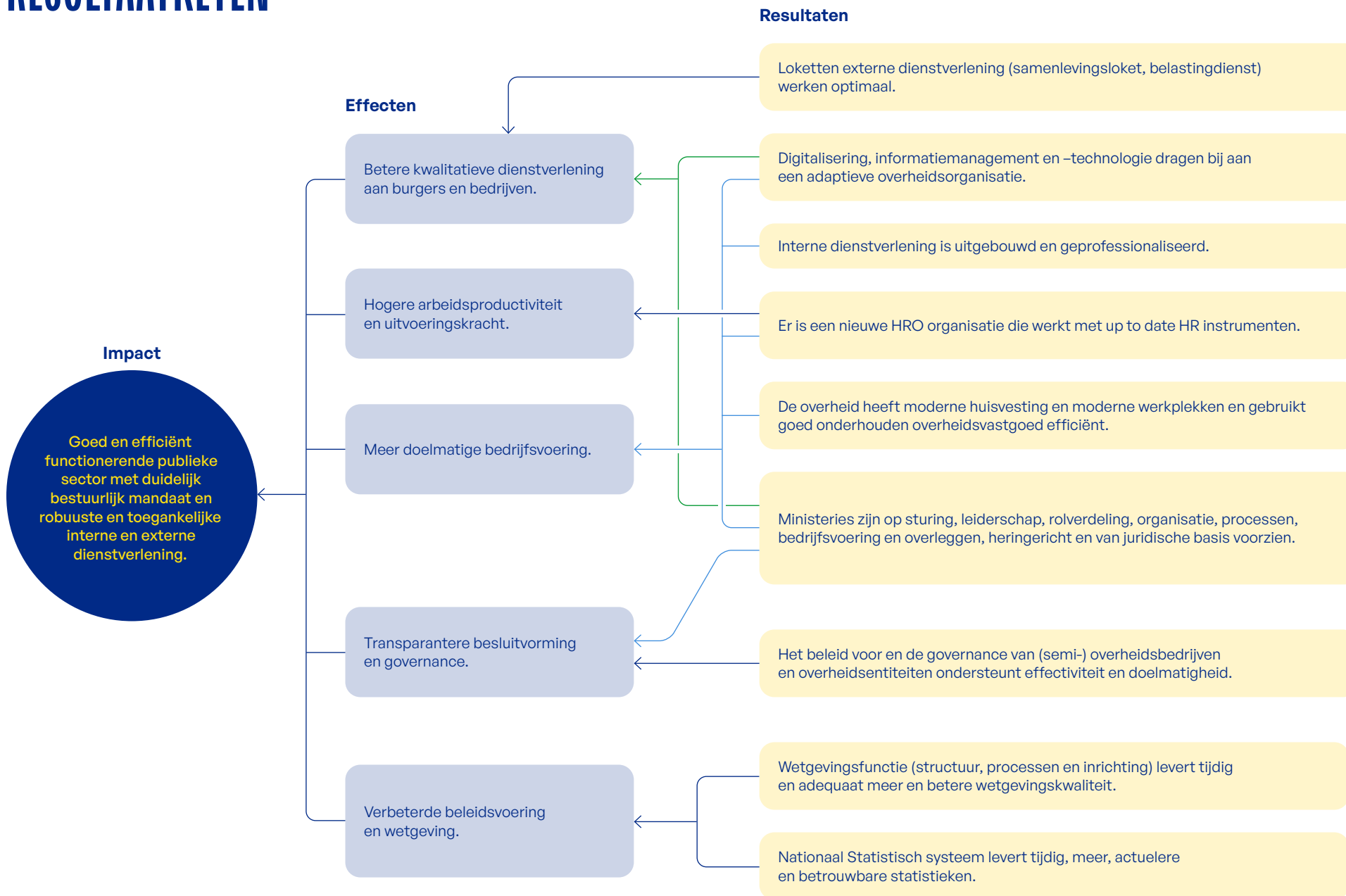
2023

- Implementatieplan Verbeteren Functioneren Overheid vastgesteld.
- Herinrichtingsplannen 9 ministeries opgesteld.
- Sociaalbeleidskader t.b.v. inrichting Directie Topkader Overheid opgesteld.
- Functiewaarderingsonderzoek wetgevingsjuristen afgerond.
- Huisvestingsbeleid en Huisvestingsplan overheid Curaçao opgeleverd.
- Implementatie M365; pilot projecten bij vijf ministeries gestart.
- Nieuwe statistiekverordening opgesteld.

2024

- Dienstverleningsconcepten voorbereid voor interne & externe dienstverlening, inclusief een centraal loket voor inwoners.
- Ruim 400 wetteksten up to date gemaakt met staatsbestel na 10-10-'10.
- Verbeterpunten digitale wettenbank in beeld gebracht
- Huurcommissie ontvlochten van afdeling Wetgeving en Juridisch Zaken.
- Beleidskader moderne arbeidsvoorwaarden opgeleverd, nog niet vastgesteld.
- 50 ambtenaren getraind in project- en programmamanagement.
- Inrichtingsplan voor CIO office (Directie informatie voorziening) opgeleverd.
- Vier convenanten afgerond tussen ministeries en het CBS.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Loketten externe dienstverlening (samenlevingsloket, belastingdienst) werken optimaal.</p>	<p>! De Raad van Ministers heeft, na toetsing door NHC en TWO, een aangepast PVA Developing a Future Proof Organization Gobièrnu di Kórsou (FPO) vastgesteld, inclusief begroting en planning. Dit zal worden geïmplementeerd, maar zal niet kunnen worden afgerond binnen de looptijd van het landspakket.</p>	<p>Samenlevingsloket geïmplementeerd.</p> <p>! Samenlevingsloket is nog in oprichting; het inrichtingsplan is in concept en wordt afgerond in Q1 2026, zodat implementatie kan starten. Ontwerpfase loopt al. Implementatie en dienstverlening-afspraken met ministeries vangen aan nadat het inrichtingsplan is vastgesteld.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Dienstverleningsmodel Externe dienstverlening vastgesteld.</p> <p>↗ Het transitieplan opstellen kan pas na opleveren inrichtingsplan Serviceorganisatie. Hiervoor wordt de komende periode het laatste deel opgeleverd, dit betreft de salarisadministratie.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Implementatie dienstverleningsmodel extreme dienstverlening: (communicatie, training)</p> <p>⋯ Nog niet gestart.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>Digitalisering, informatiemanagement en -technologie dragen bij aan een adaptieve overheidsorganisatie.</p>	<p>🕒 De trajecten op het gebied van digitalisering, informatiemanagement en -technologie kenden de afgelopen periode weinig voortgang. Medio februari 2026 is met een besluit van de Ministerraad een hernieuwde impuls gegeven aan de realisatie van een Directie Informatievoorziening en Digitalisering. De voorgenomen doorstart van de uitrol van M365 heeft nog niet geleid tot concrete acties.</p>	<p>Digitalisering centraal aangestuurd vanuit directie informatievoorziening.</p> <p>🕒 In Q1 is het inrichtingsplan voor de Directie Informatievoorziening en Digitalisering door de Ministerraad goedgekeurd. Daarmee is er groen licht voor de daadwerkelijke realisatie van de DID, die het komend jaar (en daarna) ter hand zal worden genomen. Volgende stappen zijn het aanpassen van de governance/aansturing van het project en de start van de inrichting van de DID, onder meer met het invullen van sleutelfuncties waaronder de CIO in Q2. Daarna volgt een gefaseerde implementatie (inclusief borging) in Q3 en Q4. Portfolio-sturing start naar verwachting in Q3.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Moderne (digitale) werkplek (M365) geïmplementeerd.</p>	<p>! De afgelopen periode is er te weinig voortgang geboekt op dit onderwerp. Daarom is in Q1 een sessie belegd met TWO Nederland waarin is afgesproken dat het project een doorstart zou krijgen, met als streven dit project (uitrol M 365, inclusief opleidingen en ontwerpen relevante werkprocessen) uiterlijk in Q1 2027 af te ronden. Het is echter nog niet gelukt hier concrete vervolgafspraken over te maken. Daarmee komt de haalbaarheid van dit traject binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling in gevaar.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Onderzoeksrapport opgeleverd naar digitale identificatie voor overheidsdienstverlening (Eherkenning).</p>	<p>🕒 In hoeverre er een ICTU-onderzoek naar Eherkenning nog binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling wordt uitgevoerd, hangt af van de voortgang van de inrichting van de Directie Informatievoorziening en Digitalisering.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Interne dienstverlening is uitgebouwd en geprofessionaliseerd.</p>	<p>! De Raad van Ministers heeft, na toetsing door NHC en TWO, een aangepast PvA Developing a Future Proof Organization Gobièrnu di Kórsou (FPO) vastgesteld, inclusief begroting en planning. Dit zal worden geïmplementeerd, maar zal niet kunnen worden afgerond binnen de looptijd van het landspakket.</p>	<p>Dienstverleningsmodel IDB geïmplementeerd</p>	<p>🕒 Het dienstverleningsmodel is vastgesteld en moet worden geïmplementeerd.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Er is een nieuwe HRO organisatie die werkt met up to date HR instrumenten.</p>	<p>⌚ De Raad van Ministers heeft, na toetsing door NHC en TWO, een aangepast PVA Developing a Future Proof Organization Gobièrnu di Kórsou (FPO) vastgesteld, inclusief begroting en planning. Dit zal worden geïmplementeerd, maar zal niet kunnen worden afgerond binnen de looptijd van het landspakket.</p>	<p>Strategisch P- beleid en HR servicemodel geïmplementeerd.</p>	<p>⌚ De regeling Strategisch personeelsbeleid (SPP) is opgesteld en ligt ter beoordeling bij het CGOA. (Q2 26) De uitrol van SPP kan na besluit organisatiebreed worden geïmplementeerd (Q3 26)</p>	<p>Q1 2026</p>
<p>De overheid heeft moderne huisvesting en moderne werkplekken en gebruikt goed onderhouden overheidsvastgoed efficiënt.</p>	<p>↗ Het einde van de periode van de periode van 5 jaar om een besparing van 20% te realiseren wordt dit jaar bereikt. Er is een aanzienlijke besparing gerealiseerd.</p>	<p>Centrale coördinatie verhuisbewegingen en portefeuille Beheer overheidsvastgoed gerealiseerd.</p>	<p>! Dit traject kent al langere tijd beperkte voortgang. Het zal worden stopgezet en afgevoerd van de uitvoeringsrapportage.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Business cases nieuw RvM Bibliotheek, bestuurskantoor en Postkantoor.</p>	<p>⌚ De business cases Bibliotheek, Bestuurskantoor en Postkantoor zijn in voorbereiding. Werken met business cases zou ondergebracht moeten worden bij de nieuwe vastgoedafdeling.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Business case Huisvesting Ministerie Bestuur Planning en Dienstverlening.</p>	<p>↗ De Minister Bestuur Planning en Dienstverlening heeft verzocht om een business case voor de huisvesting van het Ministerie. Dit wordt uitgewerkt met ondersteuning van het Rijksvastgoedbedrijf.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Ministeries zijn op sturing, leiderschap, rolverdeling, organisatie, processen, bedrijfsvoering en overleggen, heringericht en van juridische basis voorzien.</p>	<p>! De Raad van Ministers heeft, na toetsing door NHC en TWO, een aangepast PVA Developing a Future Proof Organization Gobièrnu di Kórsou (FPO) vastgesteld, inclusief begroting en planning. Dit zal worden geïmplementeerd, maar zal niet kunnen worden afgerond binnen de looptijd van het landspakket.</p>	<p>Directoraat Topkader Overheid werkend Management-Development programma geïmplementeerd.</p>	<p>⌚ Na doorstart ligt de focus op realisatie: MD-topkader wordt uitgewerkt in samenwerking met de University of Curaçao en omgezet naar een uitvoerbaar programma. Tegelijk worden LIAO/wetgeving en de Quick Scan fase II opgestart en doorgezet, met als richtpunt afronding van de beoogde deliverables.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Nieuwe en bestaande directies opnieuw ingericht o.b.v. vastgestelde O&F-rapporten en inrichtingsplannen nieuwe directies en LIAO in werking getreden.</p>	<p> Na Quick Scan fase II (uitkomst: organisatiestructuur) kan de herinrichting van (nieuwe) directies plaatsvinden, inclusief O&F-rapporten en implementatie. Voor Directie Landsbeleid wordt alvast een interne kwartiermaker ingezet; inrichtingsplannen worden voorbereid en waar nodig herzien.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Sociaal Beleidskader overeen gekomen met CGOA.</p>	<p> Het vaststellen van het Sociaal Beleidskader is fundamenteel voor organisatieontwikkeling en bijbehorende personele verschuivingen. Gesprekken met de Vakbonden die het Centraal Georganiseerd Overleg Ambtenarenzaken vormen, bevinden zich nog in een voorstadium. De onderhandelingen moeten formeel plaatsvinden en worden afgerond. Hierin zijn geen stappen gezet.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Mobiliteitsbeleid geoperationaliseerd.</p>	<p> Het mobiliteitsbeleid wordt uitgevoerd door het Mobiliteitsbureau en is vastgelegd in het inrichtingsplan van de HR-keten. Na afronding van veel individuele rechtspositionele casuïstiek richt het bureau zich nu op de uitvoering van modern mobiliteitsbeleid.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Modern arbeidsvoorwaardenbeleid ingevoerd.</p>	<p> Het modern arbeidsvoorwaardenbeleid, inclusief flexibilisering en een nieuwe salarisstructuur, is in het Centraal Georganiseerd Overleg Ambtenarenzaken gepresenteerd en gaat ter principebesluit naar de Raad van Ministers. Doel is de overheid aantrekkelijker te maken als werkgever, met name voor strategische functies vanaf schaal 10.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		Shared Service Organisatie 2.0.	 SSO 2.0 is in voorbereiding: eerst afronding inrichtingsplan (met focus op interne dienstverlening en salarisadministratie) en consultatie/toetsing bij alle ministeries gericht op interne dienstverlening.	Q2 2026
Het beleid voor en de governance van (semi-) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten ondersteunt effectiviteit en doelmatigheid.	 Op basis van de aanbevelingen uit de doorlichting kan het beleid voor en de governance van de overheids-NV's worden verbeterd.	Rapportages doorlichting overheids-NVs opgeleverd en aangeboden aan de RvM.	 Bij twee overheid-nv's (ONVs) is de doorlichting verder vertraagd, doordat informatie niet tijdig aan het onderzoeksbureau beschikbaar is gesteld. Inmiddels zijn hierover nieuwe afspraken met die ONVs gemaakt en is de verwachting dat de doorlichtingen uiterlijk eind juli 2026 worden afgerond.	Q3 2026
Wetgevingsfunctie (structuur, processen en inrichting) levert tijdig en adequaat meer en betere wetgevingskwaliteit.	 Mede op basis van het plan van aanpak "Uitvoering aanbevelingen doorlichting" worden diverse projecten afzonderlijk opgepakt.	Voldoende gekwalificeerde wetgevingsjuristen overheidsbreed, directie WJZ geoptimaliseerd.	 In samenwerking met BPD/HRO wordt een inrichtingsplan opgesteld voor aanpassing formatie en budgettair kader directie Wetgeving en Juridische Zaken. Voorafgaande aan aanbidding aan de Raad van Ministers ter goedkeuring van het inrichtingsplan is financiële toetsing van dat plan nodig.	Q3 2026
		Voldoende capaciteit voor wetgevingsopgave (hervormingen) beschikbaar.	 Het identificeren van de relevante wetgevingsprojecten, het vinden van beschikbare expertise en het vormgeven van (kortdurende) technische ondersteuning heeft vertraging opgelopen.	Q1 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Geactualiseerd en gedigitaliseerd wettenbestand Land Curaçao.</p>	<p>↗</p> <p>Het up to date maken van wetteksten met staatsbestel na 10-10-'10 is afgerond in de eerste helft van 2025. Er zijn 650 geconsolideerde regelingen aangeleverd, waarvan er inmiddels om en nabij 350 zijn gepubliceerd. Onder regie van de directie Wetgeving en Juridische Zaken moeten regelingen worden gecontroleerd, voor publicatie. Er wordt toegewerkt naar afronding van de resterende geconsolideerde teksten, door publicatie van alle regelingen op de vernieuwde elektronische wettenbank. De website wordt geoptimaliseerd met verbeteringen in snelheid, toegankelijkheid, zoekfunctie en een nieuwe en overzichtelijkere indeling. Het traject is nu in de testfase.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Algemene landsverordening bestuursrecht.</p>	<p>↗</p> <p>Dit project bestaat uit een aantal stappen: 1. Alb 2. Algemene inventarisatie van wetten regelgeving t.b.v. invoeringswetgeving (aanpassingswetgeving). 3. Twee aan de Alb aangepaste bijzondere landsverordening.</p>	<p>Q3 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Nationaal Statistisch systeem levert tijdig, meer, actuelere en betrouwbare statistieken.</p>	<p>⌚ Tijdens het vierde kwartaal van 2025 is belangrijke vooruitgang geboekt op de hoofdcomponenten van het Nationaal Statistisch Systeem. Daarmee ligt het project op koers met de bredere moderniseringsagenda van het CBS en het versterken van het nationaal datalandschap.</p>	<p>Dutch Caribbean Statistical System (DCSS) versterkt.</p>	<p>⌚ In Q1 2026 heeft de eerste gezamenlijk training plaatsgevonden voor alle CBSen van de Landen, inclusief Bonaire. Deze training is gegeven door CBS NL en is door de TWO gefinancierd. Het is de eerste training in een reeks die tot en met Q1 2027 georganiseerd worden. Daarnaast wordt gekeken naar een praktische opzet om de DCSS nader vorm te geven. Gekozen is meer tijd te nemen voor de beeldvorming hierover, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen quick wins (bijv. gezamenlijke publicaties en trainingen) en langere termijn doelen.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Statistiekverordening vernieuwd.</p>	<p>⌚ Het Ministerie van Financiën heeft de wet in Q1 2026 getoetst op de financiële consequenties voor het Land. Ook de juridische toetsing en interdepartementale afstemming is afgerond. In Q2 zal indiening bij de Raad van Ministers plaatsvinden.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Statistiek en data digitale infrastructuur vernieuwd.</p>	<p>↗ De implementatie wordt voorbereid, waarbij nog gewacht wordt op de formalisatie van het traject. Dit zal plaatsvinden door ondertekening van een OVO (Overeenkomst van Opdracht), en een SLA (Service Level Agreement) tussen CBS en uitvoerende partners. De structurele borging van het beheer van de digitale omgeving blijft een aandachtspunt. Besluitvorming hierover wordt verwacht na formele ondertekening van de OVO en SLA.</p>	<p>Q3 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Samenwerking partners Statistisch systeem CUR vastgelegd.</p>	<p>⌚ Er hebben gesprekken plaatsgevonden met het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport (OWCS) over structurele levering van data uit het CLOA-systeem via het toekomstige CBS-portaal. Er staat een overleg gepland met het Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), en Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (SOAW) gericht op formalisering van hun rol als dataleveranciers. De convenanten met de drie ministeries worden in Q2 2026 afgerond.</p>	<p>Q2 2026</p>

Thema

BELASTINGEN

Visie

Het belastingstelsel is in staat structureel voldoende inkomsten te genereren om zowel lopende uitgaven als investeringen te financieren. De belastingdienst handhaaft de fiscale regelgeving en voert deze volledig, integer en klantvriendelijk uit.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Financieel Beheer, evenals de compliance in de sociale zekerheid.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten) en SDG 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Eigenaar

Ministerie van Financiën.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2023

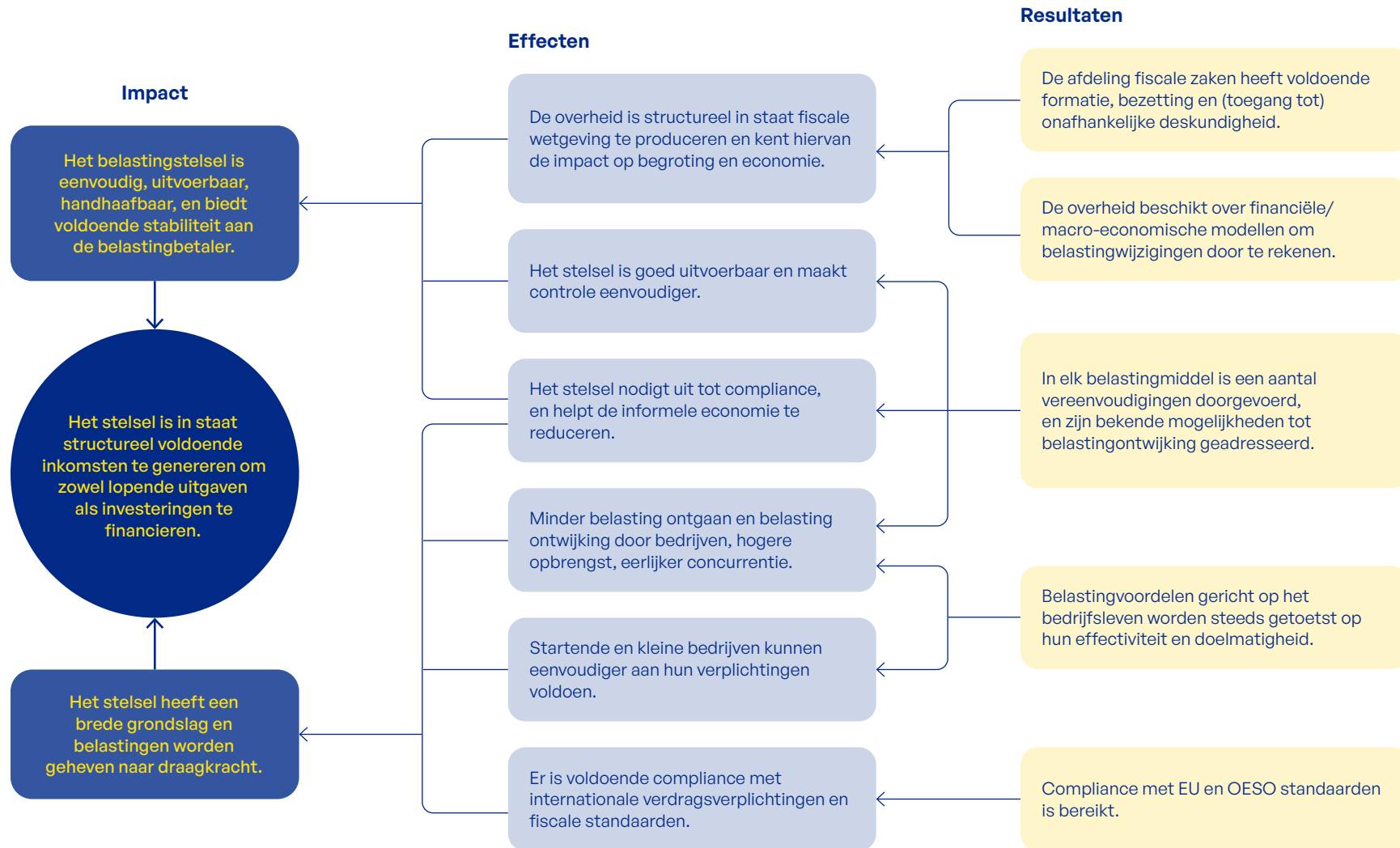
- “Veegwet” met correcties en reparaties in de belastingwetten aangenomen.
- Verbeteringen inspectie en inning doorgevoerd, vooral door opschoning en koppeling van databestanden en data analyse.
- Structurele verbetering van de compliance en verhoging van inkomsten gerealiseerd.
- Klantenservice, call center en klantvriendelijke website ingericht.

2024

- Verbeterplan Ontvanger opgesteld naar aanleiding van audit door de SOAB.
- Nulmeting douane afgerond.
- Belastingregeling Nederland Curaçao goedgekeurd door de parlementen.

RESULTAATKETEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

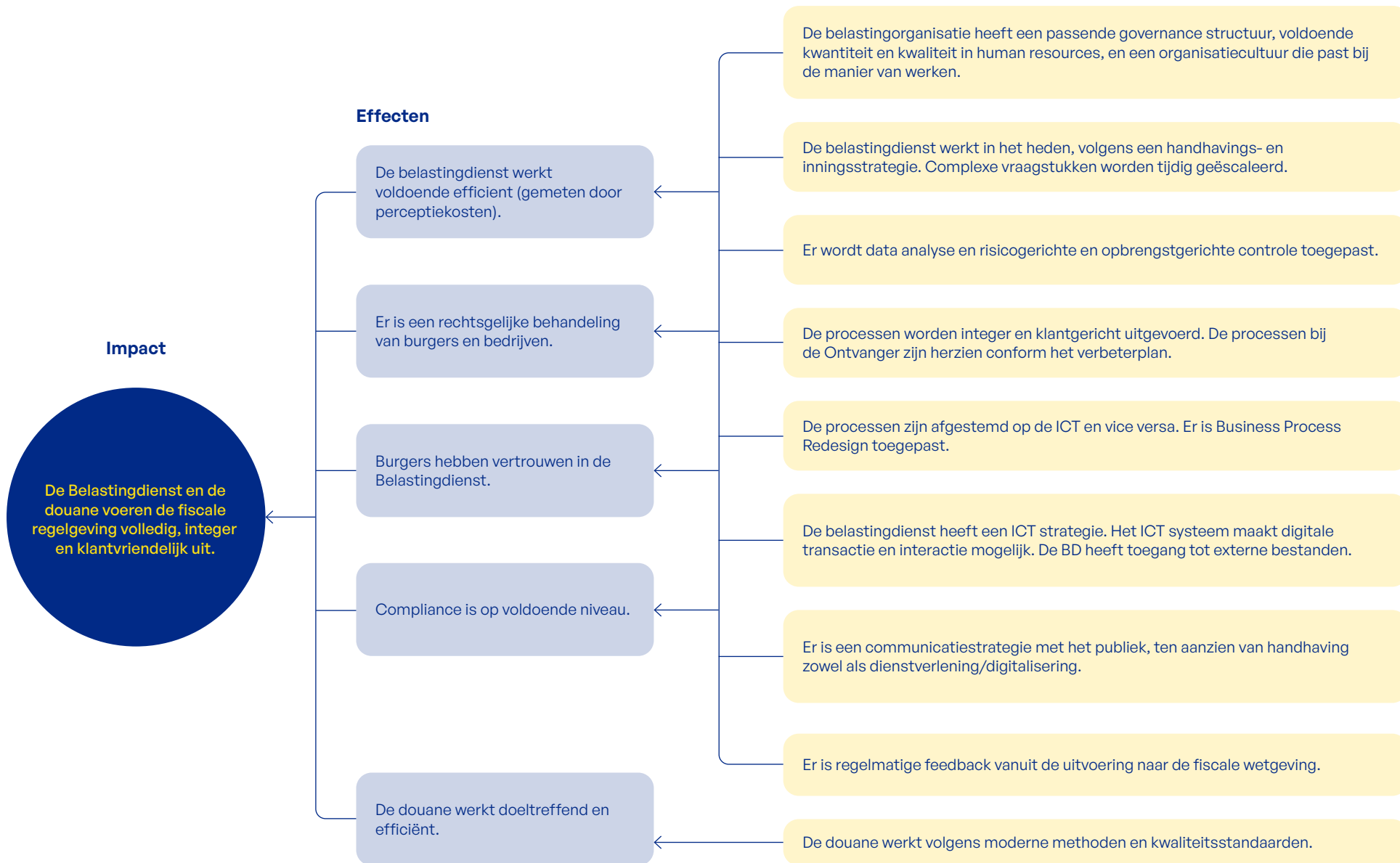
RESULTATEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
<p>De afdeling fiscale zaken heeft voldoende formatie, bezetting en (toegang tot) onafhankelijke deskundigheid.</p>	<p>⋯ Binnen dit resultaat worden op dit moment geen activiteiten gemonitord.</p>			
<p>De overheid beschikt over financiële/ macro-economische modellen om belastingwijzigingen door te rekenen.</p>	<p>⋯ Binnen dit resultaat worden op dit moment geen activiteiten gemonitord.</p>			
<p>In elk belastingmiddel is een aantal vereenvoudigingen doorgevoerd, en zijn bekende mogelijkheden tot belastingontwijking geadresseerd.</p>	<p>↗ Voorbereiding invoering BTW stelsel is gestart in de tweede helft van 2025.</p>	<p>Een BTW stelsel wordt voorbereid en ingevoerd.</p>	<p>↗ Voorbereiding invoering BTW is gestart, principe besluit is genomen om met de voorbereiding door te gaan.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Belastingvoordelen gericht op het bedrijfsleven worden steeds getoetst op hun effectiviteit en doelmatigheid.</p>	<p>⋯ Binnen dit resultaat worden op dit moment geen activiteiten gemonitord.</p>			
<p>Compliance met EU en OESO standaarden is bereikt.</p>	<p>✓ Dit resultaat is bereikt</p>			

RESULTAATKETEN 2

Hervorming van de belastingdienst

RESULTATEN 2

Hervorming van de belastingdienst

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>De belastingorganisatie heeft een passende governance structuur, voldoende kwantiteit en kwaliteit in human resources, en een organisatiecultuur die past bij de manier van werken.</p>	<p>🕒 Een bestuurlijk besluit is genomen om het hervormingsproces bij de belastingdienst in gang te zetten, dit gaat om een simultane organisatorische en ICT transformatie.</p>	<p>De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.</p>	<p>🕒 Belangrijke stappen in de realisatie van de nieuwe organisatiestructuur zijn gezet, zoals de nieuwe HR functie. Een omvattend plan van aanpak wordt geconcipieerd in samenspraak met TWO.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>De belastingdienst werkt in het heden, volgens een handhavings- en inningsstrategie. Complexe vraagstukken worden tijdig geëscaleerd.</p>	<p>🕒 Aan dit resultaat wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie eerste resultaat.</p>	<p>De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.</p>	<p>🕒 De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1. Voortgang is afhankelijk van organisatorische vernieuwing.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Er wordt data analyse en risicogerichte en opbrengstgerichte controle toegepast.</p>	<p>🕒 Aan dit resultaat wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie eerste resultaat.</p>	<p>De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.</p>	<p>🕒 De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1. Voortgang is afhankelijk van organisatorische vernieuwing.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>De processen worden integer en klantgericht uitgevoerd. De processen bij de Ontvanger zijn herzien conform het verbeterplan.</p>	<p>! Er is een verbeterplan bij de ontvanger tot stand gekomen, er is echter onvoldoende duidelijkheid over de verdere uitvoering hiervan.</p>	<p>Het verbeterplan Ontvanger is geïmplementeerd.</p>	<p>! De eerste fase van het hervormingsplan bestaat vooral uit vormgeving en formalisering van de nieuwe organisatiestructuur. Hierop is vertraging ontstaan.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>De processen zijn afgestemd op de ICT en vice versa. Er is Business Process Redesign toegepast.</p>	<p>🕒 Aan dit resultaat wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie eerste resultaat.</p>	<p>De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.</p>	<p>🕒 De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1. Voortgang is afhankelijk van organisatorische vernieuwing.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>De belastingdienst heeft een ICT strategie. Het ICT systeem maakt digitale transactie en interactie mogelijk. De BD heeft toegang tot externe bestanden.</p>	<p>🕒 Aan dit resultaat wordt in deze fase simultaan gewerkt met een alomvattend reorganisatieplan voor de belastingdienst. Zie eerste resultaat.</p>	<p>De eerste fase van het hervormingsplan van de belastingdienst is uitgevoerd.</p>	<p>🕒 De deel-/tussenproducten zijn in deze fase opgenomen onder resultaat 1. Voortgang is afhankelijk van organisatorische vernieuwing.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Er is een communicatiestrategie met het publiek, ten aanzien van handhaving zowel als dienstverlening/digitalisering.</p>	<p>⋯ Binnen dit resultaat worden op dit moment nog geen activiteiten gemonitord.</p>		<p>⋯</p>	
<p>Er is regelmatige feedback vanuit de uitvoering naar de fiscale wetgeving.</p>	<p>⋯ Binnen dit resultaat worden op dit moment nog geen activiteiten gemonitord.</p>		<p>⋯</p>	
<p>De douane werkt volgens moderne methoden en kwaliteitsstandaarden.</p>	<p>🕒 Een nulmeting is voltooid. Een hervormingsplan of verdere stappen zijn echter nog niet gedefinieerd, de ontwikkeling hiervan ligt stil.</p>	<p>De douanedienst is gemoderniseerd.</p>	<p>🕒 Een nulmeting is voltooid. Verdere stappen zijn vertraagd.</p>	<p>Q4 2026</p>

Thema

ARBEIDSMARKT EN SOCIALE ZEKERHEID

INLEIDING

Visie

De arbeidsmarkt van Curaçao is veerkrachtig, dynamisch en inclusief. Het sociale zekerheidsstelsel is duurzaam betaalbaar en ondersteunt de mensen die dat nodig hebben.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Economie en het thema Zorg i.v.m. de gezamenlijke relatie met het schommelfonds.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG's 1 (Geen armoede), 2 (Geen honger), 3 (Goede gezondheid en welzijn), 8 (Eerlijk werk en economische groei) en 10 (Ongelijkheid verminderen).

Eigenaar

Ministerie van Sociale ontwikkeling, Arbeid en Welzijn.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- Onderzoeksrapporten sociale zekerheid en arbeidsmarkt opgeleverd met aanbevelingen om het systeem activerend en duurzaam betaalbaar te maken.
- Doorlichting arbeidsinspectie uitgevoerd.
- Knelpuntenanalyse sociale voorzieningen opgeleverd.
- Hervormingsvoorstellen illegale tewerkstelling opgeleverd.

2023

- Plan van aanpak illegale tewerkstelling arbeidskrachten en verbetering van de toezichtsketen opgeleverd

RESULTAATKETEN

Impact

Het sociale zekerheidsstelsel is duurzaam betaalbaar en ondersteunt de mensen die dat nodig hebben.

De arbeidsmarkt is veerkrachtig, dynamisch en inclusief.

Effecten

Meer inkomenszekerheid, minder armoede.

Duurzame financiële houdbaarheid van het stelsel van sociale zekerheid.

Beter functionerende en meer geformaliseerde arbeidsmarkt.

Resultaten

- Aanvullende uitkering voor een specifieke groep uitkeringsgerechtigden.
- Modernisering bijstand (o.a. verhoging uitkering, meer mogelijkheden tot bijverdienen en betere begeleiding naar werk).
- Werkloosheidsregeling (o.a. onderzoeken vorm en haalbaarheid regeling).
- Modernisering ZV/OV (o.a. verlenging loondoorbetalingsperiode door werkgever bij ziekte).
- Het maken van een keuze uit mogelijkheden om de duurzaamheid en effectiviteit van het AOV stelsel te verbeteren, waaronder het verhogen van de AOV toelage, het aanpassen van de leeftijdsgrens en het verhogen van de inkomsten van het AOV fonds, en het organiseren van de implementatie van deze keuze.
- Versterkte toezicht- en handhavingsfunctie.
- Verbetering toegang arbeidsmigranten tot arbeidsmarkt (o.a. kennismigranten en andere tekortberoepen).
- Verbetering van de ontslagprocedure (o.a. proces, communicatie).
- Verbetering aansluiting (beroeps)onderwijs en arbeidsmarkt.
- De kwaliteit van arbeid en de arbeidsinzetbaarheid worden verhoogd.
- De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan.

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Aanvullende uitkering voor een specifieke groep uitkeringsgerechtigden.</p>	<p>✓ Dit onderwerp krijgt verder vorm in het traject van de modernisering van de bijstand.</p>	<p>Implementatieplan knelpuntenanalyse sociale voorzieningen.</p>	<p>✓ De bevindingen van de knelpuntenanalyse zijn opgenomen in het plan van aanpak hervorming bijstand. Dit deel/ tussen product kan worden afgevoerd van de UA/UR.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>Modernisering bijstand (o.a. verhoging uitkering, meer mogelijkheden tot bijverdiennen en betere begeleiding naar werk).</p>	<p>⌚ Het plan van aanpak is in concept opgesteld. De beleidsnotities voor resultaat 1 en 2 bevinden zich in de reviewfase binnen de werkgroep.</p>	<p>Verhoging bijstand in samenhang met andere maatregelen bijstand/arbeidsmarkt.</p>	<p>! Het ontwerpvoorstel voor wijziging van de Landsverordening Verlening Bijstand Curaçao 2008 is in de ontwerpanalysefase; verdere voortgang is afhankelijk van aanvullende input in de interministeriele afstemming.</p>	<p>Q4 2025</p>
<p>Werkloosheidsregeling (o.a. onderzoeken vorm en haalbaarheid regeling).</p>	<p>! Dit resultaat zal niet behaald worden binnen de looptijd van het landspakket. Curaçao blijft verder werken aan dit doel, maar de planning worden getemporeerd en niet meer in detail worden opgenomen in de uitvoeringsagenda.</p>	<p>Plan van aanpak werkloosheidsregeling opgesteld.</p>	<p>⌚ Het plan van aanpak werkloosheidsregeling is opgesteld en zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan NHC (en TWO indien gewenst).</p>	<p>Q4 2030</p>
<p>Modernisering ZV/OV (o.a. verlenging loondoorbetalingsperiode door werkgever bij ziekte).</p>	<p>! Dit resultaat zal niet behaald worden binnen de looptijd van het landspakket. Curaçao blijft verder werken aan dit doel, maar de planning worden getemporeerd en niet meer in detail worden opgenomen in de uitvoeringsagenda.</p>	<p>Opties voor verbetering ZO/OV in beeld gebracht.</p>	<p>⌚ Er is een werkgroep samengesteld met medewerkers van de sociale verzekeringsbank. Plan van aanpak is in concept en zal worden voorgelegd aan de NHC (en TWO indien gewenst).</p>	<p>Q4 2030</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Het maken van een keuze uit mogelijkheden om de duurzaamheid en effectiviteit van het AOV stelsel te verbeteren, waaronder het verhogen van de AOV uitkering, het aanpassen van de leeftijds-grens en het verhogen van de inkomsten van het AOV fonds, en het organiseren van de implementatie van deze keuze.</p>	<p>! Dit resultaat zal niet behaald worden binnen de looptijd van het landspakket. Curaçao blijft verder werken aan dit doel, maar de planning worden getemporeerd en niet meer in detail worden opgenomen in de uitvoeringsagenda.</p>	<p>Halfjaarlijkse rapportage over het duurzame saldo van het schommelfonds.</p>	<p>↗ Het schommelfonds is tot 2028 in evenwicht.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Nationaal convenant verbeteren AOV problematiek</p>	<p>🕒 Het plan van aanpak is opgesteld. De beslisnota over het nationaal convenant en de voorgestelde oplossing voor de AOV-problematiek is behandeld; het bijbehorende landsbesluit is door de Raad van Ministers vastgesteld en ondertekend. Verdere onderzoeken en scenario-analyses lopen door ter onderbouwing van de uitvoering.</p>	<p>Q4 2025</p>
<p>Versterkte toezicht- en handhavingsfunctie.</p>	<p>🕒 Het plan van aanpak voor de versterkte toezicht en handhavingsfunctie is opgesteld en zal worden voorgelegd aan NHC en TWO.</p>	<p>Gemoderniseerde inspectie SOAW.</p>	<p>🕒 Wetsvoorstel bevoegdheid ambtenaren ligt bij WJZ voor advies. Wetsvoorstellen over instelling, uniformering en regelingen liggen ter review. Concept landsbesluit aanwijzing toezichthouders en Aanwijzingsregeling mandaatbesluit instelling, liggen bij de minister ter verdere afhandeling.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Verbetering toegang arbeidsmigranten tot arbeidsmarkt (o.a. kennismigranten en andere tekortberoepen).</p>	<p>🕒 Van de geformuleerde deeltrajecten in het plan lopen de trajecten opstellen van aanpak, opstellen beleid kennismigranten, en het opstellen van manpowerplanning als pilot project voor een specifieke sector.</p>	<p>Implementatie hervormingen illegale tewerkstelling.</p>	<p>🕒 Het plan van aanpak is vastgesteld en wordt ter goedkeuring aan NHC en TWO voorgelegd. UNDP voert een onderzoek uit naar informele economie. De uitkomsten van dat onderzoek kunnen dit traject mogelijk ondersteunen.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Beleid kennismigranten opgesteld.</p>	<p>🕒 Het plan van aanpak is in concept opgesteld en wordt ter goedkeuring aan NHC en TWO voorgelegd.</p>	<p>Q1 2025</p>
		<p>Proces afgifte tewerkstellingsvergunningen buitenlanders verbeterd.</p>	<p>🕒 Het plan van aanpak is in concept opgesteld en wordt ter goedkeuring aan NHC en TWO voorgelegd.</p>	<p>Q1 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Verbetering van de ontslagprocedure (o.a. proces, communicatie).</p>	<p>! Dit resultaat zal niet behaald worden binnen de looptijd van het landspakket. Curaçao blijft verder werken aan dit doel, maar de planning wordt getemporiseerd en zal in het vervolg niet meer in detail worden opgenomen in de uitvoeringsagenda.</p>	<p>Een plan van aanpak voor verbetering en naleving procedures en communicatie rond ontslag is opgesteld.</p>	<p>⌚ Het plan van aanpak verbetering ontslagprocedure is opgesteld en wordt ter goedkeuring aan NHC en indien gewenst TWO voorgelegd. Een werkgroep is hiervoor samengesteld.</p>	<p>Q4 2030</p>
<p>Verbetering aansluiting (beroeps)onderwijs en arbeidsmarkt.</p>	<p>⌚ Er wordt aansluiting gezocht met de trajecten die lopen onder de thema's onderwijs en sociale zekerheid.</p>		<p>⋮ Nog geen specifieke acties benoemd.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>De kwaliteit van arbeid en de arbeidsinzetbaarheid worden verhoogd.</p>	<p>⌚ In het kader van het project modernisering arbeidsinspectie wordt gewerkt aan de modernisering van de arbeidsomstandigheden. Er zijn stappen vooruit gemaakt maar nog niet voldoende om op schema te zijn om het eindresultaat te bereiken. Dit resultaat zal niet binnen de looptijd van het landspakket worden bereikt. De planning wordt niet langer opgenomen in de UA/UR, Curaçao werkt wel verder aan dit resultaat.</p>		<p>⌚ Niet op schema.</p>	<p>Q4 2030</p>
<p>De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan.</p>	<p>⌚ Aan deze maatregel wordt deels invulling gegeven met het onderdeel illegale tewerkstelling buitenlandse arbeiders. Nader onderzoek naar de omvang van de informele economie zal leiden tot verdere ontwikkeling van voorstellen. Opdrachtverlening van dat laatste is gestart.</p>	<p>Op basis van onderzoek naar de omvang van informele economie worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	<p>↗ Een interministerieel werkgroep is belast met het begeleiden van een onderzoek naar de omvang van de informele economie door UNDP.</p>	<p>Q4 2026</p>

Thema

ECONOMIE

Visie

Het bevorderen van inclusieve en duurzame economische ontwikkeling.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het National Development Plan (2015 – 2030) ‘Building on Strengths’.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG’s 8 (Eerlijk werk en economische groei), 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), 11 (Duurzame steden en gemeenschappen) en 15 (Leven op het land).

Eigenaar

Ministerie van Economische ontwikkeling en Ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2023

- Programma cost of doing business en red tape gestart, dat zich richt op verbeteren informatievoorziening aan ondernemers, vereenvoudigen van vergunningverlening (zowel stelsel als proces), verlagen van utility costs, het vereenvoudigen van procedure rond kennismigranten en het verbeteren functioneren mededinging.
- Afdeling domeinbeheer heringericht.
- Begrotingsregels aangepast t.b.v. gebiedsontwikkeling.

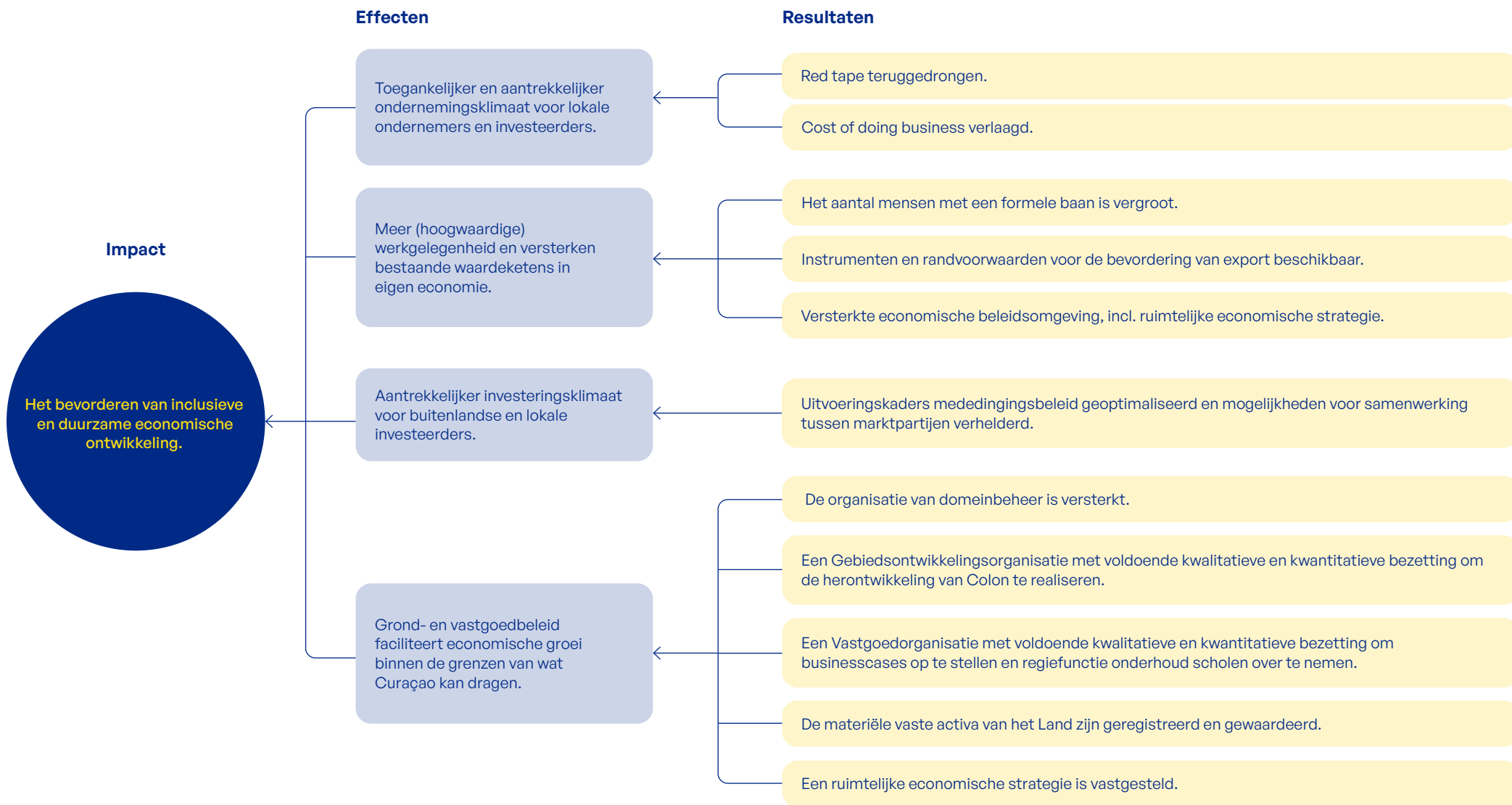
2024

- Oplevering rapport “The Curaçaoan economy in relation to other small island states” door West Indies University.
- Inventarisatie gronden en vastgoed in overheidsbezit afgerond en administratie uit te geven kavels en te ontwikkelen gronden op orde gebracht.
- Pilot oplossen illegaal geoccupeerde gronden afgerond.
- Gebiedsontwikkeling Rif en Colon in gang gezet. Principenota en grondexploitatie Colon goedgekeurd, inclusief nieuwe kraamkliniek.
- Informatievoorziening over sectorale samenwerking verbeterd, als onderdeel van implementeren aanbevelingen FTAC onderzoek.

2025/2026

- Effect bilateral trade agreements onderzocht.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Red tape teruggedrongen.</p>	<p>↗ Begin 2026 is de tweede fase van de aanpak Red Tape en Cost of Doing Business van start gegaan. Doel is het verdienmodel en de concurrentiekracht van Curaçao te versterken door structurele verbetering van het ondernemersklimaat. De focus ligt op vermindering van administratieve lasten, verbetering van regelgeving en het transparanter maken en versnelling van processen.</p>	<p>Moderniseren vergunningen. ↗ De volgende stappen in het moderniseren van vergunningen zien op de invoering van de digitale handtekening, opzet van privacy-wetgeving en de inrichting van secure data exchange. Er is hier een samenhang met projecten bij thema Kosten en Effectiviteit Publieke Sector. Het wegwerken van de achterstand bij horecaver-gunningen is afgerond. Een nieuw strandbeleid met bijbehorende standplaatsvergunningen is in ontwikkeling. Middels een pilot-pro-ject zal de volledig geautomatiseerde verstrekking van toegekende vergunningen worden getoetst.</p> <p>Toelating kennis-migranten. ! De conceptregeling van SOAW en Justitie, waarmee het aantal topsectoren wordt uitgebreid, moet worden vastgesteld. Dit loopt vertraging op. Vertegenwoordigers uit topsectoren International Finance, IT-sector, en Manufacturing hebben opnieuw verzocht om vereenvoudigde procedures (red carpet) voor inhuur van speci-alisten uit het buitenland. Met inzet van ondersteuning van het Nederlandse Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, wordt een doorbraak gezocht.</p> <p>Nieuwe wet en regelgeving. ↗ In de tweede fase van de aanpak Red Tape en Cost of Doing Business worden wet- en regelgeving aangepast en/of ingevoerd voor drie onderwerpen die belangrijk zijn voor het ondernemers-klimaat en concurrentiekracht van het MKB. Het betreft ten eerste: Versimpelde procedures voor het opstarten van een basisrechtspersoon (ook om de druk op notarissen te verlichten), volgens de best practices wereldwijd. Ten tweede is Wetgeving voor betere toegang tot financiering (volgens de Wereldbank) aan de orde. Het gaat hier om een verbeterd register voor roerende goederen, betere bescherming van minderheidsaandeelhouders en verbeterde wetgeving rondom mogelijke faillissement. Als laatste gaat het om het opstellen en distribueren van basis richtlijnen met betrekking tot klimaatadaptatie en -mitigatie voor bedrijven.</p>	<p>Q1 2027</p> <p>Q1 2027</p> <p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Cost of doing business verlaagd.</p>	<p> Begin 2026 start de tweede fase van de aanpak Red Tape en Cost of Doing Business. Voor wat betreft 'cost of doing business' zijn er twee hoofddoelen: a. het verlagen van tarieven voor energie, water en eventueel andere kostenplaat; b. het verdienmodel en de concurrentiekracht van Curaçao versterken door het verhogen van de efficiëntie van het MKB zelf.</p>	<p>MKB versterkt. Het plan van aanpak voor de tweede fase richt zich op verdere versterking van het MKB, aansluitend bij best practices van het International Trade Center (Doing Business/Be Ready), onder meer voor access to finance en starting a business. Daarnaast wordt aangesloten bij de National Export Strategy-sectoren en klimaatadaptatie. De versterking van het MKB omvat vier aspecten: kostenverlagende verduurzaming (green), efficiëntieverhogende digitalisering, betere toegang tot financiering en export. Focus sectoren zijn hierbij vooral de National Export Strategy Sectoren (7), Agrarische Sector en maakindustrie.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Vernieuwd energiebeleid. Het traject heeft vertraging ondervonden als gevolg van herijking en interdepartementale afstemming. Het Ministerie van MEO zal in het eerste kwartaal van 2026, in samenwerking met de betrokken ministeries, de Request for Proposals (RfP) formeel uitzetten. Deze samenwerking borgt de beleidsmatige samenhang tussen energiemitigatie, ruimtelijke ordening, milieubeheer, arbeidsmarktontwikkeling en sociaaleconomische randvoorwaarden. Er wordt ingezet op versnelde integratie van hernieuwbare energiebronnen, versterking van energie-efficiëntie, elektrificatie van mobiliteit en modernisering van het energiesysteem. MEO treedt in dezen op als beleidsverantwoordelijk en coördinerend eigenaar van het traject en draagt zorg voor de strategische regie en de beleidsmatige samenhang binnen het nationale energie- en mitigatiekader, gekoppeld aan de economische ontwikkelingsdoelstellingen van Curaçao.</p>	<p>Q4 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Het aantal mensen met een formele baan is vergroot.</p>	<p>... Inclusieve groei kan worden bevorderd door gerichte analyses, ondersteuning van micro- en kleine ondernemingen en hervormingen in belasting- en sociale zekerheidsstelsels. Hiervoor is de samenwerking gestart tussen het Ministerie van Economische Ontwikkeling, het Ministerie van Financiën, de Belastingdienst, het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn en UNDP.</p>	<p>Ontwikkeling in-formele economie in beeld gebracht. ... Het door UNDP ingediende voorstel is ter kennisname en afstemming gedeeld met de betrokken ministeries, doch formele goedkeuring heeft vooralsnog niet plaatsgevonden. Het voornemen is om de opdracht in gezamenlijkheid met de relevante stakeholders nader te definiëren en vast te stellen, teneinde te komen tot een breed gedragen en integraal afgestemde opdrachtoomschrijving. Conform planning zullen vertegenwoordigers van UNDP in het tweede kwartaal starten met het consultatietraject. De totale doorlooptijd van het traject bedraagt naar verwachting maximaal twaalf maanden.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Instrumenten en randvoorwaarden voor de bevordering van export zijn beschikbaar.</p>	<p>↗ Het Ministerie van Economische Ontwikkeling werkt aan beleidssturing ten behoeve van een veranderende economie, onder meer met het oog op regionale integratie en diversificatie. Ondernomen initiatieven worden effectief uitgevoerd.</p>	<p>Freezonebeleid herijkt. ↗ Het traject wordt uitgevoerd in drie stadia. In de eerste fase is een beleidskader ontwikkeld. In de tweede fase is een conceptwetgevingstraject uitgewerkt. Het ontwerp voor de nieuwe Landsverordening Speciale Economische Zones is in het vierde kwartaal van 2025 opgeleverd. Conform planning zal dit ontwerp in het eerste kwartaal worden gevalideerd met stakeholders en ter toetsing worden voorgelegd aan de OECD. Aansluitend zal het wetsvoorstel worden aangeboden aan de wettelijke adviesorganen van de overheid. De derde fase is gericht op institutionele versterking en optimalisatie van de governance- en uitvoeringsstructuren van de beheerders, met als doel een robuust, transparant en internationaal concurrerend SEZ-kader te realiseren.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Beleid transnational education opgewaardeerd. ↗ Inzicht in de economische waarde van de Transnational Education-sector is cruciaal om het volledige potentieel ervan te benutten, als motor voor duurzame groei. Aanbesteding van de opdracht om dit te onderzoeken heeft tot wat vertraging geleid. Het uitvoeren van het onderzoek is aangevangen en heeft een doorlooptijd van drie maanden.</p>	<p>Q3 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		<p>Tourist satellite account t.b.v. beleidsontwikkeling. </p> <p>Het opstellen van een Tourist Satellite Account geeft inzicht in de bijdrage van toerisme aan de economie. In de tweede ronde van de aanbesteding hebben zes partijen interesse getoond om de Terms of Reference uit te voeren. De opdracht is inmiddels gegund aan een consultant die ruime ervaring heeft met het opzetten van een TSA. De opdracht wordt in Q1 verstrekt en uitvoering zal tussen de 3 en 6 maanden duren. Naar verwachting kan aan de hand van de opgeleverde Roadmap in Q3 naar de volgende fase toegewerkt worden.</p>	Q3 2026
		<p>Verkenning t.b.v. programma van eisen voor ferry verbinding Aruba & Curaçao afgerond. </p> <p>De ministeries van economische ontwikkeling van Curaçao en Aruba werken gezamenlijk aan het lanceren van een aanbesteding van de ferry-route. Op bestuurlijk niveau is in beide Landen akkoord gegeven om van start te gaan met de verkenningsfase. De ministeries hebben gezamenlijk gewerkt aan een Terms of Reference voor het uitvoeren van een onderzoek naar de publieke, economische, juridische en technische voorwaarden voor een passagiersferryverbinding en het voorbereiden, uitvoeren en afronden van een Request voor Proposals voor de selectie van een geschikte operator die in februari openbaar is gepubliceerd. Planning is om deze stappen in 2026 te doorlopen.</p>	Q4 2026
<p>Versterkte economische beleidsomgeving, incl. ruimtelijke economische strategie.</p>	<p> Versterkt het vermogen tot strategische economische beleidsontwikkeling, inclusief vraagstukken als economische specialisatie en diversificatie, toegevoegde waarde, verduurzaming van de toerisme-industrie en het in acht nemen van de carrying capacity.</p>	<p>Aansluiting Landspakket op National development plan UNDP, Theory of Change (ToC) en Landsbegroting. </p> <p>Curaçao zet stappen om de Sustainable Development Goals te integreren in beleid en begroting. De PAM, BAT en IRP rapporten doen beleidsaanbevelingen die worden gebruikt bij het vernieuwen van het National Development Plan. De aanbevelingen van UNDP worden benut om het beleid te vernieuwen en de economische beleidsomgeving te versterken.</p>	Q4 2026
		<p>Carrying capacity onderzocht t.b.v. beleidsontwikkeling. </p> <p>Het onderzoek is afgerond. De vervolgstap is het communiceren en implementeren van de aanbevelingen in het rapport en het benutten van het onderzoek voor een integrale toekomstvisie op economische ontwikkeling, diversificatie en het toerisme.</p>	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		<p>Gebiedsvisie binnenstad ontwikkeld en geïmplementeerd. </p> <p>Het Visiekader Binnenstad is op 28 januari 2026 door de Raad van Ministers geaccordeerd en de implementatiefase is gestart. Op basis van de gebiedsvisie is een kwartiermaker aangesteld, die mede uitvoering geeft aan de visie. De trajecten Ruimtelijke Economische Strategie, Gebiedsontwikkeling Rif en Colon en het Visiekader Binnenstad hebben samenhang en worden integraal uitgevoerd. De vervolgfase van de kwartiermaker richt zich op de institutionalisering van de City Management Willemstad, de opbouw van uitvoeringscapaciteit en de versterking van de interministeriële governance conform het Visiekader binnenstad 2026-2035.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Ontwikkeling beleidskader toekomstperspectief voor toerisme. </p> <p>Op basis van de uitkomsten van het Carrying Capacity onderzoek wordt een integrale toekomstvisie ontwikkeld voor de toeristische sector van Curaçao. Doel is dat duurzame groei van de sector mogelijk wordt, zonder afbreuk aan ecologische integriteit, ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke balans. Daarbij zal worden gestuurd op kwaliteitsverbetering, waardecreatie en versterking van het verdienvermogen van Curaçao, met oog voor economische diversificatie, lokale werkgelegenheid en behoud van natuurlijke en culturele kapitaalgoederen. De voorbereidende werkzaamheden zullen in het komende kwartaal aanvangen.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>MKB beleid gereviseerd. </p> <p>Het concept ToR voor de evaluatie, herijking en implementatie van het MKB beleid is afgerond en via de NHC aan TWO ter goedkeuring aangeboden. Het ontvangen commentaar en de suggesties van TWO zijn inmiddels verwerkt. De vervolgstap betreft, na ontvangst van de officiële goedkeuring van TWO, het opstarten van de tenderprocedure, hetzij via een openbare aanbesteding, hetzij via een vooraf samengestelde lijst van geselecteerde bedrijven.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Een Vastgoedorganisatie met voldoende kwalitatieve en kwantitatieve bezetting om businesscases op te stellen en regiefunctie onderhoud scholen over te nemen.</p>	<p>⌚ Aangezien het binnen de afgesproken tijd niet is gelukt om afspraken te maken tussen de betrokken Ministeries over de inrichting van de afdeling vastgoed, zal de financiering en de samenwerking met TWO op dit onderdeel worden beëindigd.</p>	<p>Overeenkomst van Opdracht met projectleider Vastgoed. ⌚ Aangezien het binnen de afgesproken tijd niet is gelukt om afspraken te maken tussen de betrokken Ministeries over de inrichting van de afdeling vastgoed, zal de financiering en de samenwerking met TWO op dit onderdeel worden beëindigd.</p>	<p>Q4 2030</p>
<p>De materiële vaste activa van het Land zijn geregistreerd en gewaardeerd.</p>	<p>⌚ Dit resultaat is tevens onderdeel van de trajecten ter verbetering van het financieel beheer. Er was in het 'Roadmap' programma sprake van veel vertraging. Hierdoor is de opzet en de aanpak van het programma, in de tweede helft van 2025 aangepast en begin 2026 vastgesteld, om de voortgang beter te kunnen borgen. Er is meer focus en een betere fasering aangebracht. Ook zal intensiever ondersteund worden bij de diverse trajecten.</p>	<p>Eindadvies verkenningfase. ✓ De planning en de voortgang van de registratie en de waardering van de materiële vast activa wordt voortaan opgenomen onder thema Financieel Beheer.</p>	<p>Q4 2025</p>
<p>Een ruimtelijke economische strategie is vastgesteld.</p>	<p>⌚ Een position paper is in de Raad van Ministers besproken.</p>	<p>Ruimtelijke Economische Strategie. ⌚ De position paper is nog niet aan de Raad van Ministers voorgelegd ter vaststelling. Het raakt beleidsterreinen van meerdere ministeries. Door middel van consultatie met de ministeries wordt gestreefd naar een breed gedragen strategie. De verwachting is dat dit eind Q2 bereikt wordt.</p>	<p>Q2 2026</p>

Thema

ZORG

INLEIDING

Visie

De inrichting van het zorgstelsel garandeert hoogwaardige kwaliteit van de zorg. De organisatie van de zorg garandeert de toegankelijkheid van de zorg is voor alle inwoners van het land. De financiering van de zorg garandeert duurzaam betaalbare zorg.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het thema Sociale zekerheid i.v.m. de gezamenlijke relatie met het schommelfonds.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn).

Eigenaar

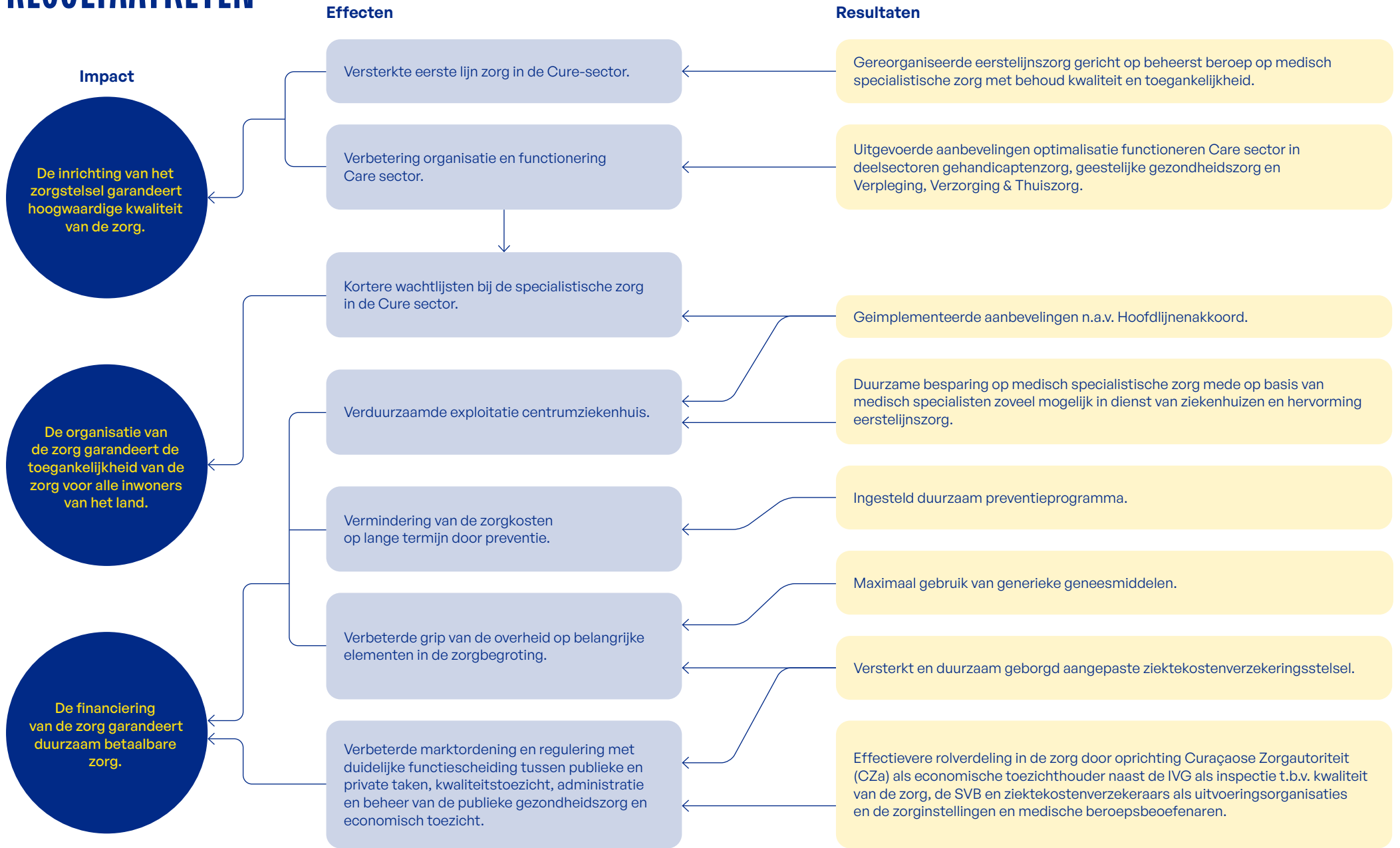
Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2022

- Rapport Kopzorgen over de Zorg opgeleverd.
- Rapport NZa.
- Hoofdlijnenakkoord n.a.v. aanbevelingen onderzoek Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) bij Curaçao Medical Center (CMC).

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Gereorganiseerde eerste-lijnszorg gericht op beheerst beroep op medisch specialistische zorg met behoud kwaliteit en toegankelijkheid.</p>	<p>⌚ Nog niet gestart. In afwachting van de consultaties over eventuele uitvoeringsorganisaties.</p>	<p>Vastgesteld deelrapport inzake de eerstelijnszorg.</p>	<p>⌚ Het deelrapport is in hoofdlijnen afgerond, maar de uitvoering vraagt nog even aandacht. Het onderzoek naar een of meer geschikte uitvoeringsorganisaties voor de pilots en de wijze waarop specialisten aan de anderhalve lijn moeten worden gekoppeld is het sluitstuk van dit onderzoek. De volgende stap het opstarten van de consultaties met de vereniging van huisartsen en ander stakeholders. Dit traject heeft de volle aandacht van de minister van GMN.</p> <p>Q2 2026</p>
<p>Uitgevoerde aanbevelingen optimalisatie functioneren Care sector in deelsectoren gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg en Verpleging, Verzorging & Thuiszorg.</p>	<p>⌚ Het onderzoek inzake de situatie van de instellingen in de Caresector is afgerond.</p>	<p>Vastgesteld deelrapport inzake de CARE-sector.</p>	<p>⌚ Het eerste concept van de rapportage inzake de Caresector is afgerond. Thans wordt een Plan van Aanpak voorbereid en de consultatie met de sector georganiseerd. Dit traject geniet prioriteit voor de minister van GMN.</p> <p>Q2 2026</p>
<p>Geïmplementeerde aanbevelingen n.a.v. Hoofdlijnenakkoord.</p>	<p>⌚ De meeste maatregelen uit het Hoofdlijnenakkoord zijn al uitgevoerd of geïdentificeerd om te worden uitgevoerd. Deze laatste zijn bij de deelresultaten in deze UA/UR opgenomen.</p>	<p>Formeel geïmplementeerde structurele regeling voor de kosten van zorg aan ongedocumenteerde en onverzekerde patiënten.</p>	<p>⌚ Dit deelresultaat is ook onderdeel van het Hoofdlijnenakkoord Sanering CMC-entiteiten. In dit verband zijn de jaarlijkse kosten reeds in kaart gebracht en in de meerjarige begroting van het Land opgenomen. Voorts is een eerste concept voor het te voeren beleid afgerond, maar over de systematiek van de jaarlijkse financiering wordt nog intern overleg gevoerd met de betrokken ministeries.</p> <p>Q2 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Verduurzaamde exploitatie CMC, inclusief verhoogde doelmatigheid.</p>	<p>⌚ Spoor 2 inzake doelmatigheid is in concept gereed. De consultaties met de CMC-entiteiten inzake Spoor 1 (m.b.t. een duurzame exploitatie van die entiteiten) zijn thans in de laatste fase van hoor- en wederhoor (met name gericht op de toekomstige corporate governance van de entiteiten). Verwacht wordt dat die fase in Q2-2026 zal worden afgerond. De rapportage over beide sporen wordt vervolgens aangeboden aan de regering en de CMC-entiteiten ter besluitvorming.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Duurzame besparing op medisch specialistische zorg mede op basis van medisch specialisten zoveel mogelijk in dienst van ziekenhuizen en hervorming eerstelijnszorg.</p>	<p>⌚ Het regeringsbeleid dat nieuwe medisch specialisten zich niet langer vrij kunnen vestigen en in dienst moeten treden van een ziekenhuis is door de rechter in 2025 bekrachtigd.</p>	<p>Formeel geïmplementeerde structurele regeling voor de kosten van zorg aan ongedocumenteerde en onverzekerde patiënten.</p>	<p>⌚ Dit deelresultaat is ook onderdeel van het Hoofdlijnenakkoord Sanering CMC-entiteiten. In dit verband zijn de jaarlijkse kosten reeds in kaart gebracht en in de meerjarige begroting van het Land opgenomen. Voorts is een eerste concept voor het te voeren beleid afgerond, maar over de systematiek van de jaarlijkse financiering wordt nog intern overleg gevoerd met de betrokken ministeries.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Verduurzaamde exploitatie CMC, inclusief verhoogde doelmatigheid.</p>	<p>⌚ Spoor 2 inzake doelmatigheid is in concept gereed. De consultaties met de CMC-entiteiten inzake Spoor 1 (m.b.t. een duurzame exploitatie van die entiteiten) zijn thans in de laatste fase van hoor- en wederhoor (met name gericht op de toekomstige corporate governance van de entiteiten). Verwacht wordt dat die fase in Q2-2026 zal worden afgerond. De rapportage over beide sporen wordt vervolgens aangeboden aan de regering en de CMC-entiteiten ter besluitvorming.</p>	<p>Q2 2026</p>

Conform de gemaakte afspraken heeft de Tijdelijke Werkorganisatie geen rol meer bij de rapportage over de voortgang in het onderdeel 'Zorg'. Omdat dit onderdeel verder door de Curaçaose instellingen zelfstandig wordt uitgevoerd, en TWO hier geen betrokkenheid bij heeft, wordt hierover voortaan gerapporteerd door de Nationale Hervormingscommissie van de regering van Curaçao.

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Ingesteld duurzaam preventieprogramma.	 De beleidsnota Preventie is in concept gereed.	Vastgestelde plannen van aanpak Preventie quick wins.	 Op basis van het preventiebeleid zal besloten worden over de inrichting van het preventieprogramma, inclusief de prioritaire programmalijnen en de projecten die zullen worden uitgevoerd als pilotprojecten (o.a. in de diabeteszorg). Tevens wordt thans onderzocht welke instellingen kunnen fungeren als uitvoeringsorganisatie voor onderdelen van het preventieprogramma.	Q1 2026
		Vastgestelde beleidsnota inzake preventie.	 Het eerste concept is gereed: het laatste gedeelte van de onderzoeksfase wordt thans afgerond, namelijk terzake de wijze waarop de uitvoering van de preventie maatregelen het beste kan geschieden, met welke uitvoeringsorganisatie(s) en over de wijze waarop de verschillende preventieactiviteiten moeten worden gefinancierd (afhankelijk of deze wel of niet behoren tot het BVZ-verstrekkingenpakket). Ook wordt in dit verband de invoering van een suikertaks overwogen. De financiële aspecten daarvan worden thans doorgerekend door de CBCS. Daarna volgt interne consultatieproces en aanbieding van een beleidsnota aan de minister ter vaststelling. Het preventiebeleid heeft de hoogste prioriteit gekregen van de minister van GMN.	Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Maximaal gebruik van generieke geneesmiddelen.</p>	<p>↗ Door een wijziging in het landsbesluit voor de registratie van nieuwe geneesmiddelen kunnen nieuwe generieke middelen die reeds elders geregistreerd zijn makkelijker worden geregistreerd dan voorheen.</p>	<p>Meer generieken geregistreerd door de Geneesmiddelenregistratiecommissie.</p>	<p>↗ Op 8 april 2025 is een landsbesluit in werking getreden houdende wijzigingen in het Landsbesluit verpakte geneesmiddelen, waardoor het mogelijk is geworden de in bepaalde landen (w.o. Nederland) reeds geregistreerde generieken, makkelijker te registreren. Voorts zijn ingaande 1 juli 2025 4 nieuwe leden van de Geneesmiddelenregistratiecommissie benoemd door de minister van GMN. Hiermee is de infrastructuur gereed voor het sneller kunnen aanmelden van nieuwe generieke geneesmiddelen door importeurs. Tot slot wordt in Q2 een traject ingezet voor deelname aan de gezamenlijke inkoop van geneesmiddelen via een buitenlandse intergouvernementele instelling. Dit traject wordt aangestuurd door de minister van GMN zelf.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Versterkt en duurzaam geborgd aangepaste ziektekostenverzekeringsstelsel.</p>	<p>🕒 Een onderzoek naar een mogelijke herijking van de BVZ-regeling dient te worden uitgevoerd door een onafhankelijke (buitenlandse) expertise instelling. Het traject is in gang gezet. In Q2 zal het onderzoek worden uitgevoerd.</p>	<p>Halfjaarlijkse rapportage over het duurzame saldo van het Schommelfonds.</p>	<p>↗ Loopt op schema. Geen bijzonderheden.</p>	<p>Q2 2026</p>

Conform de gemaakte afspraken heeft de Tijdelijke Werkorganisatie geen rol meer bij de rapportage over de voortgang in het onderdeel 'Zorg'. Omdat dit onderdeel verder door de Curaçaose instellingen zelfstandig wordt uitgevoerd, en TWO hier geen betrokkenheid bij heeft, wordt hierover voortaan gerapporteerd door de Nationale Hervormingscommissie van de regering van Curaçao.

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Vastgesteld deelrapport basisverzekering ziektekosten.</p>	<p>⌚ Om de publieke ziektekostenverzekering duurzaam te maken dient de efficiëntie van het basispakket te worden onderzocht. De gevoeligheden in dit dossier (met name de mogelijke impact op een groot aantal kwetsbare groepen in de gemeenschap in samenhang met hun gemiddeld inkomensniveau - inclusief het niveau van de AOV - maken dat door de overheid zorgvuldig moet worden omgegaan met hervormingen in dit dossier. Voor de evaluatie van de efficiëntie van het basispakket is een internationale materiedeskundige organisatie benaderd. Daarna zal een advies worden uitgebracht over een aanpassing van de publieke verzekeringssystematiek voor ziektekosten</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Effectievere rolverdeling in de zorg door oprichting Curaçaoose Zorgautoriteit (CZa) als economische toezichthouder naast de IVG als inspectie t.b.v. kwaliteit van de zorg, de SVB en ziektekostenverzekeraars als uitvoeringsorganisaties en de zorginstellingen en medische beroepsbeoefenaren.</p>	<p>⌚ Het wetgevingstraject voor de instelling van de CZa wordt thans doorlopen middels de ontwerpplandsverordening marktordening gezondheidszorg.</p>	<p>Officieel ingestelde Curaçaoose Zorgautoriteit.</p>	<p>⌚ Het advies van de SER op het ontwerp is verwerkt. Thans wordt het advies van de Raad van Advies in het ontwerp verwerkt. Hierna zal het aangepaste ontwerp door de regering aan de Staten worden aangeboden ter behandeling en vaststelling.</p>	<p>Q4 2026</p>

Conform de gemaakte afspraken heeft de Tijdelijke Werkorganisatie geen rol meer bij de rapportage over de voortgang in het onderdeel 'Zorg'. Omdat dit onderdeel verder door de Curaçaoose instellingen zelfstandig wordt uitgevoerd, en TWO hier geen betrokkenheid bij heeft, wordt hierover voortaan gerapporteerd door de Nationale Hervormingscommissie van de regering van Curaçao.

Thema

ONDERWIJS

Visie

Alle leerlingen hebben gelijke toegang tot kwalitatief hoogstaand onderwijs en gelijke kansen voor persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Samenhang

Dit thema hangt samen met de thema's Economie en Arbeidsmarkt i.v.m. de gezamenlijke doelstelling omtrent aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs).

Eigenaar

Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

2023

- Eindrapport Nulmeting Curaçaos onderwijsbestel opgeleverd.
- Plan Mehorashon di Enseñansa.

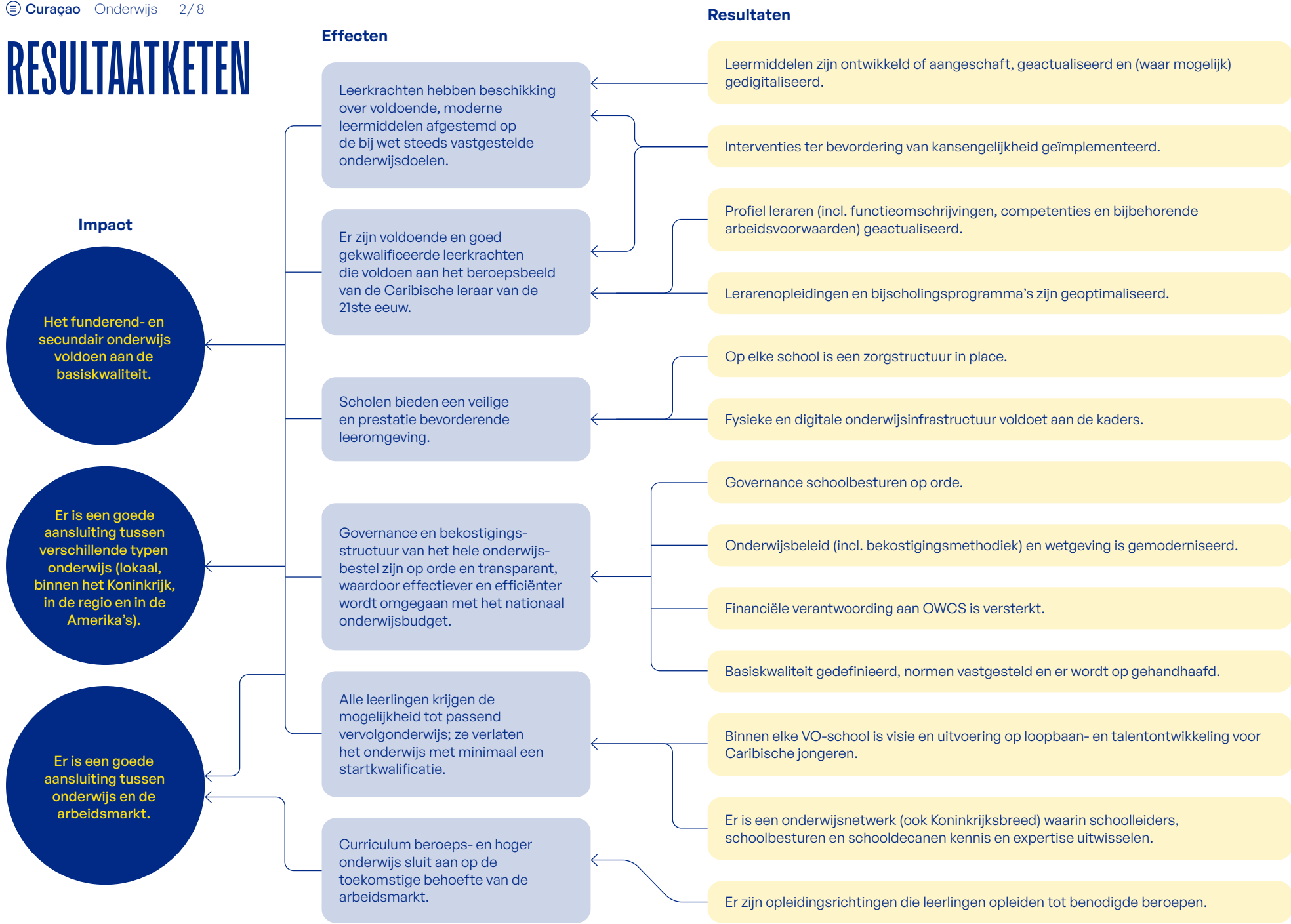
2024

- Theory of Change en Roadmap opgeleverd.
- Uitgevoerd achterstallig onderhoud scholen fase 1.

2025

- Rapporten Kansengelijkheid en basiskwaliteit

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Algemeen voor implementatie van programma ‘Mehorashon di Enseñansa’ (verbetering van het onderwijs).</p>	<p>↑ Loopt op schema.</p>	<p>Gemoderniseerde wetgeving in werking. ↑ De concept Landsverordening Speciaal Funderend onderwijs is inmiddels gereed om aan de Staten te worden aangeboden. Ondertussen is gestart met het traject van de concept landsverordening Schoolveiligheid. Het onderwijswetgevingstraject laat de samenhang zien met andere (beleids) terreinen waar ook projecten van start gaan.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Leermiddelen zijn ontwikkeld of aangeschaft, geactualiseerd en (waar mogelijk) gedigitaliseerd.</p>	<p>🕒 Projecten op het gebied van leermiddelen zijn in de Roadmap opgenomen. Er is een inventarisatie gedaan van benodigde leermiddelen. Er wordt een plan van aanpak geschreven.</p>	<p>PvA Leermiddelen vastgesteld. 🕒 Het raamwerk van het project is gereed, maar het concept plan van aanpak vergt nog uitwerking. Nu de nieuwe programma-management structuur in werking is wordt dit weer opgepakt en gekeken naar wat er nog tijdig kan worden opgeleverd.</p>	<p>Q1 2026</p>
<p>Interventies ter bevordering van kansengelijkheid geïmplementeerd.</p>	<p>↑ Naast het project Nieuwe Bekostigingsmethodiek, apart opgenomen in de UA, worden behalve de projecten die Curaçao zelf oppakt een aantal additionele project gestart met betrekking tot professionalisering van het speciaal onderwijs en portfolio werken.</p>	<p>PvA Professionaliseringstraject Speciaal Onderwijs vastgesteld. ↑ Het concept plan van aanpak applicatiecursus voor huidige docenten in het speciaal funderend onderwijs en de minor voor toekomstige docenten speciaal funderend onderwijs is in de afrondende fase alvorens het aan de Raad van Ministers zal worden aangeboden. De verwachting is dat het project in Q2 van start kan gaan.</p> <p>Portfolio-werken gekoppeld aan formatief toetsen geïmplementeerd. ↑ Er zal eerst een pilot van 12 maanden draaien om ervaring op te doen met e-portfolio werken gekoppeld aan het onderwijskundig rapport (OKR) en meer te focussen op formatief toetsen. Het concept plan van aanpak Pilot Portfolio werken is in de afrondende fase. Er zijn in dit traject al aanbieders benaderd en pilots geselecteerd. Zodra het plan is vastgesteld kan gestart worden met dit project.</p>	<p>Q2 2026</p> <p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Profiel leraren (incl. functieomschrijvingen, competenties en bijbehorende arbeidsvoorwaarden) geactualiseerd.</p>	<p>🕒 Een profiel van de Caribische leraar 21e eeuw is uitgewerkt in het Vierlandenoverleg . Het plan van aanpak Benchmark salariering is uitgebreid met functieboek en salarisstructuur.</p>	<p>Nieuw functieboek en salarisstructuur geïmplementeerd. ↗</p> <p>Het plan van aanpak is eind december vastgesteld door de Raad van Ministers. Het project gaat in Q1 van start. Er is een programma van eisen opgesteld en de aanbestedingsprocedure zal na beschikking van start gaan.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Lerarenopleidingen en bijscholingsprogramma's zijn geoptimaliseerd.</p>	<p>↗ Projecten op het gebied van leraren opleiden en bijscholen zijn in de Roadmap opgenomen en pakt Curaçao zelf op. Op het gebied van speciaal funderend onderwijs wordt er samengewerkt in het Landspakket.</p>	<p>PvA Professionaliseringstraject Speciaal Onderwijs vastgesteld. ↗</p> <p>Het concept plan van aanpak applicatiecursus voor huidige docenten in het speciaal funderend onderwijs en de minor voor toekomstige docenten speciaal funderend onderwijs is in de afrondende fase alvorens het aan de Raad van Ministers zal worden aangeboden. De verwachting is dat het project in Q2 van start kan gaan.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Op elke school is een zorgstructuur in place.</p>	<p>Projecten op het gebied van zorgstructuur zijn in de Roadmap opgenomen en pakt Curaçao zelf op.</p>		
<p>Fysieke en digitale onderwijsinfrastructuur voldoet aan de kaders.</p>	<p>↗ Loopt op schema.</p>	<p>Vastgesteld strategisch huisvestingsplan. 🕒</p> <p>Het strategisch huisvestingsplan wacht nog op de ontwikkelingen in het spreidingsplan onderwijsaanbod. Binnen het project Bekostiging wordt gewerkt aan de doorrekening van verschillende scenarios. Het spreidingsplan voor schoolgebouwen is hiervan afhankelijk. Datum is aangepast.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Operationele duurzame en toekomstbestendige uitvoeringsstructuur onderhoud scholen.</p>	<p>⌚ Schoolgebouwen die voldoen aan de norm, waaronder opgeknapte scholen, hebben een vast onderhoudsprogramma gekregen, de O-prognose. Het uitvoeren van onderhoud volgens deze methode start in Q2 van dit jaar. De financiering van het onderhoud is hieraan gekoppeld en wordt stapsgewijs duurzaam geborgd.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Uitgevoerd achterstallig onderhoud scholen fase 1, 2 en 3.</p>	<p>↗ Fase 1 is opgeleverd en in fase 2 worden negen schoolgebouwen opgeknapt. Fase 3 is gestart.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Governance schoolbesturen op orde.</p>	<p>↗ Loopt op schema.</p>	<p>Opleiding Governance voor Schoolbesturen en schoolleiders.</p>	<p>↗ Dit project bestaat uit twee delen. Ten eerste gaan schoolbesturen auditteams formeren, trainen en inzetten voor interne kwaliteitsbewaking en gezamenlijk hun bestuurlijke inrichting waar nodig te versterken. De inspectie is hier ook bij betrokken. Ten tweede start er een professionaliseringstraject voor schoolleiders en wordt er een leergang ontwikkeld voor schoolleiders. De concept plannen van aanpak zijn in de afrondende fase.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Onderwijsbeleid (incl. bekostigingsmethodiek) en wetgeving is gemoderniseerd.</p>	<p>⌚ De plannen van aanpak Bekostigingsmethodiek, Doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA en Functiehuis en salarisstructuuris zijn inmiddels vastgesteld door de Raad van Ministers en de laatste twee projecten gaan binnenkort van start. Een wetgevingsproject is in het najaar gestart en maakt vorderingen.</p>	<p>Vastgestelde actieplannen voor prioriteiten Curaçao – bekostigingsmethodiek, benchmark salariering en doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA.</p>	<p>✓ Gereed.</p>	<p>Q4 2025</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Sturingsinformatiesysteem CLOA fase 2 geïmplementeerd.</p>	<p> Het plan van aanpak CLOA fase 2 is vastgesteld door de RvM. Er zijn werkafspraken met de leverancier vastgesteld. Het project gaat na uitgifte beschikking van start.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Nieuwe bekostigingsmethodiek geïmplementeerd.</p>	<p> Het bekostigingsproject is inmiddels van start gegaan. De experts zijn aan het onderzoeken wat het omslaan naar lumpsum methode gaat betekenen en ook naar wat de uitkomsten van de evaluatie van de huidige methode kan betekenen voor de nieuwe bekostigingsmethodiek. De doorberekening van verschillende scenarios zal gefundeerde keuzes mogelijk maken.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Nieuw functieboek en salarisstructuur geïmplementeerd.</p>	<p> Het plan van aanpak is eind december vastgesteld door de Raad van Ministers. Het project gaat in Q1 van start. Er is een programma van eisen opgesteld en de aanbestedingsprocedure zal na beschikking van start gaan.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Gemoderniseerde wetgeving in werking.</p>	<p> De concept Landsverordening Speciaal Funderend onderwijs is inmiddels gereed om aan de Staten te worden aangeboden. Ondertussen is gestart met het traject van de landsverordening Schoolveiligheid.</p>	<p>Q1 2027</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
<p>Financiële verantwoording aan het ministerie van OWCS is versterkt.</p>	<p>🕒 Financiële verantwoording aan het ministerie van OWCS van door overheid bekostigde schoolbesturen, onderwijsstichtingen en overige onderwijsinstellingen zal na implementatie van de nieuwe bekostigingsmethodiek (inclusief de bekostigingsmodule in het sturingsinformatiesysteem CLOA) zijn versterkt.</p>	<p>Vastgestelde actieplannen voor prioriteiten Curaçao – bekostigingsmethodiek, benchmark salariering en doorontwikkelen sturingsinformatiesysteem CLOA.</p>	<p>✓ Gereed.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Nieuwe bekostigingsmethodiek geïmplementeerd.</p>	<p>↗ Het bekostigingsproject is inmiddels van start gegaan. De experts zijn aan het onderzoeken wat het omslaan naar lumpsum methode gaat betekenen en ook naar wat de uitkomsten van de evaluatie van de huidige methode kan betekenen voor de nieuwe bekostigingsmethodiek. De doorberekening van verschillende scenarios zal gefundeerde keuzes mogelijk maken.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Training Inspectie.</p>	<p>↗ Het concept plan van aanpak is vastgesteld door de RvM en gaat na beschikking van start.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Basiskwaliteit gedefinieerd, normen vastgesteld en er wordt op gehandhaafd.</p>	<p>🕒 De resultaten en aanbevelingen volgend uit het nader onderzoek Basiskwaliteit in het onderwijs zijn in januari 2025 gepresenteerd aan stakeholders. De aanbevelingen zijn na appreciatie van de Minister in het programma MdE opgenomen. Verschillende projecten heeft Curaçao al opgestart. De actieplannen die op de UA staan zijn inmiddels vastgesteld.</p>	<p>Nieuw functieboek en salarisstructuur geïmplementeerd.</p>	<p>↗ Het plan van aanpak is eind december vastgesteld door de Raad van Ministers. Het project gaat in Q1 van start. Er is een programma van eisen opgesteld en de aanbestedingsprocedure zal na beschikking van start gaan.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Training Inspectie.</p>	<p>↗ Het concept plan van aanpak is vastgesteld door de RvM en gaat na beschikking van start.</p>	<p>Q2 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Binnen elke Voortgezet Onderwijs-school is visie en uitvoering op loopbaan- en talentontwikkeling voor Caribische jongeren.</p>	<p>↗ Dit resultaat wordt binnen in het Vierlandenoverleg geadresseerd.</p>		
<p>Er is een onderwijsnetwerk (ook Koninkrijksbreed) waarin schoolleiders, schoolbesturen en schooldecanen kennis en expertise uitwisselen.</p>	<p>↗ Dit resultaat wordt binnen in het Vierlandenoverleg geadresseerd.</p>		
<p>Er zijn opleidingsrichtingen die leerlingen opleiden tot benodigde beroepen.</p>	<p>↗ Dit resultaat wordt binnen in het Vierlandenoverleg geadresseerd.</p>		

Thema

OVERIGE MAATREGELEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten

Er wordt een integrale doorlichting van het stelsel van toezicht (wet- en regelgeving, toezichtbeleid) op de financiële markten uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.

Status resultaten

... Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdlijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket Curaçao uitgegaan van de evaluatie door het IMF.

Deel- / tussenproducten en status

Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdlijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket Curaçao uitgegaan van de evaluatie door het IMF.

Realisatiedatum

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>Er vindt modernisering plaats van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering Depositogarantiestelsel DGS en modernisering resolutieraamwerk). Overzicht van welke wetgeving zou moeten worden aangepast, vervolgens aanpassing, besluitvorming en implementatie van de wetgeving.</p>	<p>••• Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdlijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket Curaçao uitgegaan van de evaluatie door het IMF.</p>	<p>Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdlijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket Curaçao uitgegaan van de evaluatie door het IMF.</p>	

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
<p>De governance van de CBCS wordt versterkt, conform internationale best practices waaronder door het scheiden van verschillende taken binnen de CBCS.</p>	<p>... Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdlijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket Curaçao uitgegaan van de evaluatie door het IMF.</p>	<p>Als onderdeel van de afspraken in het kader van de Ennia-resolutie (i.c. het Hoofdlijnenakkoord d.d. 15 december 2023 en de daarop betrekking hebbende moties van de Staten), zijn en worden door de CBCS de nodige hervormingen doorgevoerd ter versterking van het toezicht op de financiële sector, zoveel mogelijk rekening houdend met IMF adviezen. De kwaliteit van de doorgevoerde hervormingen in het toezicht en regelgevend kader worden in 2026 geëvalueerd via een Financial Sector Assessment Program (FSAP), die op verzoek van de CBCS wordt uitgevoerd. Gezien de zelfstandige positie van centrale banken van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, wordt er in het kader van het Landspakket Curaçao uitgegaan van de evaluatie door het IMF.</p>	
<p>Duurzaam verankerd Sociaal Vormingstraject met voldoende stageplaatsen.</p>	<p>↗ Loopt op schema.</p>	<p>Vastgesteld plan van aanpak voor Leerwerktraject voor 2025 en 2026. ↗</p> <p>Het plan van aanpak is nog niet geaccordeerd, maar bevindt zich in de afrondende fase. Alle ministeries hebben inmiddels het overeengekomen bedrag voor de komende 3 jaren schriftelijk vastgelegd. De verwachting is dat het PvA op korte termijn zal worden goedgekeurd door de RvM. Tot die tijd geschiedt de uitvoering op basis van diverse tussentijdse plannen van aanpak. Defensie en de 3 ministeries zullen binnenkort aan tafel zitten om duidelijke werkafspraken vast te leggen om de continuïteit van het project voor de komende jaren te garanderen.</p>	<p>Q1 2026</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
<p>Moderne rechtspositie en voldoende doorstroommogelijkheden voor Caribische militairen door een vastgestelde gemoderniseerde rechtspositieregeling, inclusief wettelijke inkadering en doorstroommogelijkheden.</p>	<p>↗ Loopt op schema.</p>	<p>Vastgestelde gemoderniseerde rechtspositieregeling, inclusief wettelijke inkadering en doorstroommogelijkheden.</p> <p>🕒</p>	<p>De laatste versies van de conceptlandsverordening en het landsbesluit zijn door Defensie aan Justitie aangeboden en zijn inmiddels door een jurist van commentaar voorzien. Op dit moment zijn er nog 2 knelpunten waarover de minister een definitief besluit moet nemen, alvorens bovengenoemde concepten aangeboden kunnen worden voor een wetgevingstoets en Parlementaire behandeling.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Effectief beheer en toezicht op het functioneren van het Criminaliteitsfonds door herziene en vastgestelde handboeken en een aangepaste Landsverordening Criminaliteitsbestrijdingsfonds.</p>	<p>🕒 Door wijzigingen in de personele bezetting staat de realisatie van de afspraken onder druk. Hierdoor zijn het Handboek en het Beleidsplan 2025 nog niet afgerond. De focus ligt nu op de werving van de nieuwe medewerkers.</p>	<p>Herziene en vastgestelde handboeken.</p> <p>🕒</p>	<p>Inmiddels is de Raad voor de Rechthandhaving bezig met een nieuwe toetsing van het functioneren van het criminaliteitsfonds en zal hierover rapporteren. Het herziene handboek en de aanpassing van de landsverordening zijn tijdelijk on hold gezet in afwachting van de aanbevelingen van de Raad, zodat alle verbeteringen in een keer kunnen worden aangepakt.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Aangepaste Landsverordening Criminaliteits</p> <p>🕒</p>	<p>Nog niet gestart.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Optimale bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk door het opstellen van een concept-wetsontwerp dat gereed is voor behandeling conform de wetgevingsprocedure en duidelijkheid over het bijstandsverzoek van de landen van 14 december 2022.</p>	<p>🕒 Gezien de reikwijdte van het harmoniseren van de bescherming van persoonsgegevens heeft de Raad van Ministers van Curaçao een interministeriële commissie en werkgroep ingesteld waarin de werkzaamheden worden voorbereid en gemonitord, waardoor de minister van Justitie geen mandaat (meer) heeft om hierover in het JVO besluiten te nemen. In het volgende JVO wordt besproken hoe met het besluit van de Curaçaose Raad van Ministers wordt omgegaan.</p>	<p>Opgesteld concept-wetsontwerp dat gereed is voor behandeling conform de wetgevingsprocedure.</p> <p>🕒</p>	<p>Hoofdstuk 4 van het wetsontwerp is in inmiddels aangeboden aan het JVO. Echter is de minister van Justitie niet gemachtigd om binnen het JVO platform het woord te voeren over dit onderwerp. De Raad van Ministers heeft besloten dat er een stuurgroep bestaande uit de minister president, Minister van Justitie en Minister van BPD zich verder over dit onderwerp zal buigen voor wat betreft Curaçao.</p>	<p>Q4 2025</p>

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
		<p>Duidelijkheid over het bijstandsverzoek van de landen van 14 december 2022.</p> <p>!</p>	<p>De procedure voor de werving en aanstelling van een coördinator en wetgevingsjurist is vertraagd, net als het opstellen van een verkort plan van aanpak voor een bijdrage van TWO.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Inzicht in realistische operationele uitvoeringscapaciteit voor meest vitale sectoren van de rechtsstaat door het opstellen van een instroomplanning en instroomopgave voor het OM.</p>	<p>⌚ De afronding van het meerjarig instroomplan voor het OM is in afwachting van de vaststelling van het functieboek van het OM. De werving voor kritische functies die na 1 januari 2023 vacant zijn geworden, loopt.</p>	<p>Opgesteld meerjarig instroomplan voor het OM.</p> <p>⌚</p>	<p>Het JVO is akkoord gegaan om het functieboek van het OM als agendapunt op te nemen. Inmiddels is een instroomplan opgesteld, maar er moet nog een formatierapport door het OM worden opgesteld, alvorens een meerjarig instroomplan te kunnen uitvoeren. OM heeft sinds januari 2025 ruim 18 personeelsleden geworven op grond van uitstroom na januari 2023 conform een RvM-besluit van 20 december 2023. Het ministerie zal in de komende periode een uitvoeringstoets voor het hele keten laten uitvoeren en tevens een nieuwe meerjarig instroomplan HI voor de periode 2026-2030 opstellen.</p>	<p>Q1 2026</p>
<p>Aanbod van onlinekansspelen vanuit Curaçao is gereguleerd en de aanbieders betalen de verschuldigde belastingen en licentievergoedingen.</p>	<p>⌚ De LOK is op 24 december 2024 gepubliceerd en in werking en ook de lagere regelgeving is grotendeels gereed. Er worden nog stappen genomen tenaanzien van het effectief functioneren van de toezichthouder, en een gezamenlijke evaluatie van de werking van de LOK is voorzien.</p>	<p>Effectief functionerende toezichthouder.</p> <p>⌚</p>	<p>Het inrichtingsplan van de toezichthouder is opgesteld en gedeeld met TWO. TWO heeft hierop in mei 2025 advies gegeven. Dit advies is door CGA beoordeeld en waar nodig verwerkt in de eindversie van het inrichtingsplan en het vergunningverleningsproces.</p>	<p>Q2 2026</p>

Implementation agenda and Implementation report Country package

SINT MAARTEN

1 April – 30 September 2026

CONTENTS

1. Contents	2	10. Economy	51
2. Introduction	4	Introduction	52
3. Glossary	7	Result Chain	53
4. Symbols	8	Results	54
5. Overview Themes	9	11. Healthcare	60
6. Financial management	10	Introduction	61
Introduction	11	Result Chain	62
Result chain	12	Results	63
Results	13	12. Education	71
7. Costs and effectiveness in the public sector	18	Introduction	72
Introduction	19	Result Chain	73
Result chain	20	Results	74
Results	21	13. Rule of law and other measures	77
8. Taxation	33	Introduction	78
Introduction	34	Result Chain	79
Result Chain 1	35	Results 1	80
Results 1	36	Results 2	82
Result Chain 2	37		
Results 2	38		
9. Labour market and social security	41		
Introduction	42		
Result Chain	43		
Results	44		

Sint Maarten and the Netherlands jointly implement the Country Package Sint Maarten, based on the Mutual Arrangement for Cooperation on Reforms.

The cover page of the Implementation Agenda and Implementation Report shows the Brown Pelican. This is the national symbol of Sint Maarten, it symbolizes resilience and adaptability. This is what Sint Maarten, supported by the Netherlands, strives for when implementing the reforms as described in the Country Package: a more resilient economy and society. The Implementation Agenda and Implementation Report outline the plans and progress made in the reforms. This process is symbolized by the pencil: the Brown Pelican is ready to set and follow the lines. Lastly, the colors used are the colors of the Sint Maarten National Development Vision 2020-2023 and Beyond: Growing Stronger Together.

INTRODUCTION

On December 22, 2020, Sint Maarten and the Netherlands signed the Country Package Sint Maarten. This Country Package contains a broad palette of reforms. It aims to contribute to the resilience of the economy and society. The Country Package includes reforms in the areas of financial management, public sector, taxation, the financial sector, economy, healthcare, education and rule of law.

The cooperation between Sint Maarten and the Netherlands for the Country Package was given a legal basis on April 4, 2023 in the Mutual Arrangement for Cooperation on Reforms. This arrangement has an initial term of four years with the possibility of extension. Ownership, equality and commonality are the guiding principles of the Mutual Arrangement.

The reforms from the Country Package are periodically elaborated in an Implementation Agenda, with concrete steps to be taken to realize the reforms. Progress is also reported periodically in an Implementation Report. This agenda and report are jointly prepared and adopted by Sint Maarten and the Netherlands. This is the first 2026 Implementation Agenda and Report.

Coherence

Adopted in 2022, the National Development Vision 2020-2030 and beyond (NDV) formulates the national development for Sint Maarten. This vision consists of three themes and 25 goals, namely:

- Theme 1: A compassionate and united society.
- Theme 2: A strong and resilient economy.
- Theme 3: A safe, secured, decisive and independent nation.

These themes and goals find consistency with the Sustainable Development Goals 2020 (SDG). For the realization of the vision of the NDV, the Country Package provides guidance. The multi-year reform package offered by the Country Package envisions structural support in the elaboration

of some of the goals of the NDV and implementation of the priority SDG in Sint Maarten. Because the NDV is a document created by the people of Sint Maarten for the benefit of the people of Sint Maarten, for that reason this is a guiding document that formulates the end goal and inspires all to bring about a better Sint Maarten.

Summary

In the past period, Sint Maarten has continued to make concrete progress and has reached several critical milestones in the execution of the Country Package. This marks a gradual shift from preparation and design towards structural implementation. Increasingly, reforms are moving beyond plans and analyses and are translating into tangible improvements in government processes and institutions.

A cornerstone of this progress is the strengthening of financial management. The transition to a modern ERP system has been completed, replacing the legacy financial administration system and removing a major technological barrier. At the same time, the most important financial work processes have been formalized and a risk and control framework has been established. In addition, the roadmap towards a policy-based, multi-annual budget cycle has been finalized, allowing the government to increasingly link policy priorities, resources and results for, starting with the preparation for the 2027 budget and onwards.

Progress has also been realized across other reform areas. The conclusion of the new Tax Regulation between Sint Maarten and the Netherlands (BRNS), together with the formal launch of the tax transformation trajectory and the establishment of program governance by the Minister of Finance, marks an important step in strengthening the tax administration. In the social and educational domains, the ratification of the Higher Education Ordinance, the completion of the labour market and education analysis, and the finalization of the National Mental Health Strategic Plan demonstrate that structural challenges affecting society are being addressed.

The implementation of the program to strengthen the HR function of the government is underway. The project focuses on implementing eHRM while reviewing and optimizing HR processes to increase efficiency, reduce processing time, and strengthen line management ownership of HR processes.

At the same time, the implementation of these reforms remains complex. The government's implementation capacity is limited, and the process from design to financing and execution requires careful coordination and sustained effort. The progress achieved so far demonstrates that the foundations for long-term institutional strengthening are being put in place.

Looking ahead, priorities include further strengthening financial management and the budget cycle, continuing the transformation of the tax administration, and advancing reforms that contribute to a resilient public sector, economy and society. Embedding these reforms and translating them into sustainable results requires sustained effort over multiple years. Sint Maarten therefore remains committed to this trajectory and to the joint implementation of the Country Package, guided by the principles of ownership, equality and partnership.

Reading guide

This updated Implementation Agenda and Implementation Report follows a set format for each theme chapter, combining planning and progress information.

Each theme begins with an introduction, describing the connection with other national policy documents and the Sustainable Development Goals, and results already achieved are listed. This is followed by a results chain, visualizing the link between intended results and long-term objectives. In the implementation of the Country Package, the focus is on achieving the results in Sint Maarten. The Netherlands supports this through the Temporary Working Organization (TWO). However, a result is not a goal in itself: it is necessary to bring about certain effects and generate impact. By naming the intended effects and impact, the objectives from the Country Package are made concrete.

Underlying assumptions about the achievement of goals are made explicit in this visualization, providing an unambiguous picture of the path toward the goals. On the basis of this result chain, it can be

further mapped out to what extent the implemented efforts have the desired effect and whether this brings the goals closer.

Following the result chain, each theme includes an overview of the planned results and accompanying intermediate results. Each result consists of several intermediate milestones that serve to track progress throughout the process. The planned realization dates are also included per intermediate result, ultimately providing insight into the realization of the longer term, planned results.

This document does not yet report on the realization of the effects from the results chain. Making the effects measurable requires availability of data, a baseline measurement and monitoring capacity. Because there is currently insufficient insight into the availability and quality of the right data, this is not yet reported on.

Dr. Luc F.E. Mercelina, Prime Minister of Sint Maarten

E. van der Burg, State Secretary of the Interior and Kingdom Relations

Activity

Actions, proceedings, work

The work that needs to be done to realize intermediate results. Each Implementation Agenda, activities are concretized and realized accordingly. Activities usually take several weeks to several months.

Coherence

Coherency, cohesion, connection

Connection between the Country Package and national policies and interventions of Sint Maarten (including SDGs).

Effect

Benefit, outcome

Measurable, positive changes that the Country Package aims to realize, caused by the results. It often takes several years to reach the desired level (depending on complexity, ambition and available capacity).

Impact

Goal, purpose, objective

Concise elaboration of the goals of the Country Package for the specific theme and when it is seen as successful.

Intermediate result

Component, deliverable, intermediate step, partial result

Component of a result, and the output of realized activities. Intermediate results are delivered in the interim and updated in each Implementation Agenda. It often takes several months until a year to realize them.

Owner

Commissioning authority

The ministry of Sint Maarten that is responsible for the realization of a theme and underlying results.

Result

Output, product

The elements that are needed to be able to realize certain effects. Results are often combinations of people, processes and systems. It usually takes a year or more to realize results.

Vision

Intentions

Brief description of the vision for the future on this theme, to which the Country Package contributes, based on the objectives of the Country Package.w

SYMBOLS

The following symbols are used in this document to indicate the progress of the Country Package on the level of results and intermediate results.

Ready

This (intermediate) result has been delivered and is ready. It will be moved to the list with “Completed results” in the next version of this report.

On schedule

The progress on this (intermediate) result is on schedule, no further measures or discussion needed.

Point of attention

The progress on this (intermediate) result is not on schedule. There are many, or large, challenges to deal with, which form a risk for timely realization of the planned effects. Therefore, attention and/or decision making by ministers is needed.

Not on schedule

The progress on this (intermediate) result is not on schedule. Underlying activities are facing issues related to planning, quality or scope. These issues are solvable; TWO and the counterparts in Sint Maarten are making arrangements to get back on schedule or discussing new deadlines.

Not started yet

The underlying activities that are supposed to contribute to the realization of this (intermediate) result have not started yet.

OVERVIEW THEMES

A.

Theme

FINANCIAL MANAGEMENT

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to financial management aim to achieve that the budget cycle is efficient and effective, which means that the national government is 'in control' of the public finances and is adequately accountable to the parliament.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 22 and 23. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goal 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Finance.

Completed intermediate results

2022

- IST and SOLL of the financial processes elaborated, including the functional requirements and wishes for an integrated financial (ERP) system.
- Review of the budget process completed.
- Clean-up of the balance sheet and interim accounts.
- Catch-up preparation of annual accounts 2019, 2020, 2021.
- Strengthening the capacity of the financial function of the Ministry of Finance.

2023

- Improvements in the process and lead time for delivery and audit of annual accounts.

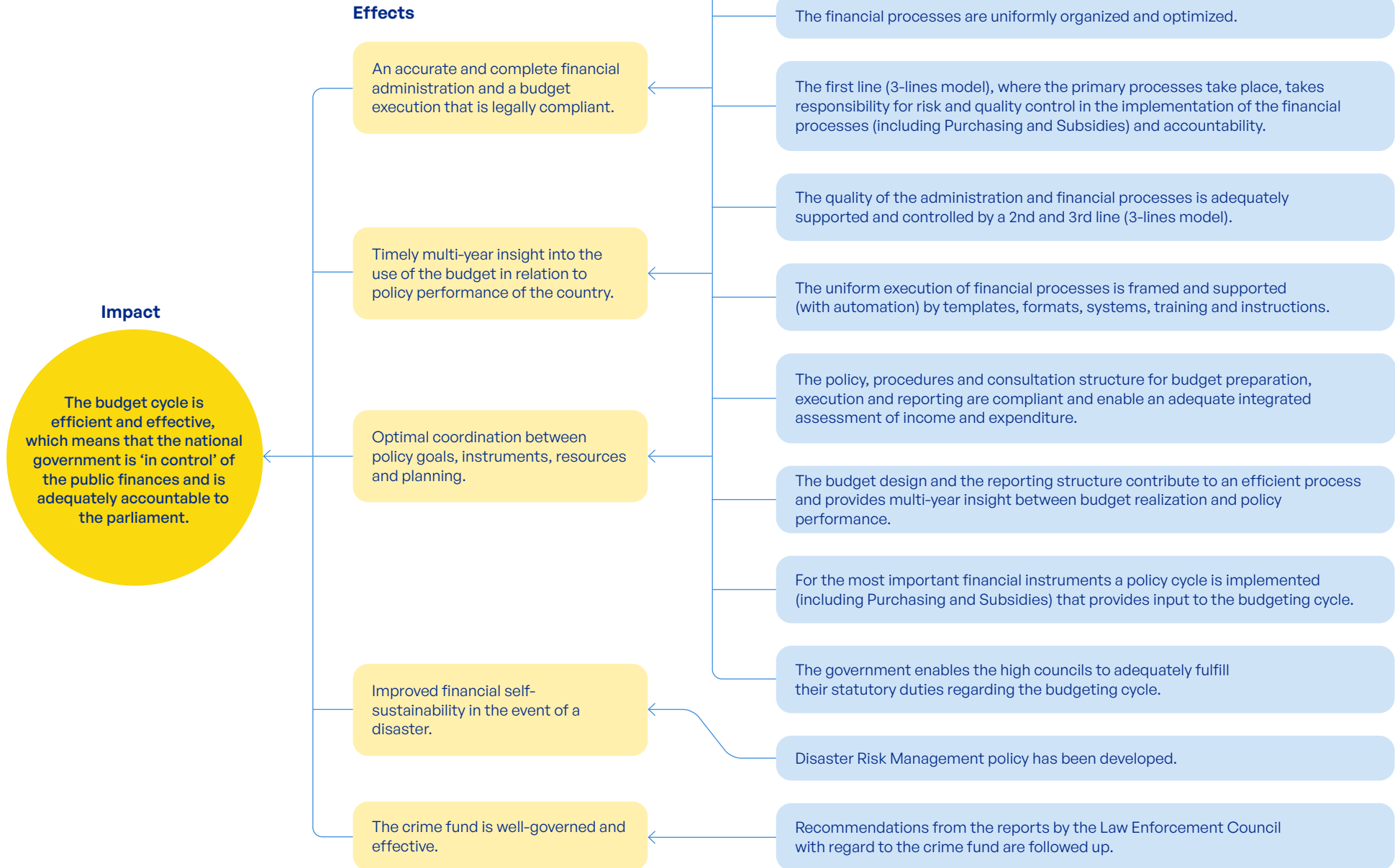
2024

- Period closings and internal controls set up.
- Budgetary policy and budget rules established.
- Budget preparation planning drawn up.
- A central receipt of all invoices at the Ministry of Finance.
- Financial Legal Framework was established.
- Adjustments to optimize the financial regulations in 2025 and 2026, have been identified.
- A functional and technical design and a design of a risk and control framework for the SOLL of the most important financial work processes has been established.
- The control framework for the IST has been designed and implemented.

2025/2026

- The most important financial work processes have been established (AO).
- A risk and control framework for the most important financial work processes has been established.
- Foundational set up and go live of Microsoft Dynamics 365 Finance & Operations, replacing the current financial administration system, Decade.
- Principles, design, process, roadmap of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2026 & 2027 established.
- Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle in Budget 2026.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>The legislation, accounting regulations and frameworks for financial management, reporting and control have been optimized.</p>	<p>🕒 Conform the program plan a Financial Legal Framework and optimized financial regulations are prepared, established and implemented to improve compliance with applicable regulations.</p>	<p>The optimized financial regulations have been implemented.</p>	<p>🕒 Due to resourcing issues and the lengthy legislative process the start of the implementation is delayed and will be completed in 2027, instead of 2026. The adjusted planning extends beyond the end date of the mutual agreement. The continuation of the Future of Government Finance program has yet to be decided.</p>	<p>Q4 2027</p>
<p>The financial processes are uniformly organized and optimized.</p>	<p>🕒 In effect the results will be achieved largely as planned, but the automation will take place more phased during 2026 instead of with a big bang at the beginning of 2026.</p>	<p>The most important financial work processes have been established (AO).</p>	<p>✓ Formalization by the Council of Ministers took place in October 2025.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>The most important financial work processes have been technically implemented, in line with the new financial system.</p>	<p>↗ The project is on track to be completed according to the established time line.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>The other financial work processes have been designed, established (AO) and technically implemented, in line with the new financial system.</p>	<p>🕒 First focus is on the most important work processes. In a later fase of the program also the other smaller work processes will be designed, established and implemented. Due to the impact of the total project on the organization, implementation will probably start in 2027 instead of 2026. The adjusted planning extends beyond the end date of the mutual agreement. The continuation of the Future of Government Finance program has yet to be decided.</p>	<p>Q4 2027</p>
<p>The first line (3-lines model), where the primary processes take place, takes responsibility for risk and quality control in the implementation of the financial processes (including Purchasing and Subsidies) and accountability.</p>	<p>↗ Conform the program plan a control frame work will be designed, established and implemented for the current IST and the future SOLL situation.</p>	<p>A risk and control framework for the most important financial work processes has been established.</p>	<p>✓ Formalization by the Council of Ministers took place in October 2025.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>A well-functioning risk and control framework for the most important financial work processes has been implemented.</p>	<p>↗ Implementation of the SOLL framework is underway and will be finalized together with the automation of the most important financial work processes.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>The quality of the administration and financial processes is adequately supported and controlled by a 2nd and 3rd line (3-lines model).</p>	<p>🕒 The design for the organizational structure has been delayed. The implementation will start as soon as possible, but the legal formalization will probably take place during 2027.</p>	<p>Design for the organizational structure of the financial organization (1st, 2nd and 3rd line) based on new policy-based budget cycle, SOLL process design and Cartac recommendations.</p>	<p>🕒 Project started but could not be finished as planned, because it was dependent on the formalization of the processes and resourcing issues within the project. Design will take place in 2026 instead of 2025.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Concerning the critical functions, the new organizational structure of the financial organization is established and implemented.</p>	<p>🕒 Due to the delay in the design of the organizational structure, practical implementation will probably be done before the end of Q2 2027 (i.o. Q1), but formal implementation will take longer due to the legislative process. The adjusted planning extends beyond the end date of the mutual agreement. The continuation of the Future of Government Finance program has yet to be decided.</p>	<p>Q4 2027</p>
<p>The uniform execution of financial processes is framed and supported (with automation) by templates, formats, systems, training and instructions.</p>	<p>🕒 There is a delay and a different approach to secure better results. The automation will take place more phased during 2026 instead of with a big bang at the start of 2026.</p>	<p>Foundational set up and go live of Microsoft Dynamics 365 Finance & Operations, replacing the current financial administration system, Decade.</p>	<p>✓ The implementation is completed. The new system is live.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Optimal implementation of the financial processes and their controls through appropriate configurations of these processes in Microsoft Dynamics 365 Finance & Operations, CRM (and / or Azure), supplemented by effective integration of these processes into the organization.</p>	<p>↗ The project is on track to be completed according the established timeline.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>The policy, procedures and consultation structure for budget preparation, execution and reporting are compliant and enable an adequate integrated assessment of income and expenditure.</p>	<p>↗ Despite the delay in the procurement of the external support for design and implementation, the planning is still geared towards Budget 2026 & 2027.</p>	<p>Principles, design, process, roadmap of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2026 & 2027 established.</p>	<p>✓ The design is completed.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2026.</p>	<p>✓ First phase is completed. Multi-annual budgeting will be implemented in Budget 2027.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Completion of the second phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2027.</p>	<p>↗ Plateau 1 is divided in two phases to manage the impact of the project on the organization. The first phase is focused on small improvements in Budget 2026 and in the second phase further steps will be taken in Budget 2027 towards multi-annual budgeting.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding the annual report 2026.</p>	<p>↗ The annual report 2026 will mirror the changes made in plateau 1 for budget 2026. The planning extends beyond the end date of the mutual agreement. The continuation of the Future of Government Finance program has yet to be decided.</p>	<p>Q3 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>The budget design and the reporting structure contribute to an efficient process and provides multi-year insight between budget realization and policy performance.</p>	<p>↗ Despite the delay in the procurement of the external support for design and implementation, the planning is still geared towards Budget 2026 & 2027.</p>	<p>Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2026.</p>	<p>✓ First phase is completed. Multi-annual budgeting will be implemented in Budget 2027.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Completion of the second phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding Budget 2027.</p>	<p>↗ Plateau 1 is divided in two phases to manage the impact of the project on the organization. The first phase is focused on small improvements in Budget 2026 and in the second phase further steps will be taken in Budget 2027 towards multi-annual budgeting.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Completion of the first phase of plateau 1 of improving towards a policy-based budget cycle (multi-annual budgeting), regarding the annual report 2026.</p>	<p>↗ The annual report 2026 will mirror the changes made in plateau 1 for budget 2026. The planning extends beyond the end date of the mutual agreement. The continuation of the Future of Government Finance program has yet to be decided.</p>	<p>Q3 2027</p>
<p>For the most important financial instruments a policy cycle is implemented (including Purchasing and Subsidies) that provides input to the budgeting cycle.</p>	<p>...</p>	<p>...</p>	<p>This result is contributed by the other deliverables and new activities will probably not start before the end date of the mutual agreement . The planned improvements in financial management, such as organizing the purchasing process, the subsidy process and implementing improvements in the budget and accountability process, will contribute directly and indirectly to an improvement of the policy cycle. To manage the impact on the organization, the program first focuses on improving financial management, which will also form the bases for later improvements in financial policy.</p>	

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>The government enables the high councils to adequately fulfill their statutory duties regarding the budgeting cycle.</p>	<p>...</p>		<p>...</p> <p>This result is contributed by the other deliverables and new activities will probably not start before the end date of the mutual agreement . The planned improvements in financial management, such as optimizing accounting regulations, the design and control of the financial work processes by means of the 3-lines model and the implementation of improvements in the budget process/design, will help the high councils of state to fulfill their statutory duties. At this point in time no certain activities have been recognized, other than the activities that already are part of the program.</p>	
<p>Recommendations from the reports by the Law Enforcement Council with regard to the crime fund are followed up.</p>	<p>!</p> <p>The project has received renewed attention. Progress remains limited, but a clearer pathway has been defined, including concrete follow-up actions and stakeholder alignment. The regulation of the crime fund remains a priority, with steps now in place to move the process forward.</p>	<p>The crime fund is fully set up and effectively managed and all recommendations are properly followed up.</p>	<p>🕒</p> <p>Progress has been made in the areas of policy, organization, and administration. The Ministry of Justice intends to submit the 2026 Policy Plan, together with the Government Operating Budget, to the Parliament of Sint Maarten. The engagement of the required expertise to support the implementation of the Crime Fund assignment is foreseen following approval of the budget and policy plan.</p>	<p>Q4 2026</p>

Theme

COSTS AND EFFECTIVENESS IN THE PUBLIC SECTOR

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to cost and public sector effectiveness aim to: 1) increasing the efficiency of the public sector by reducing the public wage bill (in line with the Caribbean average of 10 percent of GDP) and reducing the cost of the public sector overall, and 2) increase the quality and effectiveness (including execution power) of the public sector.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 14, 17 and 22. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goal 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of General Affairs, Ministry of Tourism, Economic Affairs, Transport and Telecommunication.

Completed intermediate results

2023

- ICT Incident management process implemented.
- ICT Service request process implemented.
- Software License strategy implemented.
- Employee Satisfaction and Exit survey conducted.
- Management training Sint Maarten Government conducted.
- Review of legislation Sint Maarten conducted.

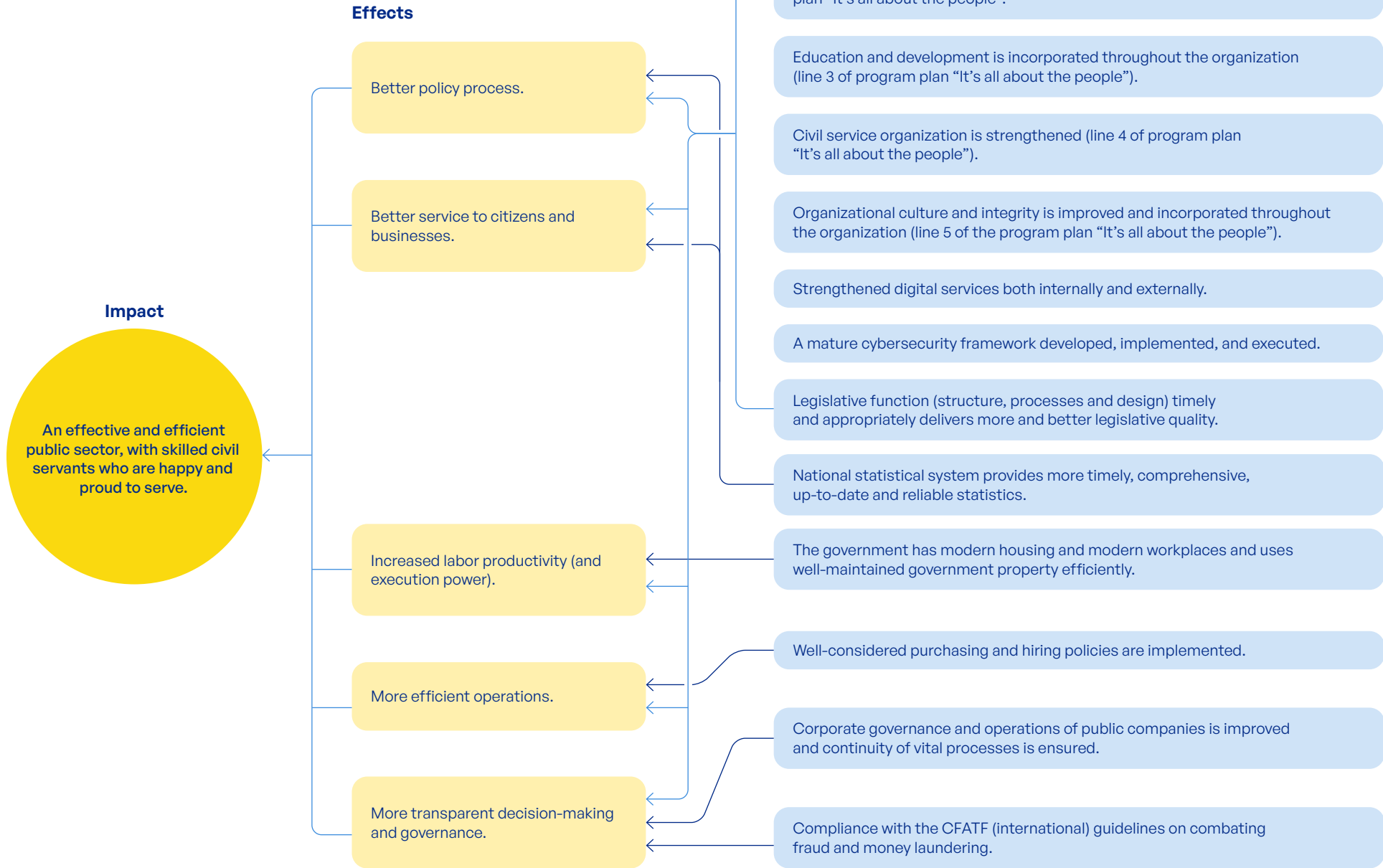
2024

- Subsidy granted to connect legal department to legal databases and literature.
- Reviewed and set up processes within the IT department.
- Adopted plan of approach ‘Rivet the ICT department’.
- Digital legal information systems have been made accessible.
- Peer review conducted at the Department of Statistics (STAT).
- Lists drafted of government buildings (owned and rented).

2025

- IT department function book.
- Finalized project revamping ICT.
- Awareness campaign cyber security.
- Access to digital legal information systems.
- Peer review at the Department of Statistics (STAT).

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>HR function is strengthened (line 1 of program plan “It’s all about the people”).</p>	<p>↗ The project plan is being executed under the leadership of a external project manager, supported by an HR Business Partner expert. The objective is to implement eHRM while reviewing and optimizing HR processes to increase efficiency, reduce processing time and strengthen line management ownership of HR processes.</p>	<p>HR Business partner is implemented, and line managers have assumed their HR responsibilities as part of integral management.</p>	<p>↗ The project has commenced and the implementation plan is currently being developed.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>A clear distinction and separation of personnel responsibilities between managers and HR Business partners.</p>	<p>↗ The project has commenced and the implementation plan is currently being developed.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>A training program is developed for existing and incoming P-consultants and P-employees. The same goes for line managers.</p>	<p>↗ The project has commenced and the implementation plan is currently being developed.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Work processes are completed, updated (descriptions), and implemented.</p>	<p>↗ The review and update of work processes has commenced and is currently in progress. Process descriptions are being completed, updated, and prepared for implementation.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>eHRM consisting of Microsoft Dynamics 365 HR, coupling via templates with AIMS, including a digitalized HR advisory and decision-making process in AIMS, including an Employee Self-service Portal (ESP), and a management authorization level, and a coupling with PayRoll Pro have been implemented.</p>	<p>↗ The project has commenced and the implementation plan is currently being developed.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Strategic human resource management is implemented (line 2 of the program plan “It’s all about the people”).</p>	<p> The plan of approach is in the final stages of the approval process. It aims to ensure that all public servants are deployed in roles aligned with their competencies, supported by the Mobility and Career Center and the Government Training Center (GTC) in the areas of HR, management, and professional development.</p>	<p>A set-up mobility and career center. </p>	<p>The plan of approach is pending final approval. The timelines of the action plan remain within the current term of the TWO.</p>	
		<p>HR communication and promotion is incorporated in the organization. </p>	<p>The plan of approach is pending final approval. The timelines of the action plan remain within the current term of the TWO.</p>	
<p>Education and development is incorporated throughout the organization (line 3 of program plan “It’s all about the people”).</p>	<p> The action plan has been submitted for approval; however, due to its scope, full implementation within the current timeframe is no longer feasible. The plan will therefore be divided into manageable phases to ensure that the foundation for the overall program can be established within the current duration of the Country Package. The train-the-trainer component has already been approved and is currently in the procurement phase.</p>	<p>A set-up Government Training Center: the development of a complete curriculum/ hiring of a CDE for first three months. A train-the-trainer program, the selection of potential internal trainers. </p>	<p>The action plan has been submitted for approval and is being restructured into phased, manageable components to enable execution within the current Country Package timeframe. Prioritization is focused on establishing the foundational elements of the overall program during this period. The train-the-trainer component has been approved, and procurement is underway.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>A revamped HR cycle is in place. </p>	<p>The project was successfully executed and completed by Sint Maarten independently (both human and financial). The results were implemented first through information and training, and then through integration into the HR Cycle.</p>	<p>Q4 2025</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Civil service organization is strengthened (line 4 of program plan “It’s all about the people”).</p>	<p>⋯ Not started yet. The establishment of an effective governance structure and the revision of the function books for all ministries are planned for a subsequent phase under the overarching program and may be included in a potential extension of the Country Package.</p>	<p>An effective governance structure is in effect. ⋯ Not started yet.</p> <hr/> <p>Revised function books for every ministry. ⋯ Not started yet.</p>	
<p>Organizational culture and integrity is improved and incorporated throughout the organization (line 5 of the program plan “It’s all about the people”).</p>	<p>↗ Implementation is on schedule. An Employee Engagement Council has been established with a two-year action plan, and the Promoting Integrity plan of approach is in the final stage of approval. A second employee satisfaction survey is planned for 2027.</p>	<p>An effectively functioning Employee Engagement Council. ↗ An Employee Engagement Council (EEC) has been established and provided with its own budget, ensuring it has both the mandate and resources to operate effectively. The council members have already participated in team-building training, during which they developed and agreed upon a two-year action plan to guide their work and strengthen employee involvement throughout the organization. The EEC presented its first progress report to the PM.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
		<p>Integrity is incorporated as an effective and integral part of the organization.</p> 	<p>The plan of approach is in the final phase of the approval process. Following approval, implementation will focus on establishing and operationalizing the integrity framework. This includes the adoption of an integrity policy; the development of a framework, training, and formal appointment of internal confidential advisors; the appointment of a lead confidential advisor; and the selection and appointment of external confidential advisors. In addition, an onboarding training module will be introduced, supported by a government-wide awareness campaign and the organization of an integrity conference to embed integrity structurally within the organization.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>A set of shared values is adopted and internalized by the organization.</p> 	<p>The plan of approach is in the final phase of the approval process. Following approval, implementation will focus on establishing and operationalizing the integrity framework. This includes the adoption of an integrity policy; the development of a framework, training, and formal appointment of internal confidential advisors; the appointment of a lead confidential advisor; and the selection and appointment of external confidential advisors. In addition, an onboarding training module will be introduced, supported by a government-wide awareness campaign and the organization of an integrity conference to embed integrity structurally within the organization.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>Strengthened digital services both internally and externally.</p>	<p>↑ Activities are on track, and the foundations laid by previous efforts are being embedded within the organization, further strengthening the government's ICT capacity.</p>	<p>First version of a service book is published.</p>	<p>↑ Final validation of the service book took longer than anticipated with changes within the ICT department that led to some changes to the last draft .</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Curriculum to support employee maturity is published.</p>	<p>✓ Training manual, tooling created are completed and shared with HR.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Establishing the revised management structure in accordance with the Rivet plan.</p>	<p>↑ The reorganization will be completed with a slight delay due to delays within the ongoing recruitment process. The key positions have been filled, including Head of Innovation, Head of Operations, Help Desk Coordinator, and System Administrator. In total, eight new positions have been filled. Recruitment for the final critical position is in its final stage and is expected to be completed in the second quarter of 2026.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Legislative function (structure, processes and design) timely and appropriately delivers more and better legislative quality.</p>	<p>🕒 Strengthening the legislative function is progressing by small steps. Given the current country package end date of April 2027, the likelihood of full institutional strengthening within the remaining timeframe is considered low. A subsidy has been granted in december 2025 for two intermediate results (hiring a legal project manager and updating the Draaiboek and Aanwijzingen Regelgeving).</p>	<p>Legal project manager to support the department head of legislation.</p>	<p>... The legal project manager will help the head of the legal department with creating a legislation calendar, an education plan, an approach for implementation of the report, etc.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Up-to-date Draaiboek and Aanwijzingen Regelgeving.</p>	<p>... The Draaiboek was last revised in 2013 and the Aanwijzingen Regelgeving in 2019. There is therefore a need to update these documents.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>National statistical system provides more timely, comprehensive, up-to-date and reliable statistics.</p>	<p>🕒 Progress on strengthening the national statistical system has been limited. Given the current country package end date of April 2027, the likelihood of full institutional strengthening and implementation within the remaining timeframe is considered low. In parallel, an initiative to introduce a price monitoring tool to improve price data collection was developed and reached final assessment stage, but was subsequently withdrawn by Sint Maarten. For the upcoming six-month period, priority will be given to: - Monitoring progress on the Statistics Ordinance drafting process - Obtaining clarity from Sint Maarten regarding the submission of a Plan of Approach - Assessing whether limited, targeted capacity-building measures can still be realized within the remaining program timeframe.</p>	<p>Conducted peer review at the Department of Statistics (STAT).</p>	<p>✓ Peer review was completed, report and suggestions were given. No follow up with stakeholders done yet.</p>	<p>Q2 2024</p>
		<p>Drafted Department of Statistics Plan of Approach.</p>	<p>🕒 No draft Plan of Approach has been submitted to date. TWO remains dependent on a formal proposal from Sint Maarten. Without an approved Plan of Approach, implementation within the remaining program period will not be feasible.</p>	<p>Q1 2025</p>
		<p>Drafted new Statistics Ordinance</p>	<p>🕒 The drafting process remains ongoing. Technical refinement and alignment continue. Finalization is currently expected in 2026. Further delays will directly impact the feasibility of implementation before program closure.</p>	<p>Q1 2025</p>
		<p>Implemented Department of Statistics Plan of Approach.</p>	<p>⋯ Implementation has not started and remains conditional upon the approval of a Plan of Approach. Based on the current timeline, substantial implementation before April 2027 is unlikely.</p>	<p>Q2 2027</p>
<p>The government has modern housing and modern workplaces and uses well-maintained government property efficiently.</p>	<p>🕒 The project is progressing gradually. Once stable management is in place within the Department of Facility Affairs, momentum can continue to build, alignment can be maintained, and consistent efforts can be sustained toward achieving the intended results.</p>	<p>Validated lists of government buildings (owned and rented).</p>	<p>🕒 The lists with government owned and rental buildings are still in process of validation</p>	<p>Q2 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
		<p>Establish housing guidelines for Government services.</p>	<p> The housing policy is near completion but has experienced delays due to staffing shortages within the Facilities Department, which have required the Head of Department to focus primarily on operational duties rather than policy development. While the policy is close to completion, several ongoing projects still need to be integrated before it can be finalized.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Full insight into Housing Costs</p>	<p> Based on the verified building inventory and the associated costs, a baseline position can now be established against which future savings can be measured.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Determining the surface area standard per workplace and the ratio of workplace to FTE</p>	<p> A request for two project managers is currently under review by TWO, pending approval. This request is based on the approved plan of approach.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Well-considered purchasing and hiring policies are implemented.</p>	<p>... This will be integrated into the ICT implementation.</p>			

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Corporate governance and operations of public companies is improved and continuity of vital processes is ensured.</p>	<p>! Progress on strengthening corporate governance continues, primarily at government level. The Participation Policy (deelnemingenbeleid) is nearing finalization and the operationalization of the legislative framework regarding top income standards (LNT) is at an advanced stage. The focus is shifting towards implementation and operationalization of these frameworks, including strengthening of corporate governance processes.</p>	<p>Drafted Development, Operation and Maintenance Agreement (DOMA).</p>	<p>! The asset structure proposal for the airport has been reviewed and is to be discussed at ministerial level. There has been limited progress on the roll-out of the recommendations in this proposal. Initial discussions focused on the Airport as a pilot case. Given the broader development of the Participation Policy (deelnemingenbeleid) and implementation of LNT framework, consideration is being given to applying governance improvements across multiple government-owned companies. Further steps will depend on alignment regarding sequencing and scope.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Established new code and legislation for the airport.</p>	<p>! Significant progress has been made at government level with regard to the Participation Policy (deelnemingenbeleid) and dividend policy as well as the implementation of the legislative framework on top income standards (LNT). These frameworks and documents are nearing completion and will form the basis for strengthening governance practices. The next phase involves translating these frameworks into operational processes, including adjustments within the Corporate Governance Legislation and across government-owned companies.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
		<p>Appointed project manager (if it turns out necessary and possible).</p>	<p> To support the implementation phase, a draft proposal has been discussed for additional secretarial capacity and subject matter expertise. Formalization of this support remains pending, as a formal request from Sint Maarten has not yet been received. Clarification of support arrangements will facilitate structured implementation of the new governance frameworks.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Developed plan of approach to strengthen corporate governance.</p>	<p> With the Participation Policy (deelne- mingenbeleid) and LNT framework nearing completion, main focus is on strengthening corporate governance primarily from a government perspective towards the Government owned Companies. This includes the phased organizational embedding of these policies together with the finalization of the improvement of the overall legislative framework.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Compliance with the Caribbean Financial Action Task Force (CFATF), international guidelines on combating fraud and money laundering.</p>	<p>↗ The 2025 CFATF evaluation identified significant deficiencies requiring structural improvement at national level. Addressing these findings requires coordinated action across competent authorities, including at least the FIU (MOT), Public Prosecutor’s Office, Central Bank of Curaçao and Sint Maarten (CBCS), Customs, KPSM and other relevant institutions. A national-level approach is required rather than isolated institutional interventions. In light of the limited remaining duration of the Country Package (until April 2027), the feasibility of large-scale implementation support remains uncertain. Immediate, visible progress is however necessary in the short term to mitigate the risk of enhanced monitoring. In the coming year, priority will be given to: - Completing the national inventory and establishing a remediation roadmap. - Identifying immediate actions that demonstrate measurable progress. - Mobilizing short-term technical assistance where feasible.</p>	<p>Implementation of National Risk Assessment (NRA). ✓</p> <p>The NRA has been formally adopted and published. The 2025 CFATF evaluation underlines the urgency of translating identified risks into concrete supervisory, investigative and prosecutorial actions. Implementation requires coordinated prioritization across competent authorities, supported by structured monitoring and clear allocation of responsibilities.</p>	<p>Q2 2025</p>
		<p>Plan of Approach to strengthen FIU. ✓</p> <p>The draft plan of approach concerning replacement of the FIU registers reached the finalization stage but was subsequently withdrawn by the FIU, as the government of Sint Maarten provided sufficient resources to cover the related costs thereof.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
		<p>Development of national Plan of Approach following 2025 CFATF evaluation </p>	<p>The 2025 CFATF evaluation identified significant deficiencies requiring coordinated remediation at national level. On the short term, options are being explored for short-term technical support through cooperation with the FATF unit of the Dutch Ministry of Finance, FIU Netherlands and regional partners. This will focus on the deficiencies that are mentioned in the Mutual Evaluation Report (MER) of July 2025 and the priorities set by the workgroup. In parallel, it has been agreed with the Minister that follow-up should be structured as a national approach rather than isolated institutional interventions. The ultimate goal is to create a longer term national plan to ensure that Sint Maarten can sustainably work on becoming compliant. TWO will assist the Ministry of Justice in outlining an integrated national approach.</p>	<p>Q3 2026</p>
<p>A mature cybersecurity framework developed, implemented, and executed.</p>	<p> The project is currently in the development phase, during which the details are being further defined and structured.</p>	<p>Development of a Cyber security strategy </p> <p>Set up Cyber Security governance and risk management structure </p> <p>Identity and access management system clean up </p>	<p>The plan of approach is in the final phase of the approval process.</p> <p>The plan of approach is in the final phase of the approval process.</p> <p>The plan of approach is in the final phase of the approval process.</p>	<p>Q2 2026</p> <p>Q4 2026</p> <p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Institutional Strengthening of Senior Civil Service Leadership.</p>	<p>↗ This result focuses on strengthening the collective leadership capacity of the senior civil service level by enhancing the functioning of the SG Platform as a coordination and steering body across ministries. While the SG Platform does not have a formalized statutory mandate as an executive governance body, it functions as the primary forum for inter-ministerial coordination at senior civil service level. Strengthening its structure and working methods is essential to ensure more consistent strategic steering of reform implementation.</p>	<p>SG Platform actively steering and monitoring reform implementation</p>	<p>↗ A governance training was facilitated by TWO as part of on-going discussions on strengthening the SG platform. The following initiatives are pursued: - Regular documented meetings with structured agendas and decision logs. - Improved follow-up and internal monitoring of reform implementation across ministries. - Exploration and potential establishment of a Corporate Secretary function (through BAK) to professionalize coordination, documentation and continuity of the SG Platform. Ownership of this result rests fully with the SG Platform. TWO acts in a facilitating and supporting role where requested.</p>	<p>Q1 2027</p>

Theme

TAXATION

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures relating to taxes aim to:
1) establish a robust tax system with a broad base, which contributes to a fairer distribution of income, stimulation of the economy and feasibility and controllability by the Tax Office, 2) establish an adequately organized tax authority.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 22 and 23. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 10 (Reduce inequality within and among countries), 16 (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels), and 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Finance.

Completed intermediate results

2023

- Capacity problem at the Inspectorate alleviated by audits carried out by the Internal Revenue Service (SBAB).

2024

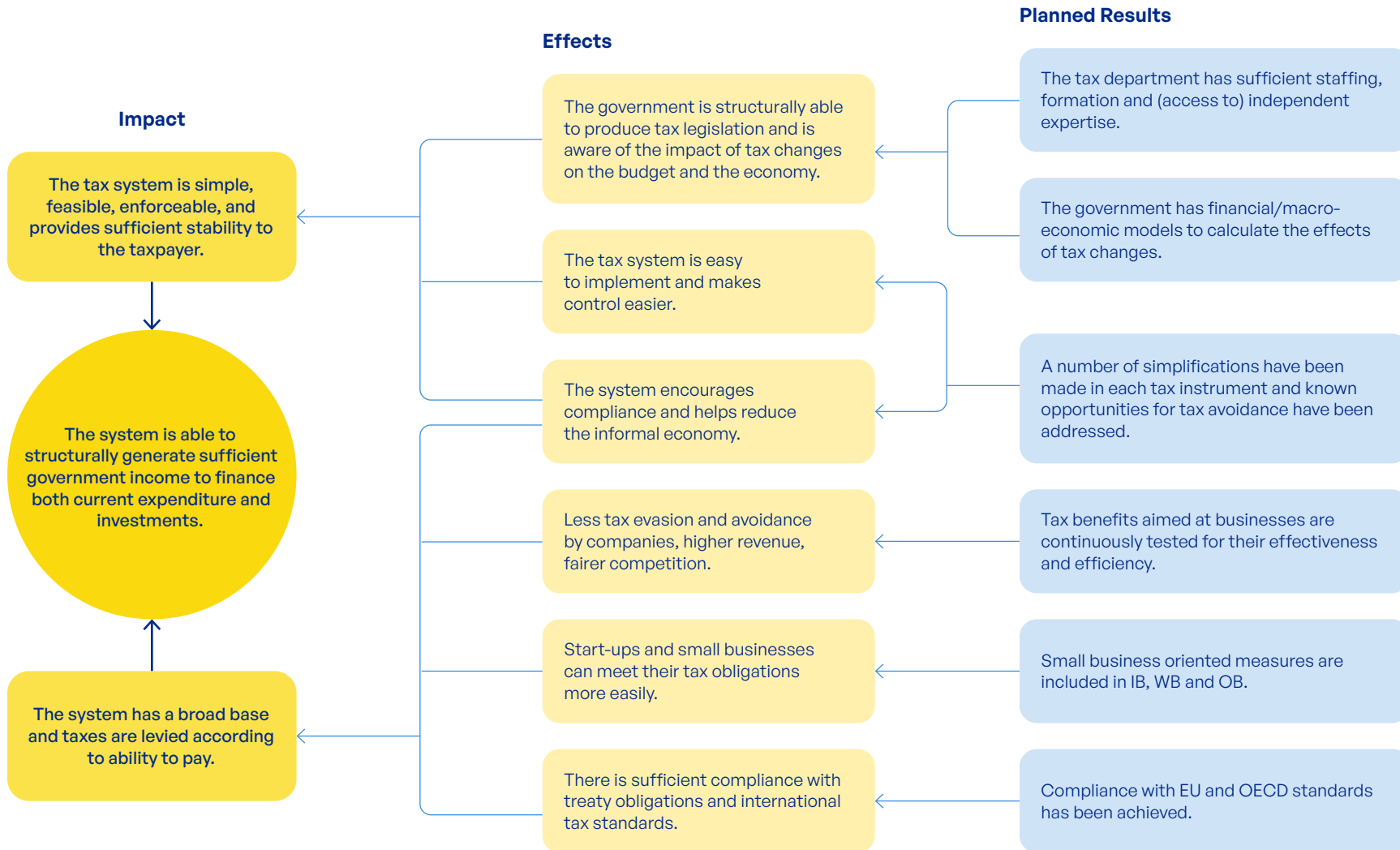
- “Position paper” tax review agenda adopted by minister and presented to parliament.
- “Quick wins” file clean-up and elimination of implementation backlogs at Tax Administration implemented.
- Project Management Team “transformation tax administration” installed and launched.
- Procurement process of new ICT completed.
- Draft Tax Arrangement Netherlands - St. Maarten completed and on its way to parliaments for approval.

2025

- Adoption and publication Belastingregeling Nederland-Sint Maarten.

RESULT CHAIN 1

Reform of the tax system

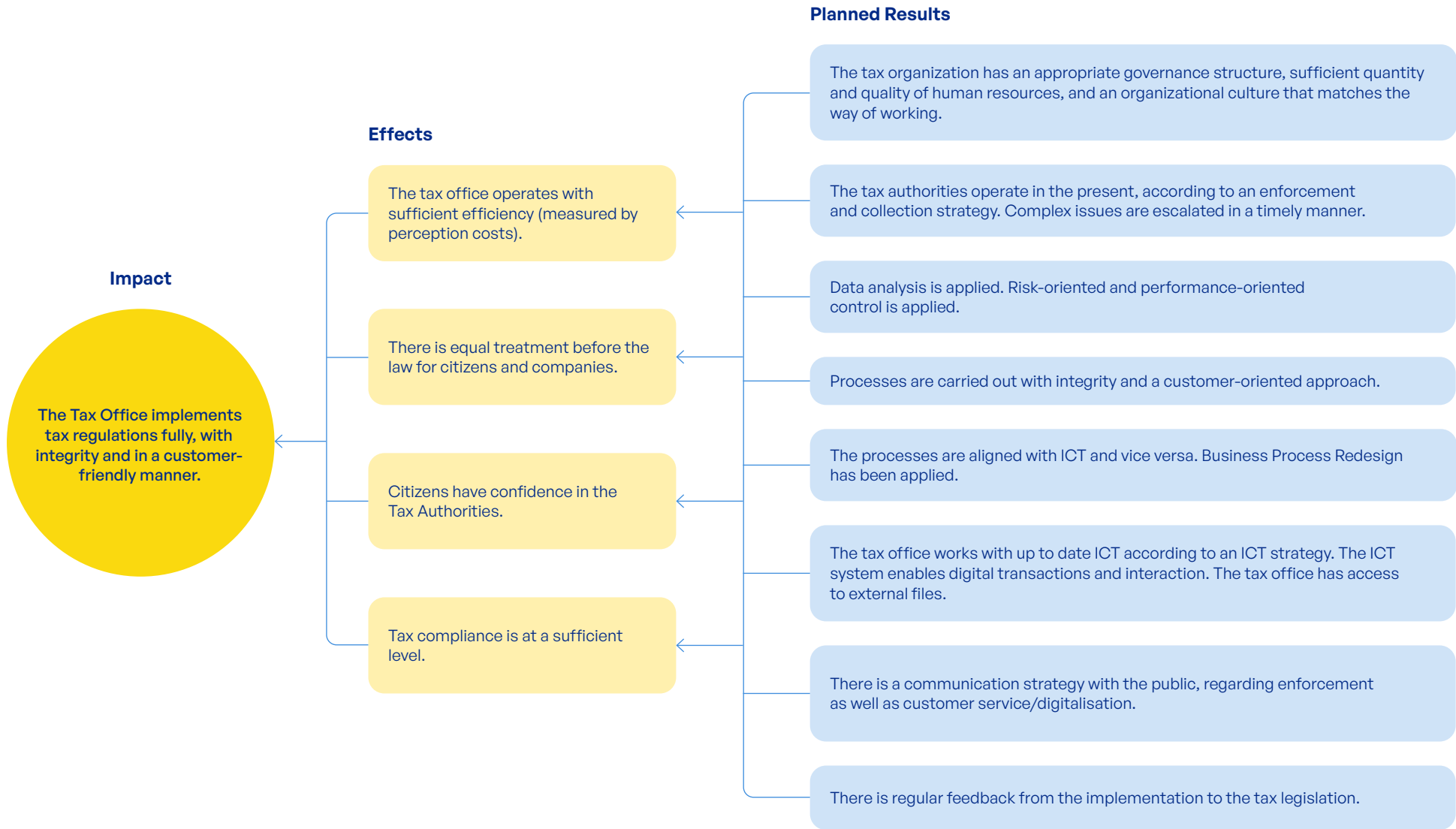
RESULTS 1

Reform of the tax system

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
The fiscal affairs department has sufficient staffing, formation and (access to) independent expertise.	... This result is not being monitored at this time.		
The government has financial/ macroeconomic models to calculate the effects of tax changes.	... This result is not being monitored at this time.		
A number of simplifications have been made in each tax instrument and known opportunities for tax avoidance have been addressed.	⌚ Some revisions are on course for parliament, tax reform measures - previously known as 'position paper' suffered delay.	The tax reform framework (position paper) package of legislation is adopted. ⌚	A number of tax reform measures - previously known as 'position paper' is expected to be ready for the advisory councils in Q3 2026. Q3 2026
		Law to eliminate outdated legislation (Landsverordening belastinghervorming fase 1) is adopted. ↗	This law seeks to repair a number of outdated pieces of tax legislation and a number of loopholes. It is ready to be handled in parliament. Q2 2026
		Revision of the General National Ordinance National Taxes (Algemene landsverordening landsbelastingen, ALL) is adopted. ↗	The ALL is in its final stages of preparation for parliament, expected to be decided upon in Q2 2026. Q2 2026
Tax benefits aimed at businesses are continuously tested for their effectiveness and efficiency.	⌚ Analysis and decision making takes longer than anticipated.	New policy and legislation on tax holidays/ investment incentives. ⌚	A plan of approach and the establishment of a committee to tackle the subject of tax holidays/ investment incentives is expected in Q4 2026. Q4 2026
Small business oriented measures are included in IB, WB and OB.	... This result is not being monitored at this time.		
Compliance with EU and OECD standards has been achieved.	✓ This result has been reached.	05. Adoption and publication Belastingregeling Nederland-Sint Maarten. ✓	The new tax Regulation Sint Maarten - Netherlands (BRNS) is concluded. Q2 2026

RESULT CHAIN 2

Reform of the tax authority

RESULTS 2

Reform of the tax authority

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>The tax organization has an appropriate governance structure, sufficient quantity and quality of human resources, and an organizational culture that matches the way of working.</p>	<p>⌚ Several partial goals have been achieved, overall delay because of ICT procurement</p>	<p>Transformation project. Program governance, planning, budgeting, resourcing approved.</p>	<p>✓ In February, the official launch by the Minister of Finance of the current transformation trajectory has taken place. Program governance structure has been established. Tenders for program resourcing are published.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>A framework for the Tax Administration's new legal and governance structure and risk management have been established.</p>	<p>⌚ CARTAC will offer support in defining the most appropriate governance structure for the Sint Maarten tax office. This support will continue after implementation. At the same time, expertise is being sourced to draft this new legal governance structure.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>An updated function book for the immediate needs.</p>	<p>⌚ Though new ICT will bring personnel efficiencies, additional FTEs is required to manage the workload of the growing population and economy. Positions are currently vacant or being filled by temp workers. This will allow government to budget for and hire additional FTEs. HR expertise is being sourced to support.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>A revised organizational structure for the future organization has been established.</p>	<p>↗ With the legal structure, tax legislation is revised, and clear indication of the impact of new ICT on the processes and activities of the Tax administration, the organizational structure and function book will be revised with a supportive recruitment strategy. The organizational structure and function book will be revised to its definitive form, after the legal structure and the impact of new ICT have become clear. Activities will start Q1 2026.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>A new organizational culture has been established, training has taken place.</p>	<p>⌚ Sourcing expertise to train Tax administration employees and management to understand the desired culture and their role therein. Recruitment has started.</p>	<p>Q4 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
The tax authorities operate in the present, according to an enforcement and collection strategy. Complex issues are escalated in a timely manner.	 Some additional audits will be performed.	Quick wins phase 1. Backlogs, audits, objections. Original quick wins have been concluded.	Q1 2026
Data analysis is applied. Risk-oriented and performance-oriented control is applied.	 Delayed due to ICT delay	Transformation project - Business process redesign. Process improvement analysis is finished. IST+ implementation is ongoing, will continue in parallel to new ICT implementation.	Q2 2026
		Risk management training has taken place at relevant levels. Training will start in Q3 2026	Q4 2026
Processes are carried out with integrity and a customer-oriented approach.	 Delayed due to ICT delay	Employees have been coached in a customer-oriented mindset. Sourcing of expertise for analysis of existing culture, and planning and conducting training has started.	Q4 2026
The processes are aligned with ICT and vice versa. Business Process Redesign has been applied.	 Delayed due to ICT delay; BPR will now be integrated with implementation of new ICT.	Desired status (SOLL) business processes that include the new ICT are implemented. Sourcing expertise to train Tax administration employees and management to understand the desired culture and their role therein. Recruitment has started. Will continue during full execution period of the project.	Q1 2028
The tax office works with up to date ICT according to an ICT strategy. The ICT system enables digital transactions and interaction. The tax office has access to external files.	 Procurement of new ICT system suffered delay. Intermediate improvements are being executed. Procurement process is now underway.	Transformation project - ICT implementation. ICT procurement process is now being executed, implementation follows during 2026	Q2 2026
		Intermediate ICT improvements (IST+) have been identified and implemented. All IST+ elements have started.	Q3 2026
		New ICT systems are implemented. implementation will start after finishing procurement process in 2026.	Q1 2028

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>There is a communication strategy with the public, regarding enforcement as well as customer service/digitalisation.</p>	<p> In process.</p>	<p>A communication strategy has been established and implemented.</p>	<p> Information campaign for online filing of income taxes is planned; further campaigns throughout the program. Has started in Q2 2026</p>	<p>Q4 2027</p>
		<p>Customer-oriented taxpayer services implemented.</p>	<p> Identify necessary service improvements and create training plan; tender has been published.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>There is regular feedback from the implementation to the tax legislation.</p>	<p> This regular feedback will be addressed in the overall transformation project.</p>	<p></p>	<p> Will start after implementation of transformation.</p>	

Theme

LABOUR MARKET AND SOCIAL SECURITY

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to socio-economic matters will result in a resilient, dynamic labor market that is further supported by an affordable and robust social security system that assists those in need.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision Theme 2 (A strong and resilient economy) and goals 10 and 14. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 1 (End poverty in all its forms everywhere) and 8 (Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all).

Owner

Ministry of Public Health, Social Development and Labor.

Completed intermediate results

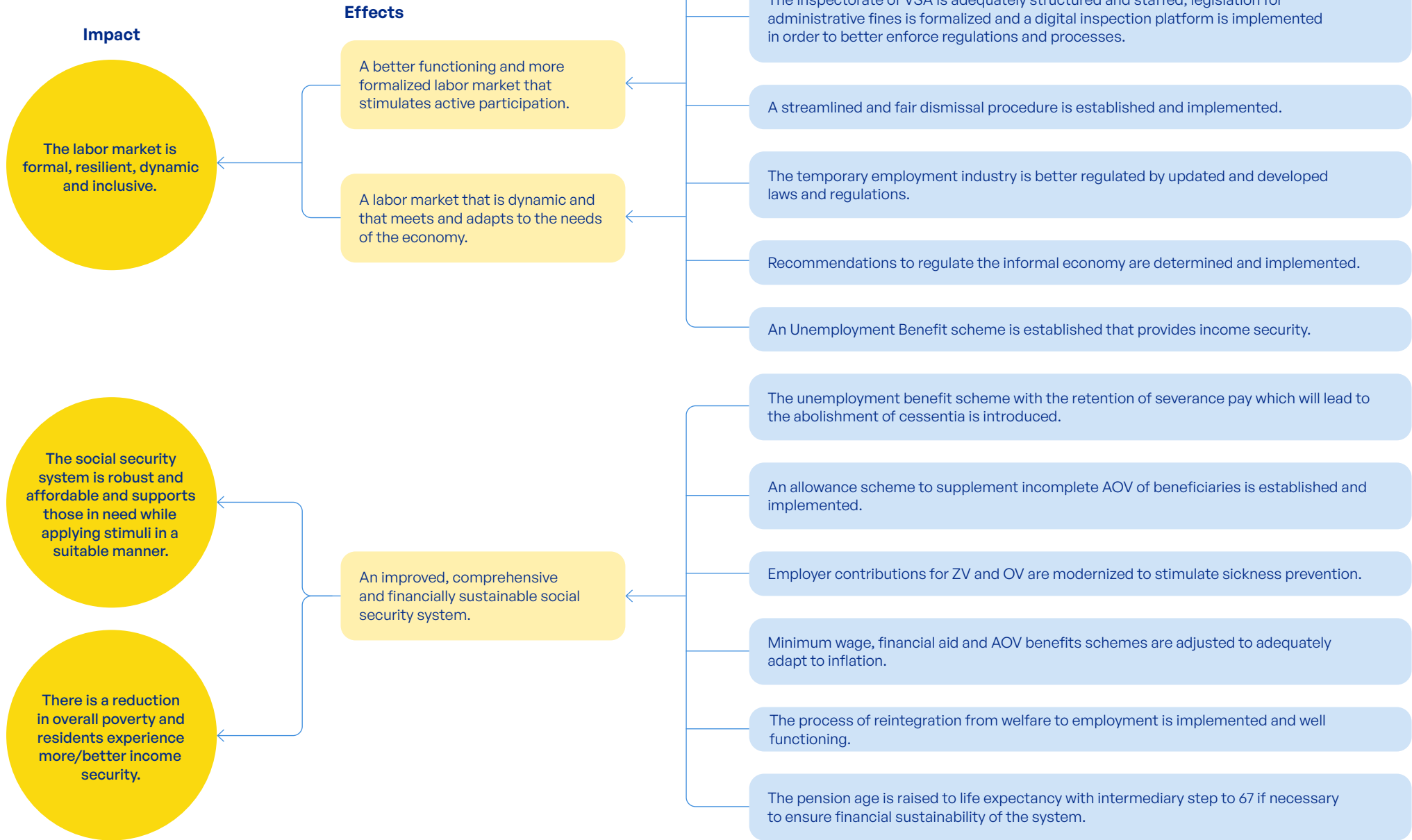
2022

- Integrated analysis of current labor market policies, laws and regulations conducted.
- Examination of the sustainability of the social security system conducted.

2024

- An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age has been established.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>The application procedures for employment and residence permits are streamlined.</p>	<p> This measure is in progress.</p>	<p>Recommendations from the pilot project conducted by the taskforce in 2023 to streamline the foreign worker hiring process have been implemented.</p>	<p> The funding from TWO was confirmed in October 2025. Initial discussions indicated that Justice had prioritized reducing the backlog in residence permit applications and streamlining related processes, systems, and governance changes. As a result, it was not yet opportune to start this project. Re-initiation will be discussed in Q2 2026.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>A design to address the multi-ministerial improvements at JUS, VSA, TEATT, ICT, and P&O has been established.</p>	<p> Once the initial recommendations are addressed and alignment and prioritization are achieved among stakeholders across the ministries, implementation of a one-stop shop for work and residence permits can begin. This outcome must be re-assessed as a priority between the ministries to be successful. This discussion will take place by Q2 2026.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>The multi-ministerial improvements at JUS, VSA, TEATT, ICT, and P&O have been implemented.</p>	<p> Once the design is established (previous intermediate result), the project team will commence implementation.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>The Inspectorate of VSA is adequately structured and staffed, legislation for administrative fines is formalized and a digital inspection platform is implemented in order to better enforce regulations and processes.</p>	<p> Despite delays in the continuation of the legislative approval processes due to the lack of legal technical assistance, this project is currently in progress and is expected to be completed in accordance with the newly established timeline.</p>	<p>Finalized law on administrative enforcement. </p>	<p>Due to limited capacity within the Ministry of Justice (JUS), which is responsible for preparing the nader rapport, the Ministry of VSA has engaged its own legal expertise to draft the nader rapport and make the necessary amendments to the national ordinance. The preparatory work will be submitted to the Ministry of Justice for onward processing in the legislative procedure. In parallel, the ministry has conducted an inventory of legislation affected by the revisions. Both components are expected to be finalized by Q2 2026, allowing the remainder of the year for the parliamentary process. No adjustment to the planning is required.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Digital inspection platform that consist of an internal process application and an external field application that can be accessed through mobile devices with a new target date. </p>	<p>The completion of this project is now targeted for Q4 2026 due to administrative, procedural, and resource constraints experienced by the ICT Department (Ministry of General Affairs). Planning adjusted.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Implementation and enforcement of the administrative law. </p>	<p>When the legislation on administrative enforcement is revised, then the national decrees of IVSA to impose fines in the event of illegal employment can be enacted. The timeline has been adjusted in line with the finalization of the national ordinance of the administrative fines.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>A streamlined and fair dismissal procedure is established and implemented.</p>	<p> This initiative is in progress.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p>	<p>✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.</p>	<p>Q4 2024</p>
		<p>Dismissal committee re-activated with communication campaign.</p>	<p> The activation of the Dismissal Committee is complete. The public tender for a Communication Consultant is currently ongoing; once onboarded, the information campaign will be launched.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>Draft legislation with revisions to improve dismissal procedure completed.</p>	<p> This project has recently been initiated due to the delay in the confirmation of funding from TWO. The public tender to procure legal technical expertise is underway, with engagement expected to begin in April. The timeline for drafting legislation has been revised to Q3 2026.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Revised legislation to improve dismissal procedures approved and established.</p>	<p> Due to the indicated delay in funding, by Q1 2027 we expect the review by SER to be completed and at or on its way to the Council of Advice.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Revised legislation to improve dismissal procedures with related communication implemented.</p>	<p>⋮ When the legislation is approved, it will be implemented with support from communication experts as part of the information campaign. Due to the adjusted timeline of this project, we recognize that this activity will fall outside the current 'onderlinge regeling' timeline.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>The temporary employment industry is better regulated by updated and developed laws and regulations, etc.</p>	<p> This initiative is in progress.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p>	<p>✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024.</p>	<p>Q4 2024</p>
		<p>Study on temporary employment agencies resulting in recommendations for legislative adjustments.</p>	<p>✓ The initial draft report of findings and recommendations was received timely in September 2025. The findings were more extensive and the recommendations more far-reaching than anticipated, requiring additional consultations, including with the Minister of VSA in January 2026. A policy decision on the next steps for legislative reform has since been made. The consultants are now working on the legislative component of the project. Considering this and the existing legislative backlog, additional time is required.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Updated Law on temporary employment agencies (2026).</p>	<p> The decision regarding the legislative and policy adjustments has been made, and the legislative component of the project is now being worked on. In anticipation of a new deadline, a request to extend the end date of the financial contribution to December 31, 2026, was submitted in a timely manner. We are awaiting the confirmed extension.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>An unemployment benefit scheme is established that provides income security.</p>	<p> The next steps of this initiative are being structured.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p>	<p>✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.</p>	<p>Q4 2024</p>
		<p>Parameters for unemployment benefit scheme designed in consultation with social partners and legislation prepared.</p>	<p> The public tender for the project manager was initiated in November 2025; however, no proposals were received. It is currently being re-tendered to a wider audience. Due to this delay, this project will likely need an extension in the next agenda.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Legislation for unemployment benefit scheme approved and established.</p>	<p>... Once the legislation has been drafted in consultation with social partners, it will be submitted for formal legislative approval. The deadline has been brought in line with the ending of the Mutual Agreement.</p>	<p>Q2 2027</p>
		<p>Unemployment benefit fund set up and scheme implemented by implementation agency.</p>	<p>... While the draft legislation is submitted for the approval process, the development of the implementation road map will commence. The implementation of the unemployment scheme is not achievable by the ending of the Mutual Agreement. The deliverable was adjusted accordingly.</p>	<p>Q2 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>An allowance scheme to supplement incomplete AOV of beneficiaries is established and implemented.</p>	<p> Despite the delay the timeline has been adjusted to allow more time for the legislative process.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p>	<p>✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.</p>	<p>Q4 2024</p>
		<p>Regulations (LB-Ham) to increase financial aid and remove the maximum cap for pensioners established & implemented.</p>	<p> The review of the amended draft legislation (national ordinance) to adjust the requirements for providing aid to pensioners resulted in substantial review notes. As a result, the approach to the amendment must be fully reconsidered. This will require technical expertise and additional time to achieve the intended result.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Employer contributions for ZV and OV are modernized to stimulate sickness prevention.</p>	<p>⋯ This initiative was not prioritized as part of the implementation reform agenda.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p>	<p>✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. However, this particular reform was not prioritized. As a result, this reform will not be pursued in the coming years.</p>	<p>Q4 2024</p>
<p>Minimum wage, financial aid and AOV benefits schemes are adjusted to adequately adapt to inflation.</p>	<p> This initiative is in progress.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p>	<p>✓ The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.</p>	<p>Q4 2024</p>
		<p>Legislation (national ordinance) for adjustment financial aid that includes automatic indexation established.</p>	<p> Draft regulation is currently going through the approval process.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>The process of reintegration from welfare to employment is implemented and well functioning.</p>	<p>⋯ This initiative was not prioritized as part of the implementation reform agenda.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p> <p>✓</p>	<p>The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. However, this particular reform was not prioritized. Aspects of this reform are being implemented by the ministry of VSA and will be tackled in the unemployment benefit scheme.</p> <p>Q4 2024</p>
<p>The pension age is raised to life expectancy with intermediary step to 67 if necessary to ensure financial sustainability of the system.</p>	<p>↗ The Plan of Action is in the process of being pre-approved.</p>	<p>An Integral socio-economic reform agenda (implementation plan) to prioritize, outline and plan the improvements reforms identified in the Labour Market and Social Security studies, addressing the informal economy and the raising of the pension age.</p> <p>✓</p>	<p>The integrated socio-economic reform agenda, along with an implementation plan for prioritized reforms, was completed in December 2024. This reform has been prioritized.</p> <p>Q4 2024</p>
		<p>The statistical basis and policy on indexation is designed in consultation with social partners and legislation is prepared.</p> <p>↗</p>	<p>The technical expertise needed for the statistical assessment is currently being sourced.</p> <p>Q4 2026</p>
		<p>Legislation for automatic indexation of AOV age to life expectancy is approved and established.</p> <p>⋯</p>	<p>Draft legislation will be completed in consultation with social partners. Awaiting funding from TWO, time line and deliverable were adjusted to be in line with the ending of the Mutual Agreement.</p> <p>Q1 2027</p>
<p>Insight into poverty line and social minimum as input for improved policy-making and evaluation of the effectiveness of reforms.</p>	<p>🕒 This initiative has recently started.</p>	<p>Study on poverty line and social minimum income completed.</p> <p>🕒</p>	<p>The engagement of the researchers is ongoing. The project will begin in April 2026, with researchers arriving in June 2026. Based on current planning, the research is expected to be finalized by Q3 2026.</p> <p>Q3 2026</p>

Theme

ECONOMY

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to the economy aim to achieve a resilient, dynamic and resilient economy.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with national Development Vision theme 2 (A strong and resilient economy) goals 10, 11, 12, 13, 14, 15 . It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 8 (Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all), 9 and 11.

Owner

Ministry of Tourism, Economic Affairs, Transport and Telecommunication, Ministry of Public Housing, Spatial Planning, Environment and Infrastructure.

Completed intermediate results

2022

- Conducted research on the investment climate and encouraging entrepreneurship in St. Maarten.
- Improved access of Inspectorate Public Health, Social Affairs and Labor (IVSA) to business information in the Customer Relationship Management (CRM) system. IVSA can now function more efficiently with direct access to labor department information.

2024

- Draft administrative enforcement legislation completed and in the approval process.

2025

- Agriculture scale-up research plan of approach.
- Feasibility study for a floating farm.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>All licence and permit procedures of TEATT have been centralised and digitalised.</p>	<p> The execution party contracted is carrying out the activities as outlined in the assignment. Their role is to deliver the agreed-upon outputs in line with the terms and conditions of the contract and the overall E6 plan of approach.</p>	<p>Updated License and Permit Ordinance. Gap analysis and organizational review is completed by the selected team. The findings and advice will be presented in the third week of March to the Ministry of TEATT, followed by the redrafting process for some of the legislations and permits. Project is progressing on schedule, without delay.</p> <p>Request for subsidy to hire project managers to complete and execute the workplan and or program plan. The request for assistance has been processed. Support is being executed by RVO. The formal process of approval in the Netherlands is on-going and is taking more time the anticipated.</p>	<p>Q1 2027</p> <p>Q3 2025</p>
<p>Clear online process overview for starting entrepreneurs.</p>	<p> Despite the delay due to the lack of capacity of the legal department for the signing of the contracts, the project has started.</p>	<p>Request for subsidy to hire project managers to complete and execute the workplan and or program plan. The project aims to optimize and modernize the licensing and business registration system by ensuring regulatory compliance, streamlining workflows, and enabling fully digital applications, renewals, and payments. A centralized platform will provide entrepreneurs with a complete overview of registration steps, required documents, and moratoria, while also supporting the digitization of the Chamber of Commerce. This includes updating and actualizing the register of parties, ensuring online availability of information, and converting hardcopy entrepreneurial records into digital formats. The Terms of Reference have been published and the submission period has closed. It was very difficult to get parties to respond to the previous call; however, the team has now finally received a sufficient number of proposals. The team is currently evaluating the proposals in order to select a suitable party.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Business incubator(s) realised.</p>	<p>↗ Despite the delay due to the approval of project manager, Department ETT and RVO have collaboratively discussed the project in order to get the project started in Q4 2025.</p>	<p>Request for subsidy to hire project managers to complete and execute the workplan and or program plan.</p> <p>⌚</p>	<p>The Terms of Reference for the research to establish an Investment Promotion Agency (IPA) were published and evaluated in September 2025 by the Department of ETT and RVO. Due to capacity constraints within the Legal Department of the Ministry of TEATT, the contract with the selected team has not yet been signed. This is currently a broader issue affecting multiple departments in St. Maarten. These challenges have been communicated to the selected party, which is awaiting the formalization and signing of the contract. In the meantime, and based on mutual agreement regarding the deliverables, the team has already commenced its activities to ensure that internal capacity limitations do not negatively impact the progress, quality, or timeline of the research.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>Start-up / scale-up policy.</p>	<p>↗ Discussions are being held within the Ministry of TEATT regarding the set up of a red tape research and access to finance for entrepreneurs instead of loan programs.</p>	<p>Assistance for entrepreneurs to access financial instruments beyond loans and research the economic impact of government red tape.</p> <p>↗</p>	<p>The Terms of Reference for the access to finance evaluations for Small Medium Enterprises (SME) has been published, and the tendering process has commenced. A decision from the Minister is awaited to begin addressing the red tape within TEATT and its economic effects.</p>	<p>Q1 2026</p>
			<p>The Terms of Reference for the access-to-finance evaluation for Small and Medium Enterprises (SMEs) have been published, and the tendering process has commenced. Following the evaluation of the proposals, a party was selected and is currently awaiting the contract, which has been delayed in the process by the Legal Department due to capacity constraints, as noted in the previous measure. In order to meet the agreed deliverables within the established timeline, the selected party has already commenced its activities. A decision from the Minister is awaited to begin addressing the red tape within TEATT and its economic effects.</p>	<p>Q1 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>The access to knowledge and skills for entrepreneurs has been increased.</p>	<p> Despite challenges with budget amendments causing some delays, the executing parties, Department ETT and RVO, have collaboratively started all preparatory work to launch the project.</p>	<p>Advanced education program is drafted and awaiting approval of the Minister. </p> <p>The project was launched in November 2025. To date, four different training sessions have been delivered, reaching a total of 32 participants.</p>	<p>Q4 2025</p>
<p>Match between the needs of entrepreneurs and capacities of the labour force.</p>	<p> Other priorities have been identified.</p>		
<p>More cooperation between TEATT, VROMI and Fiscal affairs.</p>	<p> Other priorities have been identified.</p>		
<p>A tax incentive for local entrepreneurs is developed.</p>	<p> Other priorities have been identified and tax incentive for local entrepreneurs will be one of the topics for the Strategic Economic Workshop to be held in Q1 2026.</p>		

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Access to finance programs for agriculture and potential other sectors have been set up.</p>	<p> A plan of approach for agricultural research has been developed and approved, that led to a pilot program that began in May 2025. Discussions on the Agri loan instrument has been implemented and had their first training in Q3 2025 with 19 participants and now the second training has started with 16 participants. Additionally, a feasibility study for a Floating Farm was completed in January 2025 in Sint Maarten, with the final report completed in Q2.</p>	<p>Agri-Pilot Project.</p>	<p> The selected party has now received its contract and plannings has begun.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Stimulation of investments in Agri-sector through cooperation with Qredits.</p>	<p> The Stimulation of investments of the agri sector project officially started on July 3, 2025, with the Agricultural Business Academy for farmers and fishermen. The first course came to completion with a certificate ceremony on September 12, 2025. The second Agricultural Business Academy initiative is scheduled for October 2025. The project is ongoing and successfully meeting its internal deadlines.</p>	<p>Q2 2025</p>
		<p>Feasibility Report.</p>	<p> The feasibility research for realization of a Floating Farm has been conducted; however, Floating Farm still needs to develop a sustainable business case and address several additional questions to determine the appropriate next steps. As a result, the timeline has been adjusted.</p>	<p>Q4 2025</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Insight into carrying capacity.</p>	<p> The discussion has taken place with the Secretary General, Project Manager and TWO, and it has been determined that an economic carrying capacity study is necessary to help guide Sint Maarten in setting the right strategic direction. This will be combined with the economic strategic development workshop.</p>	<p>Request subsidy to conduct an Economic Carrying Capacity and Economic Strategic Development Plan. </p> <p>The Plan of Approach for the Economic Strategic Development Workshop has been approved by TWO. The workshop and consultation week was held in Sint Maarten from Feb 02 - 06 2026 with approximately 90 to 120 participants attending each day. A summary report of the workshop will be shared with the participants, followed by stakeholder interviews for those who has shown interest for further consultation with the expert team. A review of relevant reports along with key topics discussed in the workshop which included the need for an economic carrying capacity study, regional collaborations, and sectorial studies supporting economic development will be incorporated in the strategic plan. All relevant inputs will be part of the process of the development of the Strategic Economic Plan. Further details on the process will be communicated in Q3 2026. Proposals are being drafted and will be sent to TWO for approval.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>Land Issuance and Land Pricing Policy implemented.</p>	<p> The plan of approach has been approved. Although there are delays in the implementation of the plan of approach due to multiple factors, it is still the expectation that the Land Issuance and Land Pricing Policy will be finalized and implemented timely. The land issuance policy will be drafted first, followed by the land pricing policy.</p>	<p>Stakeholder engagement for land issuance and pricing policy </p> <p>The project manager has been hired and project has commenced. Stakeholder sessions will be held in April 2026.</p> <p>Draft land issuance and pricing policy </p> <p>Draft policies to be finalized in Q3 2026 after stakeholder sessions have been completed.</p>	<p>Q2 2026</p> <p>Q3 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
Spatial Economic Strategy (SES) developed.	 The plan of approach has been approved. Although there are delays in the implementation of the plan of approach due to multiple factors, it is still the expectation that the Spatial Economic Strategy will be finalized and implemented timely.	Identification and analysis of key trends towards 2040 with a focus on spatial impact.	 Contract to hire the project manager being finalized. Project projected to start in March 2026. Trend analysis will commence in Q2 2026.	Q2 2026
		Stakeholder engagement for Spatial Economic Strategy (RES)	 Stakeholder engagement will commence after trend analysis.	Q3 2026
Clearing up the Backlog at the department of Domain Affairs.	 The plan of approach has been approved. Although there are delays in the implementation of the plan of approach due to multiple factors, it is still the expectation that the backlog at the department of domain affairs will be removed and the project completed.	Draft workplan to include backlog strategy & resourcing	 The project manager has been hired and project has commenced. On track.	Q2 2026
One updated Zoning Plan for Sint Maarten.	 The plan of approach has been approved.	Draft and finalize an updated zoning plan for Sint Maarten.	 The plan of approach has been approved and will now move to implementation.	Q1 2027

Theme

HEALTHCARE

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to care aim to: 1) control and manage COVID-19; 2) ensure the continuity of acute care; 3) organize care efficiently and achieve a robust and affordable health care system.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with National Development Vision theme 1 (A compassionate and United Nations) and goals 6 and 7. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 3 (Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages) and 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Public Health, Social Development and Labor.

Completed intermediate results

2022

- Pharmacist Information System implemented at all pharmacies.
- Draft Landsverordening (LV) and Landsbesluit houdenden Algemene Maatregelen van Bestuur (LB-Ham) for General Health Insurance completed.
- National clinical protocol developed for primary care management of people at high risk for cardiovascular disease.

2023

- Conducted studies on efficiency (including financing) and effectiveness of health care. The follow-up to these studies, including the financial forecasting model, scenarios for the implementing agency, was incorporated into the draft National Ordinance and National Decree.
- Pharmaceutical Cost Containment Program Law Amendment Phase I: resulted in millions of savings on medication.
- Technical briefings on the LV and LB Ham for General Health Insurance (GHI) for the SER, Public Health Council (RVZ), Advisory Council (RVA), Parliament, Committee of Civil Servants Unions (CCSU), tripartite consultations held.
- Survey of perceptions in community on health care financing, health care reforms and universal health insurance conducted.

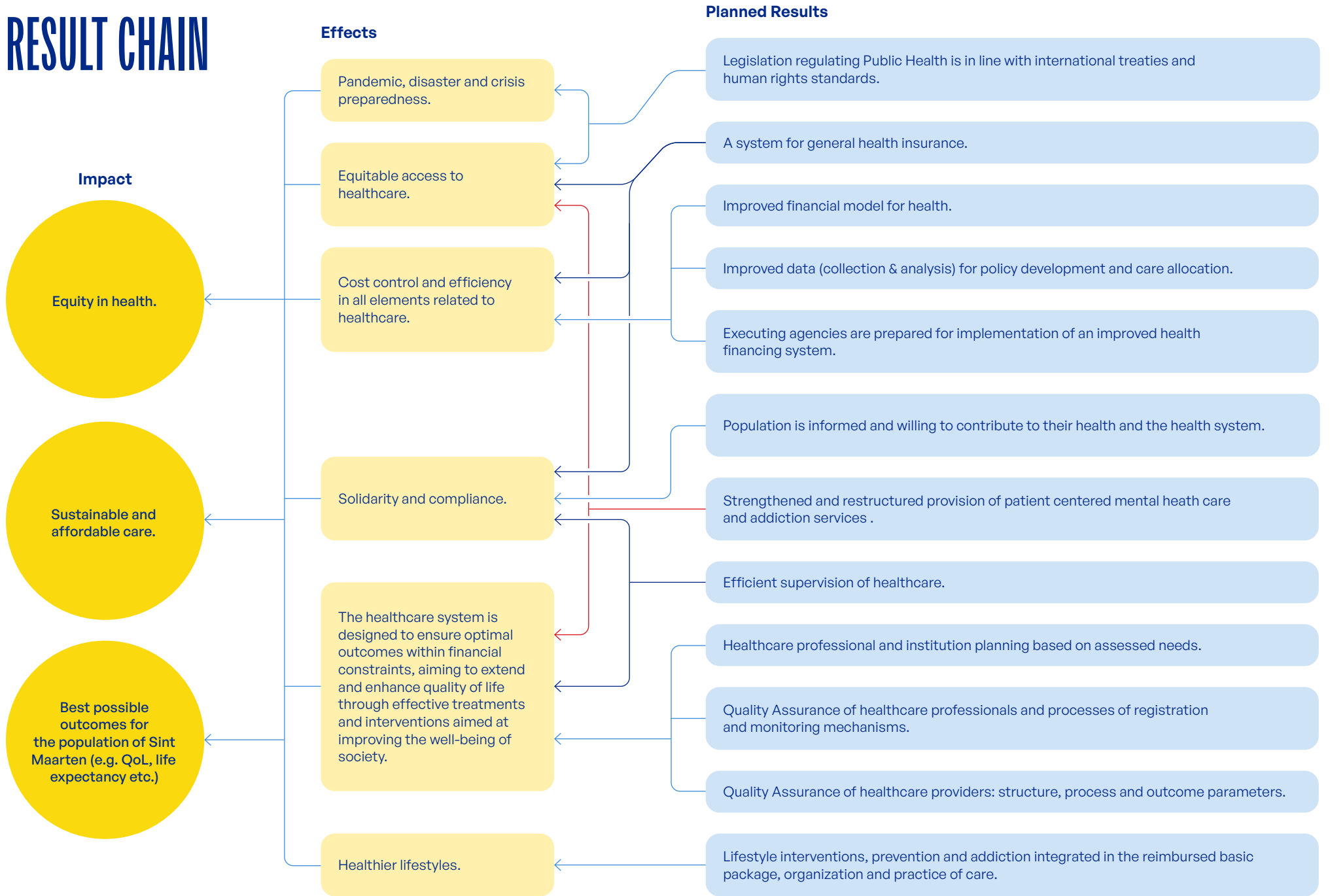
2024

- GP Information System implemented at 9 practices.

2025

- Updated financial model for health.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Legislation regulating Public Health is in line with international treaties and human rights standards.</p>	<p> Legislative products for the Public Health and Mental Health Ordinances were being drafted at the Kingdom level with VNG-I support up until September 2025. TWO has agreed for continuation of the joint legislative drafting process and Aruba is in the lead for the submission of the request. The Mental health kaderwet will be finalized in Q1 2026. Financing of the local implementation on Sint Maarten will be requested to TWO via a budget reallocation of the existing Mental health project. The IVSA project has commenced and the startnotitie is currently being drafted.</p>	<p>Public Health Ordinance. </p> <p>The three countries are updating the Public Health Ordinance with a focus on pandemic preparedness and human rights. The process began with the approval of the starting note by the Minister of VSA, followed by the development of draft legislative products. These drafts are now completed and will be submitted to the advisory councils after the project recommences. TWO has agreed to continue supporting the joint project structure and the workgroup lead, Aruba is awaiting further instructions from TWO to proceed.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Updated Mental Health legislation. </p> <p>The Plan of Approach has been approved. The concept Mental Health framework law is currently being drafted, with a mutual arrangement between the four countries to follow its completion. The process began with the approval of the Plan of Approach by the Council of Ministers (CoM), followed by the approval of the starting note by the Minister of VSA. Once the draft legislative products are fully developed, they will be reviewed by the advisory councils before being presented to Parliament for final approval. VNG-I financing ended the end of September 2025. VWS financed an extension for the result of an approved version of the kaderwet (expected in Q1 2026). We will propose the financing of the local implementation under the existing TWO Mental health project, through a request for a budget reallocation.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Revised legislation Inspectorate VSA (IVSA). </p> <p>The Plan of Approach and starting note have been approved, and the draft legislative products have been developed and reviewed by JZ&W, CPH and SER. The version after SER is approved by COM. The next step is a request for urgent advice from the Council of Advice, after which the legislation will proceed to Parliament for final approval.</p>	<p>Q4 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
A system for general health insurance.	 The National Ordinance and Decree, including the memoranda of elucidation for the GHI, are progressing steadily with a planned introduction date of January 1, 2027. A significant milestone was recently achieved with the receipt of a positive advice from the Social and Economic Council (SER), marking the first time they have provided such an endorsement, though it included several recommendations for consideration. The overarching ambition is to have the legislation reviewed and approved by Parliament by Q2 2026.	Approved National Ordinance and Decrees (LV/LB-Ham) for the SAAHA Sustainable Affordable Access to Healthcare Act former GHI. The Plan of Approach and starting note have been approved, and the draft legislative products have been developed and reviewed by JZ&W, CPH and SER. The version after SER is approved by COM. The next step is a request for urgent advice from the Council of Advice, after which the legislation will proceed to Parliament for final approval.	Q2 2026
		GHI Implemented GHI implementation is currently scheduled for Jan 1, 2027. This is highly dependant upon approval of the legislation by parliament which is scheduled for Q2 2027.	Q1 2027
Improved financial model for health.	 The financial model has been recently updated, confirming that SAAHA remains more sustainable and affordable than the Business-as-Usual scenario, although the difference for the government is now smaller due to the implementation of some measures that were previously planned. Because the output of the financial model is complex and not easy to interpret, efforts will be made to present the results in a more understandable format. Finalizing the report depends on this updated model. Juridische Zaken en Wetgeving (JZ&W) has reviewed the drafts in which the advice of Council of Advice has been integrated into the PCCP Phase 2 legislative products.	Updated financial model for health. The financial model for the legislative products is based on the October 2022 version, with updated data from subsequent years now incorporated. Questions about earlier assumptions have been resolved, and the inclusion of 2023 data has further refined the model.	Q4 2025

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
		<p>Report on the optimization of health finances. </p>	<p>The report on the optimization of health finances began with the completed steps of identifying areas for improvement in health expenditures and determining additional sources to finance the health system. Currently, the draft report is being prepared and reviewed by the Minister of VSA, the Council of Ministers (COM), and SZV. The final report is awaiting revision by SZV and VSA before it can be completed.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Legislative amendments for the Pharmaceutical Cost Containment Program Phase 2. </p>	<p>Several key steps have been completed, including the review and approval of the Plan of Approach for the implementation of PCCP phase 2 by TWO, approval of the Plan of Approach by the Council of Ministers, approval of the starting note by the Minister of VSA, development of draft legislation, and review by advisory councils. Advice from the Council of Advice has been incorporated into the legislative products for the Pharmaceutical Cost Containment Project (PCCP) Phase 2. The revised drafts and supporting report have been submitted to Juridische Zaken en Wetgeving (JZ&W) for review. The project is now in the final legislative phase, with the products being presented to the Council of Ministers for approval.</p>	<p>Q4 2026</p>
<p>Improved data (collection & analysis) for policy development and care allocation.</p>	<p> Several projects are currently ongoing to improve data collection and analysis.</p>	<p>Implementation of a Health Information Management System. </p>	<p>The Plan of Approach has been completed. The implementation of the Health Information Management System is progressing as planned and remains on track for completion by Q1 2027. This includes the rollout of the General Practitioner Information System, the Health Service Bus, the Health Identification Number, and the overall management system.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Executing agencies are prepared for implementation of an improved health financing system.</p>	<p> The remaining activities for the GHI implementation include establishing data sharing between the Census (Civil Registry), SZV, and the Tax Department, initiating preparations by the executing organizations, and finalizing these preparations. However, these steps are currently delayed, as the legislation for GHI is still under review by the Social Economic Council (SER). This delay affects all initiatives linked to the legislation, making their progress dependent on its finalization.</p>	<p>Executing organizations are prepared for the implementation of GHI.</p> <p> The preparation of executing organizations for the implementation of GHI is awaiting the approval of the ordinance and decrees by Parliament before formal activities can begin. A gap analysis has been completed at the Census (Civil Registry), SZV, and the Tax Department, along with the development of a data-sharing plan between these entities. However, the actual data sharing and subsequent preparation activities have been delayed due to pending decisions and the SER's review of the legislation. Once approvals are secured, preparations by executing organizations will begin and be finalized to ensure readiness for GHI implementation.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Population is informed and willing to contribute to their health and the health system.</p>	<p> Despite the delay, most activities for phase one have been achieved; however, full completion is awaiting TWO financing approval. Transitioning into the second phase of the SAAHA public awareness campaign also requires approval of the ordinance and decrees from Parliament. The awareness campaign for lifestyle, prevention, and addiction prevention will continue after the prevention pilot and the implementation of the mental health strategic plan.</p>	<p>Public awareness campaign on GHI.</p> <p> The campaign strategy has been approved by the Minister of VSA and SZV, a knowledge partner has been contracted, and Phase 1 research has been finalized. Campaign materials have been designed, with the campaign split into two parts: a general segment on healthcare financing and solidarity, which can proceed immediately, and a GHI-specific segment that depends on the adoption of the final ordinance and decree by Parliament. The materials are currently undergoing approval by the Minister of VSA, the Council of Ministers, and SZV. Once approved and financially cleared by the TWO, campaign activities will launch. Transitioning to Phase 2 of the campaign will require the formal approval of the ordinance and decrees by Parliament.</p>	<p>Q1 2027</p>
		<p>Public Awareness Campaign for lifestyle interventions, prevention and addiction.</p> <p> The public awareness campaign for lifestyle, prevention, and addiction prevention is progressing on schedule. The process will conclude with a monitoring report to evaluate the campaign's effectiveness.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Strengthened and restructured provision of patient centered mental health care and addiction services.</p>	<p>✓ This project is Integrated with NRPB project, 4 Landen overleg and initiatives locally.</p>	<p>Execution of the Mental National Health Strategic Plan. ✓</p>	<p>The National Mental Health Strategic Plan was finalized in December 2025, approved by the minister of VSA in January and on the COM agenda in Q1 2027. The process began with the approval of the Plan of Approach by the Council of Ministers, followed by the development of the Terms of Reference (ToR) and hiring of a project manager, which have been completed. Next, the Implementation Plan will be made, including all stakeholders.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Mental health implementation plan approved. ↗</p>	<p>An implementation plan will be formulated, with the involvement of other Ministries and other local stakeholders.</p>	<p>Q3 2026</p>
		<p>Mental Health stakeholders trained. ↗</p>	<p>In Q1 2026 a Training and Education plan will be finalized. There are some changes since the approved Plan of Approach. A request for a budget neutral reallocation will be submitted in Q1 2026.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Efficient supervision of healthcare.</p>	<p>↗ The full implementation of the IVSA, GHI, and Health Care Professionals Registrar projects is required in order to commence an evaluation to assess the effectiveness of these projects on the efficiency of the supervision of healthcare.</p>	<p>Approved National Ordinances and Decrees SAAHA and Registration System for Healthcare Professionals and revised legislation for Inspectorate VSA. ↗</p>	<p>On schedule.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Healthcare professional and institution planning based on assessed needs.</p>	<p> This project is being worked on in the 4 Landen overleg with the local initiatives. The Plan of Approach has been drafted and submitted for revision to TWO.</p>	<p>Manpower and healthcare institution planning.</p> <p> The process involves several key steps, starting with determining the frequency of planning activities and making legislative adjustments if necessary. It includes identifying activities for manpower and healthcare planning, defining data requirements, and assessing available data to support care needs-based planning. A strategy will then be developed to optimize data usage and planning outcomes. Standard Operating Procedures (SOPs) will be documented to ensure consistency, followed by launching the next planning cycle with stakeholder engagement. The final phases focus on data gathering and detailed data analysis to support effective manpower and healthcare institution planning.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>Quality Assurance of healthcare professionals and processes of registration and monitoring mechanisms.</p>	<p> The initial stages of this project began in Q1 2026 and it remains on track for delivery of the healthcare registry by Q1 2027. However, the legislative process is not expected to be completed until 2028. Project commencement was delayed due to interference by the Prime Minister, which prevented the advisory item from being placed on the Council of Ministers' agenda for approval of the consultants. The consultants were selected following the publication of the Terms of Reference (TOR) and an evaluation period conducted between Q2 and Q3 2025. The Minister approved the selected consultants in Q3 2025. Implementation of the registration system will commence after the legislation is approved by Parliament.</p>	<p>Approved National Ordinance and Decree (LV/LB-Ham) for a registration system for healthcare professionals.</p> <p> The development of the system is dependent on the approval of the Healthcare Professionals legislation. Key steps include identifying existing quality registers that can be used on Sint Maarten, adapting these registers for local use, and updating legislation to support their implementation. Additionally, existing processes for assessing and registering healthcare professionals will need to be adapted. The process will begin with the approval of the Plan of Approach by the Council of Ministers.</p>	<p>Q1 2027</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
			Q1 2027
		<p>Registration system for healthcare professionals.</p> 	Q1 2027
<p>Quality Assurance of health-care providers: structure, process and outcome parameters.</p>	<p> Currently not a high priority considering the other ongoing legislative initiatives.</p>	<p>Updated National Ordinance and/or Decrees (LV/Lbam) regulating healthcare institutions (if necessary).</p> 	Q1 2027

The Plan of Approach has already been approved by the Council of Ministers, marking the completion of the first milestone. The project commenced in Q1 2026 and is currently in its initial phases. Following stakeholder engagement and benchmarking expected to take place in Q1/Q2 2026 the next step is to draft the starting note. This draft will be presented to stakeholders for feedback. Once finalized, the final version of the starting note will be submitted to the Minister of VSA for approval. Subsequent phases will include the development of draft legislative products, review by the advisory councils, and ultimately the submission of the legislative products to Parliament for consideration and approval. The National Ordinance and Decree (LV/LB-Ham) establishing a registration system for healthcare professionals is progressing and is expected to be completed by 2028, enabling the system to enter into force.

The development of the system is dependent on the approval of the Healthcare Professionals legislation. Key steps include identifying existing quality registers that can be used on Sint Maarten, adapting these registers for local use, and updating legislation to support their implementation. Additionally, existing processes for assessing and registering healthcare professionals will need to be adapted. The process will begin with the approval of the Plan of Approach by the Council of Ministers.

The project is not a high priority right now and has not started. Starting of this project is not foreseen for the upcoming year.

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Lifestyle interventions, prevention and addiction integrated in the reimbursed basic package, organization and practice of care.</p>	<p>••• The prevention pilot commenced in August 2025 and will run for 1 year. The pilot includes outcomes and measured indicators. An addendum to the approved plan of approach was submitted in January 2026 and includes measures to help support the eventual integration of lifestyle interventions, prevention and addiction in the reimbursement package and practice of care.</p>	<p>Business case for the reimbursement of lifestyle interventions and preventative measures.</p> <p>↗</p> <p>A prevention pilot was launched in August 2025, with its outcomes intended to guide the development of reimbursable lifestyle interventions. The timeline for this initiative has been adjusted to Q3 2026. Key activities include identifying suitable lifestyle interventions and preventive measures, determining their costs, and assessing their financial and social benefits, as well as the return on investments. The project also focuses on exploring how these interventions can be integrated into current practices, establishing quality indicators, and creating a comprehensive plan for implementation. Additional steps involve training healthcare professionals, establishing contracts with them to deliver these interventions, and continuously monitoring their effects to ensure effectiveness and sustainability.</p>	<p>Q1 2027</p>

Theme

EDUCATION

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to education aim to:
1) achieve a basic quality of education; 2) achieve a good connection between education and the labor market;
3) achieve good progression between systems of education (locally and abroad).

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with the national Development Vision theme 1 (A compassionate and united society) and 2 (A strong and resilient economy), goals 9 and 10. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goal 4 (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all).

Owner

Ministry of Education, Culture, Youth and Sport.

Completed intermediate results

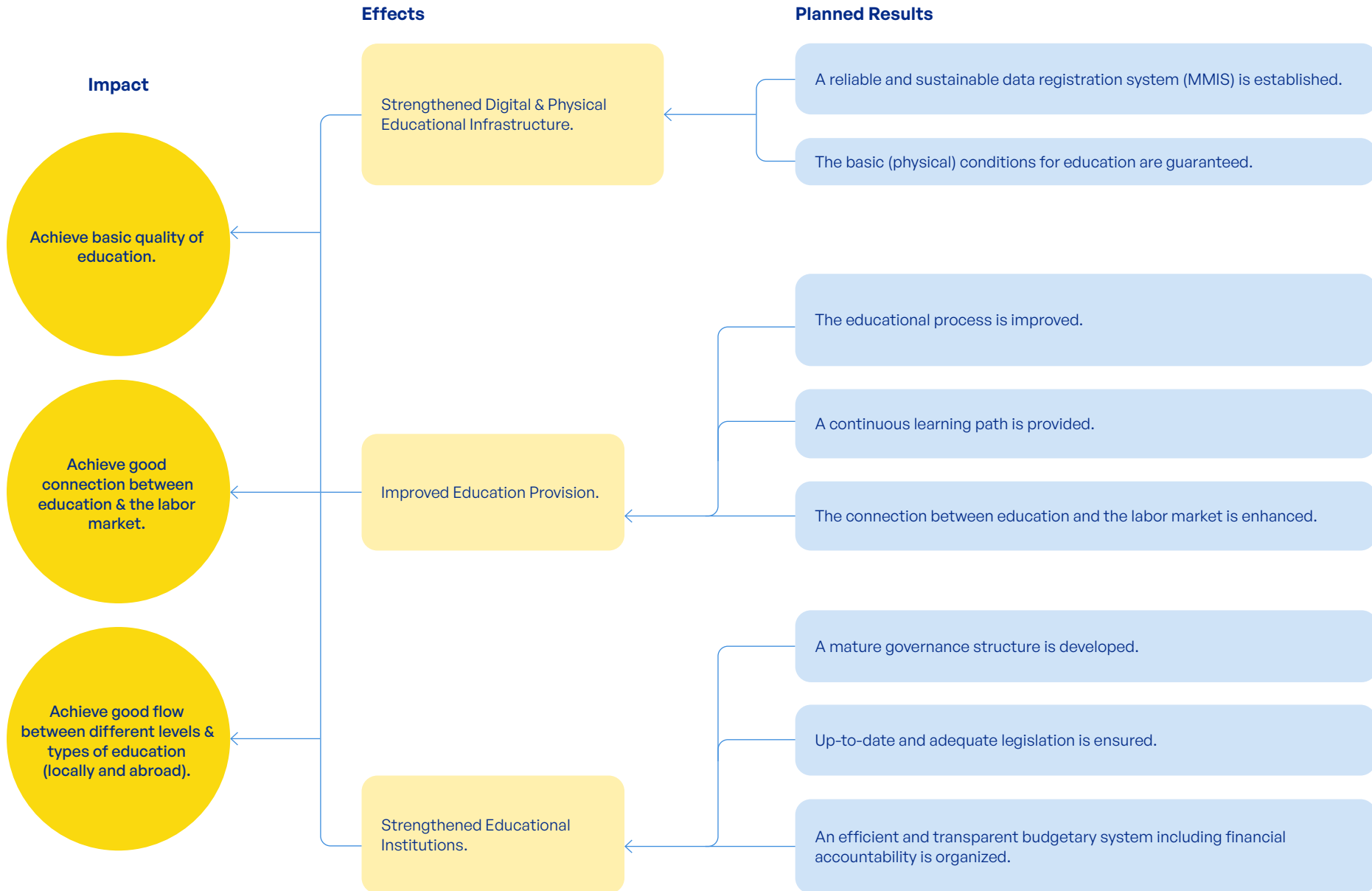
2022

- Education screening carried out by Education Inspections NL / SXM.

2025

- Hired Statistician and Economist consultant for MMIS.
- Higher Education Ordinance.
- National Decree Study Financing.
- Nader Rapport Ordinance Education Supervision.

RESULT CHAIN

RESULTS

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
A reliable and sustainable data registration system (MMIS) is established.	↑ Work is in progress. This result is a collaboration between MECYS, NRPB and TWO.	Hired Statistician and Economist consultant for MMIS. ✓ Both consultants started to work as per July 23rd, 2025. They are now fully onboarded and have started with their assignments.	Q2 2025
		Hired legal expert to look at legislation and adapt them to implement MMIS system. ↑ The subsidy has been received and the process is ongoing to hire a legal consultant to execute the assignment. The project is projected to commence in Q2 2026.	Q2 2026
The basic (physical) conditions for education are guaranteed.	↑ Discussions are currently being held between the ministry of Education, Culture, Youth and Sport and TWO to initiate projects via a Plan of Approach that would improve the (physical) conditions for education.	Finalized plan of approach. ↑ Plan of approach for the Ministry is being finalized. Currently discussions are being held to identify the initiatives that will be funded by TWO. Deadline of intermediate result extended to Q1 2026.	Q1 2026
The educational process is improved.	↑ Discussions are currently being held between the ministry of Education, Culture, Youth and Sport and TWO to initiate projects via a Plan of Approach that would improve the educational process.	Finalized plan of approach. ↑ Plan of approach for the Ministry is being finalized. Currently discussions are being held to identify the initiatives that will be funded by TWO. Deadline of intermediate result extended to Q1 2026.	Q1 2026
A continuous learning path is provided.	↑ The first project leading to a continuous learning path has commenced.	A Curriculum Guide for Early Childhood Development (ECD). ↑ The plan of approach has been approved in December 2024. The ECD expert has been selected and the project has moved to implementation. The consultant has finalized the first deliverable. The consultant has submitted an inception report and conducted a situation analysis. A first draft of a section of the curriculum was submitted for feedback and a small pilot will take place in September 2026.	Q1 2027

Planned results	Status	Intermediate results & status		Planned realization date
<p>The connection between education and the labor market is enhanced.</p>	<p>↗ Work is in progress. Multiple initiatives fall under this result such as organizing a work conference and implementing large scale reforms within the educational sector to align with the labor market needs.</p>	<p>Organized labor market vs education sector stakeholder conference.</p>	<p>✓ A labor market vs education sector analysis was conducted and completed. The report was presented to all relevant stakeholders during the conference in October 2025. The goal of the conference was to validate the results amongst all stakeholders and to determine the way forward to improve the connection between the labor market and the education sector.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>Plan of Approach for Vocational Education Reforms and the Activation of the Council for Education and Labor (ROA) approved and in progress.</p>	<p>↗ As a result of the Labor market vs Education sector stakeholder conference, a Plan of Approach was drafted and approved to (1) implement Vocational Education Reforms and (2) Activate the Council of Education and Labor. Both projects will help with the current mismatch between the labor market demands and the education sector outputs.</p>	<p>Q1 2027</p>
<p>A mature governance structure is developed.</p>	<p>⋯ This will be integrated into the ICT implementation.</p>			
<p>Up-to-date and adequate legislation is ensured.</p>	<p>↗ Updating legislation is in progress.</p>	<p>Finalized Higher Education Ordinance.</p>	<p>✓ The Higher Education Ordinance has been ratified by Parliament.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Amended funding decree LB bekostiging onderwijs.</p>	<p>↗ The report on the preliminary review of the funding of education has been drafted. A stakeholder review has been conducted. The common financial reporting framework has been drafted. Amendment to the National Decree for the funding of education has been drafted, with a focus on adjusting timelines for financial reporting. The amended Decree has been submitted for ratification in Q3, 2025 and is currently at the governor's cabinet.</p>	<p>Q3 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date		
		Finalized LB-Ham Funding Higher Education.		The draft National Decrees for Higher Education Funding and Accreditation have been consulted with stakeholders. Their feedback is currently being reviewed before the drafts are sent to the external consultant and subsequently submitted to JZ&W for vetting. An appendix still needs to be added to the Higher Education Funding Decree to clarify the funding calculation.	Q2 2026
		Finalized ministeriële regeling (MR) voor Onderwijs Raad.		The draft regulation has been consulted upon with stakeholders and is being adjusted after initial vetting by Legal Affairs. Ministerial Decree to be submitted by Q2, 2026.	Q2 2026
		Finalized National Decree Study Financing.		National Decree established , Lbham bringing law and National Decree into force in final ratification process.	Q4 2025
		Finalized Nader Rapport Ordinance Education Supervision.		The Nader Rapport Finalized, draft law approved by MIN OCJS and COM and forwarded to Parliament for ratification.	Q4 2025
		Finalized National Decree presenting delegated legislation associated with the implementation of the Law on Education Supervision		Draft MR for the establishment of School Assessment Framework has been drafted, vetted by the Department of Legal Affairs and is being revised.	Q1 2027
		Finalized National Decrees associated with the amendments to FO (funderend onderwijs) and VO (voortgezet onderwijs) Ordinances		Research into Policy Framework for Inclusion of quality standards for CSEC and IB has commenced.	Q1 2027
An efficient and transparent budgetary system including financial accountability is organized.	This will be integrated into the ICT implementation.	This is already being partially covered by the legal framework that is being drafted (Funding decree LB bekostiging onderwijs). This is also covered by the execution of theme Financial Management within the Country Package.			

Theme

RULE OF LAW AND OTHER MEASURES

INTRODUCTION

Vision

The reforms and measures related to the rule of law aim to: contribute to the strengthening of the rule of law, at least by focusing on strengthening border control, addressing financial-economic crime and improving the detention system.

Coherence

This theme of the Country Reform Package aligns with the National Development Vision theme 3 (A safe, secured, decisive and independent nation), goals 16, 17, 18 and 23 and 24. It further contributes to the implementation of Sustainable Development Goals 16 (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels) and 17 (Strengthen the means of implementation and revitalize the Global Partnership for Sustainable Development).

Owner

Ministry of Tourism, Economic Affairs, Transport and Telecommunication, Ministry of Justice.

Completed intermediate results

2023

- Trustfund set up and the associated arrangement(s) established to arrive at a long-term plan for the detention situation on St. Maarten.

2024

- The business case to establish the Sint Maarten Gaming Authority has been assigned.
- The research into gambling addiction has been commissioned and the selected party has started the research.

2025

- Comprehensive Quicksan of St. Maarten's online gambling market.
- Research into gambling addiction (analysis, reporting and presentation).
- Ordinances and Decrees (LB-Ham) on gambling.

2026

- The quartermaster has been appointed and has commenced the role.

RESULT CHAIN

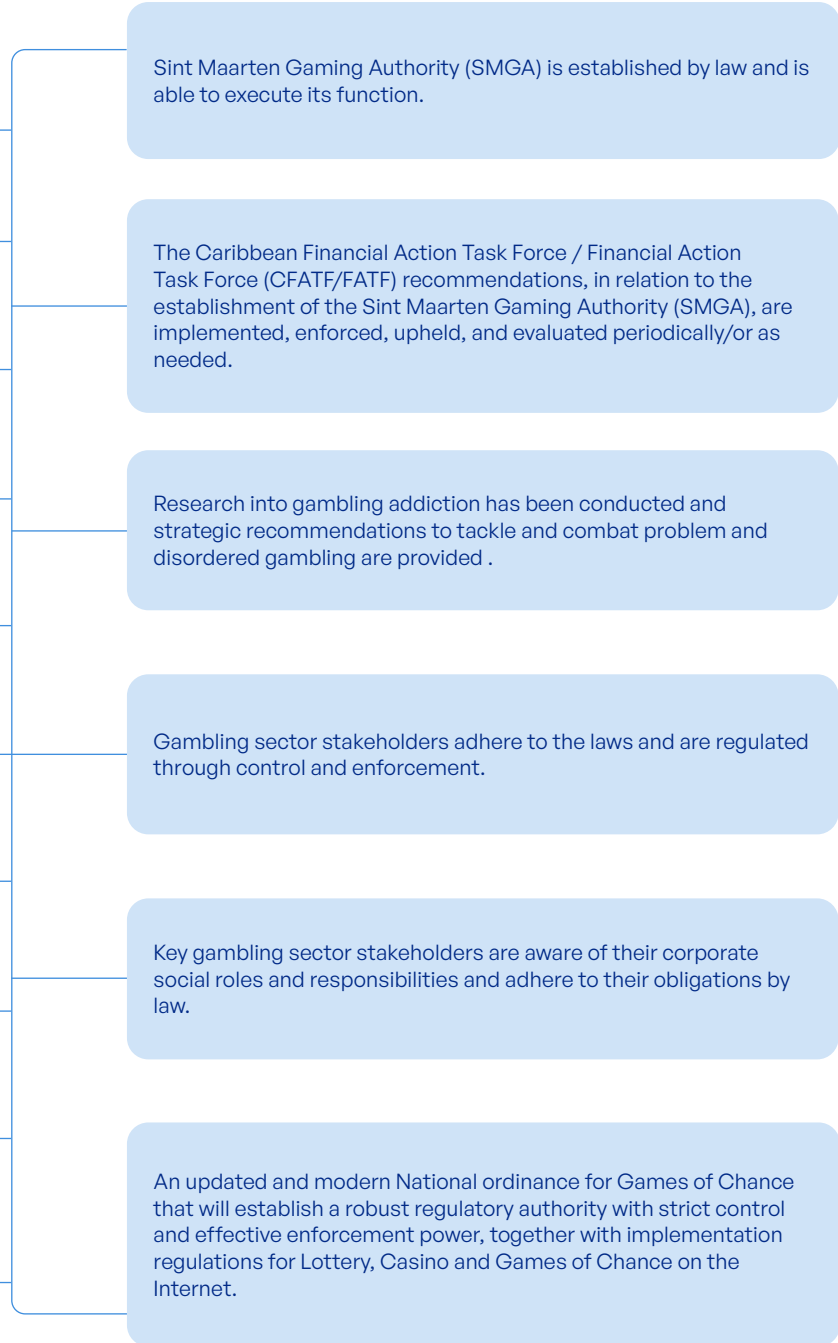
Gambling sector

Effects

Planned Results

RESULTS 1

Gambling sector

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>Sint Maarten Gaming Authority (SMGA) is established by law and is able to execute its function.</p>	<p> Initial supervision will commence once the national ordinance enters into force (see below), marking the start of the Sint Maarten Gaming Authority's supervisory activities.</p>	<p>Conduct and finalize risk assesment. </p> <p>The Risk Assessment and Feasibility study are integrated into Business Case Version 4, which the SMGA Working Group has assessed at 95% completion. Conditional approval was granted in January 2026 pending final technical amendments to align the financial model and reserve schedules with implementation requirements.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>Conduct and finalize feasibility study. </p> <p>The Risk Assessment and Feasibility study are integrated into Business Case Version 4, which the SMGA Working Group has assessed at 95% completion. Conditional approval was granted in January 2026 pending final technical amendments to align the financial model and reserve schedules with implementation requirements.</p>	<p>Q1 2026</p>
		<p>A kwartiermaker has been engaged to establish the SMGA's governance, staffing plan, and standard operating procedures. </p> <p>The recruitment and selection process was finalized in Q1 2026. A tentative start date of April 1, 2026 has been put forward for onboarding and the initial workplan kickoff. When the Kwartiermaker is active, focus will shift to establishing the SMGA's internal governance structure, staffing plans, and standard operating procedures (SOPs).</p>	<p>Q3 2026</p>

Planned results	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Gambling sector stakeholders adhere to the laws and are regulated through control and enforcement.</p>	<p>↑ Draft new and update Sint Maarten's gaming and gambling legislation and policies, and establish a gaming/ gambling regulator.</p>	<p>Adopted ordinances and decrees that incorporate feedback from the TWO, resulting in improved legislation and regulations for St. Maarten.</p>	<p>↑ The intermediate result was adjusted to reflect the full cycle of drafting and approving and as such will have shifting delivery dates. Feedback from BZK on the draft National Ordinance (Lvo) was received in Q4 2025. This feedback is currently being incorporated into the draft by the legislative lawyer and the SMGA WG. Simultaneously, the National Decrees (LB-Hams) for casinos and lotteries are being finalized.</p>	<p>Q2 2026</p>
<p>Key gambling sector stakeholders are aware of their corporate social roles and responsibilities and adhere to their obligations by law.</p>	<p>⋯ This planned result will commence after the draft National Ordinance (Lvo) is fully approved.</p>			
<p>An updated and modern National ordinance for Games of Chance that will establish a robust regulatory authority with strict control and effective enforcement power, together with implementation regulations for Lottery, Casino and Games of Chance on the Internet.</p>	<p>↑ The draft National Ordinance is finalized and shared with TWO for feedback. After that it will continue in the legal approval process.</p>	<p>The National Ordinance is approved by the minister of TEATT.</p>	<p>↑ The prioritized draft ordinance on Casinos and Lotteries will be submitted to Legal Affairs (JZW) for formal review in April 2026. After approval by JZW, the draft will be sent to the Social Economic Council (SER) and the Council of Advice (RvA) for their mandatory advisory reviews.</p>	<p>Q4 2026</p>

RESULTS 2

Other measures

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date
<p>A comprehensive review of the system of supervision (laws and regulations, supervisory policy) in the financial markets is being conducted by an external independent party. Based on the results of this review, measures are being formulated to address shortcomings.</p>	<p>●●● As part of the agreements under the Ennia Resolution (i.e., the Outline Agreement dated December 15, 2023 and related State Motions), necessary reforms to strengthen financial sector supervision have been and will be implemented by the CBCS, taking into account IMF advice to the extent possible. The quality of the reforms implemented in the supervisory and regulatory framework can be monitored through a Financial Sector Assessment Program (FSAP), which CBCS will have the IMF conduct in 2024. In view of the independent position of central banks of Aruba, Curacao and St. Maarten, the Curacao Land Package relies on active monitoring by the IMF and possibly in the second instance the deployment of regular monitoring tools as a power holder or through the SB of the CBCS.</p>	<p>As part of the agreements under the Ennia Resolution (i.e., the Outline Agreement dated December 15, 2023 and related State Motions), necessary reforms to strengthen financial sector supervision have been and will be implemented by the CBCS, taking into account IMF advice to the extent possible. The quality of the reforms implemented in the supervisory and regulatory framework can be monitored through a Financial Sector Assessment Program (FSAP), which CBCS will have the IMF conduct in 2024. In view of the independent position of central banks of Aruba, Curacao and St. Maarten, the Curacao Land Package relies on active monitoring by the IMF and possibly in the second instance the deployment of regular monitoring tools as a power holder or through the SB of the CBCS.</p>	
<p>Modernization of known deficiencies in laws and regulations is taking place, at least introduction of Deposit Guarantee Scheme DGS and modernization of resolution framework). Overview of what legislation should be amended, then adaptation, decision-making and implementation of legislation.</p>	<p>●●● See above.</p>	<p>See above.</p>	
<p>The governance of the CBCS is being strengthened, in line with international best practices including by separating various tasks within the CBCS.</p>	<p>●●● See above.</p>	<p>See above.</p>	

Planned	Status	Intermediate results & status	Planned realization date	
<p>Countries will work together towards a harmonised level of protection of personal data within the Kingdom on the basis of a Kingdom Act. A plan of approach will be developed and implemented.</p>	<p> The project is in its final phase. The implementation assessment has been completed, and the draft law is expected to be ready for decision-making at the upcoming JVO. Sint Maarten supports harmonised data protection but does not consider a consensus Kingdom Act the preferred vehicle.</p>	<p>Draft bill prepared and ready for consideration in accordance with the legislative procedure. </p>	<p>The project is in its final phase. In the January JVO (Justitieel Vierlandenoverleg), the project group submitted a progress memo and a six-month planning, including the completion of the implementation assessment. This assessment provides a general overview of the expected implementation costs of the consensus Kingdom Act. According to the current timeline, the full draft law will be ready for decision-making at the upcoming JVO. Sint Maarten indicated that a harmonized level of protection of personal data within the Kingdom is the goal but expressed that a consensus Kingdom Act is not the preferred vehicle.</p>	<p>Q4 2026</p>
		<p>Clarity regarding the assistance request from the countries dated December 14, 2022. </p>	<p>The assistance request is being carried out by the Netherlands, through the Ministry of JenV. Two positions are expected to be opened in the near future.</p>	<p>Q1 2026</p>
<p>ASYCUDA installed and operational, including a functional prototype Building.</p>	<p> Although the project has experienced significant delays, there seems to be progress again as the plan was formally adopted. Demonstrable steps are being taken; however, with approaching deadlines, the project cannot afford further delays without jeopardizing its feasibility.</p>	<p>Project team established and operational with national and international staff mobilized </p>	<p>The preparations to commence the project are in their final stages. The location and all arrangements to receive the team are currently being finalized. The engagement with UNCTAD still needs to be concluded.</p>	<p>Q2 2026</p>
		<p>All relevant staff trained to use ASYCUDA. ...</p>		
		<p>ASYCUDA implemented at Pilot Sites. ...</p>		
		<p>Evaluation and Monitoring in place and applied for ASYCUDA. ...</p>		

Aan De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Van DG Koninkrijksrelaties

nota Kamerbrieven Uitvoeringsagenda's en
Uitvoeringsrapportages Landspakketten no.1 2026

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000199079

Datum
21 mei 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
5

Aanleiding

Met bijgaande brieven informeert u de Eerste en Tweede Kamer over de Uitvoeringsagenda's en Uitvoeringsrapportages Landspakketten Aruba, Curaçao en Sint Maarten over de periode 1 april tot en met 30 september 2026.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht bijgaande Kamerbrieven te ondertekenen en te verzenden.

Kern

- De Uitvoeringsagenda's en -rapportages Landspakketten no.1 2026 zijn recent ondertekend door de minister-presidenten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en door uzelf.
- Conform de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen worden de Uitvoeringsagenda's en -rapportages na vaststelling toegezonden aan de volksvertegenwoordigingen die het aangaan.

Toelichting

- Op het moment dat de Uitvoeringsagenda's en -rapportages naar de Eerste en Tweede Kamer worden gestuurd, worden deze ook in de Caribische Landen naar de Staten gestuurd.
- De Uitvoeringsagenda's en -rapportages wordt tevens gecommuniceerd met het publiek via (sociale) media en de website van de Tijdelijke Werkorganisatie.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief Tweede Kamer "Uitvoeringsagenda's en Uitvoeringsrapportages Landspakketten no.1 2026"	
2	Brief Eerste Kamer afschrift brief "Uitvoeringsagenda's en Uitvoeringsrapportages Landspakketten no.1 2026"	
3	Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Aruba no.1 2026	
4	Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Curaçao no.1 2026	
5	Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Sint Maarten no.1 2026	

Onze referentie

2026-0000199079

Datum

21 mei 2026